

Kwartalaalijgere van de Vereniging Oud Militairen Indiëgangers VOMI

Redactieadres: G.M.H. Reynen Gzn, van Microplaan 43, 1701 AW Heerhugowaard, tel. 02207 - 11776 Centraal adres VOMI: K.T.O.M. Bronbeek, Velperweg 147 6824 NB Arnhem

Nummer 1 juni 1997

12e jaargang nr. 3 - juni 1997

nummer 53

HOOFDBESTUUR

Voorzitter: *H. van Munsfont*, Nijpaardstraat 23, 6531 KR Nijmegen, telefoon 080-551218.

Vice-voorzitter: *J.C.M. Mey*, Schadeken 149, 2264 KL Leidschendam, telefoon 070-272565.

2e Vice-voorzitter/ledenadministratie: *J. W.J. Jansen Berken*, Kalbergen 116, 1104 LE Amsterdam, telefoon 020-908815.

Algemeen secretaris: *Ant. P. de Graaff*, Postbus 168, 5140 AD Waalwijk, telefoon 04160-36975.

2e Algemeen secretaris: *L. W.A. Borenbroek*, Heugstaldalseweg 249, 6523 EJ Nijmegen, telefoon 080-225374.

Algemeen penningmeester: *L.J. Borenbroek*, Weezenhof 16-18, 6526 JE Nijmegen, telefoon 080-447707.

2e Algemeen penningmeester: *C. van Anfel*, Albert Schweitzerlaan 7, 4281 LT Anfel, telefoon 01832-2882.

Ledenwerving: *J.P.C. Rawisch*, Kon. Wilhelminaalaan 387, 2274 AK Voorburg, telefoon 070-857934.

J.J.H. de Wit, Molenbrink 60, 2553 GR 's Gravenhage, telefoon 070-977822.

Redactie commissie: *G.H.M. Reynen*, Gzn. v. Microplaan 43, 1701 AW Heerhugowaard, telefoon 02207-11776.

AFDELINGSBESTUREN

Groningen

Voorzitter: *K.H. Luning*.

Pleiadenlaan 257, 9742 NN Groningen, telefoon 050-770052.

Secretaris: *A. Schorer*, Metaallaan 99, 9743 BP Groningen, telefoon 050-774528.

Friesland

Voorzitter: *K. Swart*, Konkelwei 7, 8854 AS Oosterbierum, telefoon 05188-1236.

Secretaris: *M.J. Leeman*.

Droelaan 71, 8303 EE Emmeloord, telefoon 05270-13792.

Drenth

Voorzitter: *Tb. J. V. Zander*.

Vloerwakkers 47, 9468 HE Annen, telefoon 05922-1599.

Wvd. secretaris/penningmeester: *R. Grijp*.

no. 90, 9458 TD Balloo, telefoon 05924-1361.

Overijssel

Voorzitter: *H.J. Berkhoutzen*, Bosplant 93, 8032 DH Zwolle, telefoon 031-540275.

Secretaris (vva. P.R.): *M.C. Vermeulen*.

Morslaan 73, 7576 CD Oldenzaal, telefoon 05410-12735.

Oost-Gelderland

Voorzitter: *G. Veenendaal*.

Past. Keulinkstraat 1, 7076 AP Varselder, telefoon 08356-83203.

Secretaris: *S.J. Th. Winterink*.

Zuivelweg 13, 7003 CA Doetinchem, telefoon 08340-26736.

Centraal Gelderland

Voorzitter: *M. Karsen*.

Grasveldlaan 206, 7128 DP Apeldoorn, telefoon 055-331078.

Secretaris: *J.H. Scheld*, Zwaluwstraat 25, 8172 EW Vaassen, telefoon 05768-5849.

Noord-Holland

Voorzitter: *S.J. Keuning*.

Bloemaertlaan 182, 1816 KE Alkmaar, telefoon 072-319029.

Secretaris: *G.H.M. Reynen*.

Gen. van Microplaan 43, 1701 AW Heerhugowaard, telefoon 02207-11776.

Zuid-Holland noord

Voorzitter: *J.C.M. Mey*.

Schadeken 149, 2264 KL Leidschendam, telefoon 070-272565.

Secretaris: *W.G.L. Topée*, Finrance Nighthalingstr. 208, 2286 JT Rijswijk.

Zuid-Holland zuid

Voorzitter: *G. de Jong*, Rozenlaan 41, 2995 AS Heeransdam, telefoon 01857-1902.

Secretaris: *A.W.C. van Rijswijk*.

Zwaluwenburg 28, 3328 CP Dordrecht, telefoon 078-178369.

Zeeiland

Voorzitter: *F. Smoorenberg*.

Kordijk 1, 4413 RB Krabbendijke, telefoon 01134-2005.

Secretaris: *J. Roovers*, Lorentzlaan 45, 4532 KN Terneuzen, telefoon 01150-95262.

Noord-Brabant

Voorzitter: *A.J.M. Biersma*.

Ramsteunstraat 19, 5216 ES Den Bosch, telefoon 075-143232.

Secretaris: *F.D. Dandois*.

De Wicken 110, 4765 BD Zevenb. Hoek, telefoon 01685-2669.

Limburg

Voorzitter: *J. Sillen*, Karel Duormanlaan 18, 5983 EJ Reuver, telefoon 04704-1861.

Secretaris: *PH. J. Witzroon*.

Pastoor Hermensstraat 11, 5951 GA Belfeld, telefoon 04705-1478.

COMITÉ VAN AANBEVELING

Gen. maj. *b.d. D. C. de Vries*, Karmelitessenstraat 18, 6816 PK Arnhem. Oud-commandant: 7 december-divisie.

Brig. gen. *b.d. W. Epke*, Velperweg 149, 6824 MB Arnhem, RMWO4, commandant KTO/M 'Brosbeek'.

Kol. *b.d. R. Boekholt*, Jachtboorn 7, 6581 BC Malden, ad i. in b.d. H.M. de koningin.

J.H. Smith (arts), Elfaazweg 74b, 7213 ER Gorssel, oud-hat. arts JRS, 3e inf. brig. 7 december-divisie.

RAAD VAN ADVIES

Brig. gen. *b.d. W. Epke*, Velperweg 149, 6824 MB Arnhem.

Kol. *b.d. R. Boekholt*, Jachtboorn 7, 6581 BC Malden.

J.H. Smith, Elfaazweg 74b, 7213 ER Gorssel.

Notaris *vr. J. W.A.M. Jansen*, Groesbeekseweg 191, 6523 NS Nijmegen.

SPECIALISTEN SOCIALE COMMISSIE

J.H. Smith, arts, Elfaazweg 74b, 7213

ER Gorssel, telefoon 05759-4334.

M. Meijer, Veemondalkade 668, 2547

BG 's Gravenhage, telefoon 070-

294986.

J.J.H. de Wit, Molenbrink 60, 2553

GR 's Gravenhage, telefoon 070-

977822.

H. de Haart, Koelandsweg 7, 8435 JX

Donkerboek, telefoon 05168-971.

G.H.W. Keyser Gzn., Van Microplaan

13, 1701 AW Heerhugowaard, telefoon

02207-11776.

Mr. L.M. Wille Donker, Heemraadsingel

303, 3023 BG Rotterdam, telefoon

010-4775544.

Mr. A. V. Zuurings-Edens, Van San-

dicksstraat 31, 7711 HW Nieuwleusen,

telefoon 05296-1281.

J.G.W. Hendriks, Bolkokamp 51, 7576

GJ Oldenzaal, telefoon 05410-14447.

V. Kridis, Van Nijerodestraat 117,

2597 RL 's Gravenhage, telefoon 070-

280158.

OORLOGSGRAVENSTICHTING

BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen.

In Indonesië werden in 1996 1923 bloemleggingen uitgevoerd en werden namens diverse verenigingen en comité's 377 kransen gelegd.
Op verzoek van nabestaanden werden 1033 graffoto's verstrekt.
Op de erevelden in Thailand werden 162 bloemstukjes en 2 kransen geplaatst.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen voor:
Type A: Bloemstukje van orchideetype Douglas/Vanda, hoog model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type B: Andere soorten bloemen niet zijnde orchideeën, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type C: Bloemstukje van Bangkok orchideeën, laag model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type K30: Kranse 30 cm, prijs zonder foto f 15,-, idem met foto f 17,50. Soort bloemen wordt in overleg met de plaatselijke bloemist bepaald. Type K75: Krans met foto f 50,-, inclusief rood-wit-blauw lint, met tekst. Deze krans is niet bestemd voor een individueel graf, maar voor kranselegging bij een van de monumenten op de erevelden (oranje gladolen of witte bloemen).

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 6 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn. De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.
Voor Hong Kong, Singapore en Ambon gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm bedraagt f15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
Zeestraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
Postbus 85981 - 2508 CR 's-Gravenhage
Telefoon 07 03 63 34 34 - Giro 401.000

Uniek boekwerk voor Veteranen Met complete slagorde en verlieslijsten

Het 'waarom', en 'hoe' en vooral ook het 'waarom zo laat' van de totstandkoming van het Nationaal Indië-monument 1945-1962 in Roermond wordt uit de doeken gedaan in het boekwerk 'PALMAM QUI MERUIT FERAT' (Ere wie ere toekomt).

Aan de inhoud zijn voorts toegevoegd:

*** De complete verlieslijst per onderdeel in twee delen. Een deel betreft de 3082 omgekomen militairen van de destijds uit Nederland naar overzee uitgezonden troepen en een deel betreft de 3087 omgekomen militairen van het K.N.I.L.

*** De slagorde van de Indië-krijgsmacht in twee delen; eveneens van de Nederlandse troepen en van het K.N.I.L.

Samen vijf delen in een luxe full-colour cassette. Een uniek bezit van de nog nooit eerder zo compleet gepubliceerde verlieslijsten en slagorde en bovendien een juweeltje voor de boekenkast. De prijs er voor bedraagt f 29,90 plus f 7,50 voor verpakking- en verzendkosten. Het wordt u toegezonden nadat dit bedrag is overgemaakt naar Postbank-rekening 123174 of Rabo-Roermond-bankrekening 17.41.74.030. Beide rekeningen staan ten name van de Stichting Indië-monument 1945-1962 te Roermond.

Uit de inhoud:

'Militaire Willemsorde voor gen. Spoor was voor heel de krijgsmacht bedoeld'.

Premier Wim Kok over het monument in Roermond:

'Een eerste uiting van erkenning'

SOBAT

Officieel orgaan van de

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

Raad van Advies

- voorzitter: M.M. Bakker, res. luitenant-kolonel der artillerie h.d.
leden: R. Boekholt, brigade-generaal der fuseliers h.d.
H. Boechta, oud burgemeester
W. Epbe, Ridder MWO, brigade-generaal h.d.
S.A. Lapré, Ridder MWO, majoor h.d.
H.A.M. Brouwers, luitenant-kolonel der infanterie Staf Inspecteur Generaal der Krijgsmacht
J.A. Bucher, kolonel der cavalerie
Chef Staf 1 Divisie 7 December

Algemeen Bestuur

- voorzitter: J. Dijkema
2e voorzitter: drs. T. Leentje
secretaris: G. Datsman, Brongers 68,
3058 PB Rotterdam, tel. 010-4206139
penningmeester: J.A. Brouwer, Moerkaalden 8-
8332 KW Steenwijk.
Tel.: 0521-515460
postbanknummer 42.38.998
banknummer 45.85.91.300 i.o.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers
Rotterdam
alg. adjunct: C.L.W. van Hozelen
leden: N. den Hollander
Victor C. Bridié

Ledenadministratie

- N. den Hollander
Saturusstraat 210, 5345 LG Oss,
tel. 0412 625109

Sociale Commissie

- voorzitter: V.C. Bridié,
Van Nijenrodestraat 117,
2597 RL Den Haag, tel. 070-3280532

Redactiecommissie

- inbrengende: L.C. Zegers, Zanstraat 118, 6463
AE Keekstra, tel./fax 045-5454013
leden: R. Grit, Balkoo 80, 9458 TD Balkoo,
tel./fax 0593-241361
J. Zwaaen, Lijpsjide 45, 1034 KN
Amsterdam, tel. 020-6319151

Boeken ter recensie zenden aan:

- J. Zwaaen,
Lijpsjide 45,
1034 KN Amsterdam

Correspondentie

1. opgraving nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden o.a. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".

2. zaken VOMI-Nederland betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgaaf van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de gepubliceerde artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zierwijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druck: Helton Van Hoeninge &
Koninklijke Drukkerij De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëgangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinee hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinee en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgerevenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwzenzigtigen los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aan verwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinee in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hierna hebben volstaan.

SOCIALE COMMISSIE

- Voorzitter**
Victor C. Bridié
Van Nijenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 07 03 38 05 32
- Vice voorzitter**
Jaap Vrolijk
Generaal Spoorlaan 70B
2285 TJ Rijswijk (ZH)
tel. 07 07 3 94 30 48

- Secretaris-Notulist**
Henk Barmentio
Lohmanpark 50
2382 VT Huisdenkerik
tel. 01 80 46 39 54

voorgedragen bij

stichting
verreemden
platform

SOCIALE DISTRICTSCOÖRDINATOREN

- Noord Nederland**
Ben C.H. Holboek
Boerkerweg 10
3365 TJ Niebert
tel. 05 94 54 95 03

- Oost Nederland**
Janting Bakker
van Hoersveldstraat 30
7470 AD Goor
tel. 05 47 27 11 55

- Canada & USA**
Gerard Ladderhof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L8L 4P1
tel. (905) 627-3216

- Zuid Nederland**
vacant

- West Nederland**
vacant

- Algemeen Coördinator**
Gerard H.L. Olfeman
Tolbeepcentrum 143
4708 GC Rosendaal
tel. 01 61 53 63 43

- Midden Nederland**
vacant

SOCIAAL COMMISSARISSEN

- Groningen**
vacant

- Overijssel**
Jan Timmer
Volciusstraat 87
7504 CP Almelo
tel. 05 46 81 94 36

- Drenthe**
Jannie van As-Dijkstra
Knotteplant 60
9761 BW Eelde
tel. 05 07 3 09 27 02

- Limburg**
Harry J.A. Dols
Heerlenseweg 48
6132 CL Sitard
tel. 04 67 4 52 13 16

- Friesland**
Hans N. Rietz
Gerben Ypemastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 05 14 52 21 07

- Binnenland**
vacant

- Veluwe**
Peter H.J. Holbergen
Berlaanord 107
6172 AB Voersee
tel. 05 78 57 59 35

- Zuid-Holland Noord**
Bob Verhoef
Beatrixlaan 10
2751 XC Moeskappelle
tel. 07 9 5 93 15 37

- Flevoland**
Eliete H.A.M. Franzen
Overgrindend 13
1356 AE Almere
tel. 03 6 5 31 89 72

- Zuid-Holland Zuid**
Jaap H. van Breugel
Gronnerend 54
3342 DD H.L. Ambocht
tel. 078 8 82 18 24

- Zeeland**
Tom Kroeger
M. Coehoornpocht 44
4391 BT Vlissingen
tel. 01 62 46 30 08

- Noord-Holland**
Hen J. Hammen
Egelantierlaan 28
2015 RJ Haarlem
tel. 02 3 5 24 00 10

- Utrecht/V. Gooi**
Wim I. Schooten
Consentium 99
3706 KD Zeist
tel. 03 0 6 56 68 38

- Noord-Brabant Oost**
Antoon P. Pennings
Thunbeekstraat 101
5344 SM Oss
tel. 04 12 62 35 15

- Noord-Brabant West**
vacant

FONDS SOCIALE ZORG

- Beheerder**
Leen van Eijk
Oost Kanalweg 12A
3461 EP Ter Aar
tel. 01 72 60 27 05

- Assistent beheerder**
Tjibbe J. Gennipa
A. van Heusdenstr. 15
3461 VJ Ter Aar
tel. 01 72 60 24 52

- Propagandiste**
Jus. M. Holwijn
Alberdrecht Thijmalaan 19
2081 ES Bloemendaal
tel. 02 3 5 38 19 30

10 jaar "SOBAT"

Lied

"Als je wilt, dan kun je alles." Een uitspraak van de toenmalige commandant van de 3e Infanterie-Brigade van de 7 Decembar Divisie, kolonel Lentz, de latere Inspecteur Generaal van de Infanterie. Die uitspraak moesten enkele leden van zijn Brigade hebben geïnspireerd om een vereniging van oud-Indië militairen op te richten. Zij vergaten niet hun toenmalige superieuren om ondersteuning te verzoeken hetgeen een welwillend gehoor vond bij de Brigade-Generaal b.d. W. Epke, Ridder MWO en de luitenant-kolonel der Infanterie T. v.d. Wildt, die met de oprichters menig hachelijk avontuur in Nederlands-Indië hadden meegemaakt. Hulde aan de oprichters voor hun grote doorzettingsvermogen. Ruime steun ontvingen de oprichters van de Staf van de Divisie bij het 40-jarig bestaan, vereerd met een bezoek van de toenmalige Minister van Defensie, Drs. W. van Eekelen, vooral met zijn toespraak waarbij de Minister woorden sprak die wij nog steeds niet zijn vergeten. "De politiek heeft jullie in de steek gelaten". Alles ging ondanks het grote enthousiasme, of juist daardoor, niet van een leien dakje. Moest de vereniging COMI of VOMI (Vereniging Oud Militairen Indiëgangers) genoemd worden? Werd het verenigingsblad "Kabar Angin" of "Sobat"? Het toenmalige hoofdbestuur koos voor de naam "Sobat", geruchten waren er al genoeg. Voor een éénmalige uitgave werd de heer T. v.d. Wildt bereid gevonden waarbij hij weinig financiële aanslag had, desondanks dat, zag het blad er goed uit. "Start" luidde de kop op de voorpagina van de eerste "Sobat". "Spaar ons bepaald uw kritiek niet. Kritiek waarmee we alleen vooruit kunnen als alternatieven worden aangegeven. Het eerste nummer van Sobat is er. Er moet nog aan geschaafd worden, maar met uw hulp en medewerking zal dat best lukken", aldus de heer T. v.d. Wildt. Geschaafd werd er niet door het hoofdbestuur, de BOTTE BIJL werd gehanteerd. De foto's waren te groot en de mannen van 3-2 Regiment Infanterie stonden lachend in de kali. Lachen mochten we van de Legercommandant, tragisch was echter dat nota bene 3-2 Regiment Infanterie de grootste ver-

liezen leed van de Divisie maar dat kon de man met de bijl toen nog niet weten tijdens zijn kritiek. Was het de eerste en laatste Sabat? Voor de heer T. v.d. Wildt wel, niet voor een drietal sobats die wisten dat de vereniging noodzakelijk een verenigingsblad moest uitgeven. "Als je wilt, dan kun je alles". Nou alles konden we niet, maar wel onze schouders onder de volgende uitgaven zetten waarbij ondanks de kritiek (ook het goede werd genoemd) met veel moeite enkele uitgaven verschenen alvorens het blad weer de normale grootte had van uitgave 1.

Onze nieuwe voorzitter, J. Dijkema, lanceerde het blad in magazine-formaat en ons lid Lex Rimini ontwierp een voorpagina in de vorm van een sarong. Groen of bruin? De meeste werden groen, hoewel dit niet een toonaangevende sarongkleur was. Ook het embleem moest het nogal eens ontgelden, maar toch... het blad werd steeds beter. Laten we maar stoppen bij de groeistuipen, de middelen om een goed blad te maken namen steeds meer toe dank zij de opbrengsten van de giro-en bankloterij en de contributie van het groeiend aantal leden. Een periode, waarin "Sobat" als verenigingsblad en de filmdienst als twee onafscheidelijke maten op het landelijk vlak de bijeenkomsten bezochten, werd afgesloten. Ook de huidige redactie bleef niet stilzitten, voor de derde maal werd het blad aangepast, thans met een mooie afwisselende voorpagina terwijl de inhoud groeide van b.v. 5 naar 32 pagina's. De Raad van Advies en het Algemeen Bestuur van VOMI Nederland, nog aangevraagd in 1996 met algemene stemmen herkozen, danken wij voor hun inzet die niet gering was in de afgelopen tien jaren. Ook zal de redactie ongetwijfeld dankbaar zijn voor de vele kopij en foto's door u allen toegezonden om de inhoud van ons blad gestalte te geven. Wij wensen de huidige redactie en alle medewerkers nog heel veel succes in de komende jaren.

J.P.C. Rausch

Melodie: "Busje komt zo"
Tekst: Han Harmsen
(dit lied werd voorgedragen/gezongen tijdens de jaarvergadering van VOMI Nederland).

1946-1949
120.000 Nederlandse militairen verscheept naar Indië.

1996
50 jaar later wellicht een uitkering van f 1.000,-.

2006
60 jaar later
10 Indië-militairen die gingen naar Den Haag en vroegen om de duizend piek maar Den Haag is nogal traag is 't bruto wordt 't netto daar zijn we nog niet uit de heren van Defensie zingen dit liedje tot besluit.

REFREIN:
Uitkering komt zo, uitkering komt zo
eventjes geduld nog
want de uitkering komt zo.

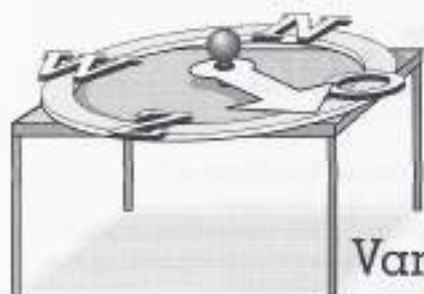
2011
65 jaar later
Twee Indië-militairen die lagen aan 't infuus op hun geld te wachten maar Den Haag gaf "niet thuis" ze zeiden heel eenvoudig heb nog wat geduld U weet 't in de politiek daar wordt wat afgeluld.

REFREIN:

2016
70 jaar later
De laatste Indië-militair lag in 't ziekenhuis nog wel op zijn verjaardag nee hij was nog lang niet thuis daar kwam de post, een cheque en een grote mand met fruit toen hij alles wilde lezen blies hij zijn laatste adem uit.

REFREIN:

Van de Bestuurstafel

Kort verslag van de ledenvergadering van 22 april 1997

Op die datum kwamen vertegenwoordigers van alle bij ons aangesloten verenigingen (met uitzondering van Utrecht en Canada) in een ledenvergadering bijeen.

De voorzitter van VOMI Nederland begon de bijeenkomst met een minuut stilte ter herdenking van de ons in het afgelopen jaar ontvallen sobats.

In zijn openingstoespraak stelde hij dat we een rustig verenigingsjaar achter de rug hadden, doch dat er toch hier en daar nog wat commotie is geweest. Het was ons reeds bekend dat de voorzitter van het VP het Indiëboek wilde afsluiten. Hij heeft zelfs op een reüniebijeenkomst gezegd dat we onze mond eens moesten houden; we hebben immers al zoveel bereikt. Daar zijn wij het dus niet mee eens.

Ten aanzien van het voorstel van Mw. van Ardenne, lid van de Tweede Kamer voor het CDA, om een Minister voor Veteranenzaken in te stellen ziet het VP de noodzaak niet in. Wij vinden echter dat wij van de huidige staatssecretaris, die Veteranenzaken onder zijn beheer heeft, niet al te veel hoeven te verwachten.

De kwestie van de uitkering van de f 1.000,- netto ligt thans bij de Raad van State, die naar wij vernamen de behandeling niet vóór juni a.s. zal starten. Daarna komen Tweede en Eerste Kamer nog aan de beurt. Echter, bij de uitbetaling als "erkenning" - dus géén nabetaling van achterstallig soldij of iets van dien aard - houdt onze strijd niet op. Wij moeten objectief in de geschiedensboeken komen, zodat onze jeugd en nageslacht weet krijgen van deze periode in onze geschiedenis.

Wij hebben thans ruim 9100 leden die gezamenlijk, mede namens alle oud-militairen Indiëgangers, waar ook ter wereld, willen strijden voor deze erkenning. Ook de urn met aarde uit

Indië moet in het Nationaal Monument op de Dam in Amsterdam komen.

In toespraken op 5 mei moeten niet alleen de gevallen tot de 5de mei 1945 worden genoemd, maar ook allen die daarna zijn gesneuveld of gestorven bij acties om vrede en recht te herstellen.

Betreffende de notulen van de voorgaande ledenvergadering kan o.a. worden vermeld dat wij voor de vele invalide sobats eigenlijk liever een andere datum zouden willen hebben in Roermond. Er is overleg gaande met o.a. het Rode Kruis.

Het jaarverslag van de secretaris leverde geen reacties op. Het jaarverslag van de (nieuwe) penningmeester gaf meer stof tot praten over de verschillende posten. De Kascontrolecommissie werd ervaren als zeer kritisch. Na voorlezing van hun verslag werd door hen de vergadering verzocht het bestuur en de penningmeester décharge te verlenen voor het gevoerde beleid.

In de Kascontrolecommissie werd J. Ruijg opgevolgd door H. Harmsen. Door één der verenigingen werd gemeld dat men in het eigen gebied is begonnen met het organiseren van bijeenkomsten speciaal voor de weduwen van veteranen. Daar kunnen zij dan hun eigen problemen op tafel leggen en bespreken. Goed idee voor de andere aangesloten verenigingen. Voor het defilé te Wageningen waren ca. 65 personen ingeschreven. Moet volgend jaar veel vroeger in "Sobat" worden aangekondigd, zodat meer leden kunnen deelnemen.

Betreffende monumenten/plaquettes werd gesteld dat in Nieuwerkerk a/d IJssel wordt geweigerd namen te vermelden.

Er zou eens een "foute" militair tussen kunnen zitten!!!

Een afdeling Groningen zal naar verwachting binnen niet al te lange tijd kunnen worden gestart. Twee bestuursleden zijn daarvoor reeds gevonden.

Bericht van het Bestuur van VOMI Nederland

"De Zilverlingen"

Toen de regering besloot om aan de veteranen een uitkering toe te kennen van 1.000 gulden als teken van erkenning (als men tenminste twee volle jaren werkelijke dienst kon aantonen), was het te verwachten dat de reacties van de betrokkenen niet onverdeeld gunstig zouden zijn.

Hoogstwaarschijnlijk kan men op grond van die reacties de betrokkenen grofweg indelen in twee groepen, t.w. de "euforisten" en de "niet-euforisten".

De euforisten stellen zich in het algemeen op het standpunt dat er meer bereikt is dan men had mogen verwachten en er bestaat bij sommigen van hen een neiging zich op de borst te slaan met als motto "dat hebben we toch maar mooi bereikt". De niet-euforisten benaderen de geste van de regering echter geheel anders.

Voor hen is erkenning een zaak die te maken heeft met recht en gerechtigheid en daar staat de betreffende uitkering geheel buiten.

Hoewel ook zij verheugd zijn voor degenen die dat bedrag goed kunnen gebruiken, kunnen zij deze geste niet zien als een afkoop van "aan bepaalde veteranen aangedaan onrecht". (Althans zoals zij dat zien).

Door deze toekenning is er in hun ogen geen enkele aanleiding om de "strijdbijl" te begraven.

De strijd tegen aangedaan onrecht gaat in hun ogen gewoon door. Het bestuur van VOMI Nederland heeft gemeend een standpunt te moeten innemen die als "niet euforisch" kan worden gekenmerkt.

Jan Dijkema, de voorzitter van VOMI Nederland, heeft dat standpunt duidelijk tegenover vragenstellers van de media kenbaar gemaakt. Dat de vragenstellers daaruit "verhalen" hebben gebakken met als kernwoorden "zoethoudertje" of "goedmakertje" doet natuurlijk in geen enkel opzicht recht aan hetgeen door de voorzitter is gesteld.

Het gevolg is geweest dat de euforisten hebben gemeend om VOMI

Nederland zwart te maken en daarenboven de voorzitter op een onbehaarlijke wijze af te schilderen.

In het blad "Sta Vast" van de heer Ego worden tegenover de VOMI woorden gebruikt als "Maar het is nu wel tijd om niet langer om te zien in wrok en niet meer door te blijven drammen als zeurderige oud-militairen".

Deze zin komt voor in een hoofdartikel van zijn blad en door hemzelf geschreven. Een artikel dat een lofsang is op het door het VP bereikte resultaat en een buitengewoon negatieve voorstelling van zaken geeft met betrekking tot de doeleinden waar de VOMI voor staat.

Het motto van genoemd artikel is dan ook "Er is meer bereikt dan voor mogelijk werd gehouden".

O ja, de toekenning van lintjes is uitgebreid, we krijgen een paar treinkaartjes, er is een SDV in het leven geroepen, we krijgen een blad "De Opmaat", er is een uitkering geweest van 7.500 gulden en nu dan met als klap op de vuurpijl een uitkering van 1.000 gulden.

Deze opvatting wordt ook door het VP uitgedragen en in een toespraak gehouden tijdens een reünie van 432 B.I. in Assen sprak de voorzitter van het VP als zijn mening uit "dat we blij mogen zijn dat er in de laatste jaren veel voor en door de veteranen is bereikt. We moeten blij zijn met de verkregen erkenning en de veteraan moet zich nu maar eens stil houden".

Zien wij als VOMI-leden om in wrok en zijn wij zeurderige drammers?

Nu weten wij wel dat tegen damheid geen kruid is gewassen, maar wij willen het best nog een keer zeggen.

Het bestuur van VOMI Nederland behartigt volgens de statuten de belangen van de bij de VOMI aangesloten veteranen.

Deze belangen hebben vaak te maken met een gevoel van onrecht dat veteranen of een deel van hen is aangedaan.

Wordt dat onrecht ongedaan gemaakt door het lijstje met "verworvenheden"?

Mocht dit niet het geval zijn, laten wij dan die mensen maar in hun eop

gaan koken met de mededeling dat ze "niet moeten zeuren"?

Wij willen hier op deze plaats en in dit kader niet opnieuw een aantal voorbeelden van ervaren onrecht opsommen. Maar wij zullen het onrecht aan de kaak blijven stellen hoe men ons ook meent te moeten betiteln. Daar veranderen die 1.000 zilverlingen niets aan.

Wel zouden wij de heer Ego willen adviseren de titel van zijn blad te veranderen. Mogelijk zou "De (be)rusten-de strijder" een betere titel zijn. Maar ach, ook op dit terrein is er niets nieuws onder de zon.

De Duitse dichter Goethe schreef reeds in het begin van de vorige eeuw:

"Wer darf das Kind beim rechten Namen nennen?
Die wenigen die was davon erkannt,
Die töricht gnug ihr volles Herz nicht wahrten,
Dem Pöbel ihr Gefühl, ihr Schauen offenbarten,
"Hat man von je gekreuzigt und verbrannt.

En van de euforisten wordt door Goethe gezegd:

"Wie nur dem Kopf nicht alle Hoffnung schwindet,
Der immerfort an schalem Zeuge klebt,
"Mit gierger Hand nach Schätzen gräbt
"Und froh ist, wenn er Regenwürmer findet!

(Faust)

Een aantal negatieve opmerkingen zit ons echter behoorlijk dwars. Als de voorzitter van de VOMI spreekt over onze 6.000 achtergebleven sobats en hij citeert daarbij enkele regels uit het gedicht van John McCrae, t.w.

If ye break faith with us ho die
We shall not sleep, though poppies grow
In Flanders fields.

dan gaat het daarbij om het geloof dat wij een rechtvaardige zaak hebben gediend.

Als onze voorzitter de stelling verkondigt dat de 6.000 achtergeblevenen

niet uit geschiedenisboeken weg mogen blijven dan getuigt het van een ongelofelijke nativiteit te veronderstellen dat hij daarmee 6.000 namen bedoelt.

Als gesteld wordt dat "na veel strijd" bij herdenkingsplechtigheden alle gevallen na 1940 worden herdacht dan is dat voor ons onvoldoende. Als namelijk de maatstaf is dat zij die in Indië gevallen zijn, door een legitieme regering onder de wapens zijn geroepen en daarom niet mogen worden uitgesloten, dan wordt geheel in het midden gelaten of hun strijd een gerechtvaardigde strijd was.

In de geschiedenisboeken zal moeten komen dat zij die in Indië gevallen zijn of anderszins hun leven hebben gelaten, dit is gebeurd in het kader van een gerechtvaardigde strijd. Dat is steeds het thema geweest waar onze voorzitter de aandacht voor heeft gevraagd en nog steeds vraagt. Dat zijn wij aan onze sobats verschuldigd en daar gaat het ook om in het gedicht van McCrae.

Wij zullen nimmer accepteren dat zij die zijn achtergebleven, gevallen zijn voor een onrechtvaardige zaak. Wij hebben overigens nimmer beweerd dat Indonesië niet 17 augustus 1945 als datum voor de uitroeping van de republiek zou mogen vieren en dat de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging daar niet bij aanwezig zou kunnen zijn.

Wij verzetten ons er alleen maar tegen dat men in Nederland die benadering doet gepaard gaan met de opvatting dat wij daar in 1945 niets meer te zoeken hadden, m.a.w. dat wij als agressor moeten worden gebrandmerkt.

Dat was namelijk in feite de discussie die plaats vond bij het juist daarom omstreden bezoek van HM de Koningin aan Indonesië.

Tenslotte wordt nog een opmerking gemaakt over het feit dat de Indië-veteranen sinds 1950 maar weinig betrokkenheid hebben getoond en nu de fielen van hun toorn uitstorten over degenen die de kastanjes uit het vuur hebben gehaald.

Vooropgesteld zij dat de VOMI aan de wieg stond van het Veteranen Platform en als een van de oprichters kan worden beschouwd. Wel dagen wij de heer Ego uit ons de kastanjes te tonen die door de ande-

Vervolg op pagina 14

VAN DE REDACTIE

Bij het verschijnen van dit nummer van de "Sobat" zullen velen waarschijnlijk hun wenkbrauwen gefronst en zich afgevraagd hebben waarom in de voorplaat alle kleur verdwenen is.

Gewend als men reeds was aan een kleurige voorplaat met een, al of niet in kleur, steeds wijzigende foto, is het toch wel even schrikken wanneer dan opeens een uitgave van ons verenigingsorgaan onder ogen krijgt met

De Nederlandse erevelden in Indonesië

Op Java bevinden zich 7 Nederlandse erevelden, met in totaal ruim 24.000 graven van oorlogsslachtoffers, die worden beheerd door de Oorlogsgravenstichting.

Niet alleen militairen, maar ook burgerslachtoffers, Joden, Islamieten en Boedhisten.

Oorspronkelijk waren er 22 erevelden, die in de jaren 1946-1952 werden aangelegd door de Gravedienst van het Koninklijk Nederlands Indische Leger en die verspreid lagen

over de gehele archipel.

Na de soevereiniteitsoverdracht werd het aantal erevelden op verzoek van de Indonesische regering ingekrompen. De desbetreffende stoffelijke resten werden overgebracht naar de op Java gelegen erevelden.

In onderstaand overzicht zijn de erevelden vermeld waarvan het voortbestaan is verzekerd alsmede welke bijbegravingen aldaar hebben plaatsgevonden

Plaats	Erevelden	Bijbegravingen van elders opgeheven erevelden:
Jakarta	Menteng Pulo	Banjarmasin (1961), Tarakan (1964), Manado (1965), Palembang (1967), Balikpapan (1967), Makassar (1968), Cililitan (1968).
	Ancol	Banjarmasin (1961), Medan (1966), Makassar (1968), Mandor (1968).
Bandung	Pandu	Muntok (1960), Palembang (1967), Makassar (1968).
Cimahi	Leuwigajah	Muntok (1960), Padang (1962), Tarakan (1964), Medan (1966), Palembang (1967), Balikpapan (1967).
Semarang	Candi	Palembang (1967), Makassar (1968).
	Kalibanteng	Tarakan (1964), Palembang (1967), Balikpapan (1967), Makassar (1968).
Surabaya	Kembang Kuning	Tarakan (1964), Kupang (1966), Ambon (1967), Balikpapan (1967), Makassar (1968), Nieuw-Guinea (1974).

Op de erevelden, die het gemakkelijkst per taxi bereikbaar zijn, kunnen geen bloemen worden gekocht. Zo nodig kunt u ter plaatse het alfabetische naamregister raadplegen om de graflijning te bepalen. Volledigheidshalve liggen op elk ereveld de registers van alle zeven

erevelden ter inzage.

De opzichters van de erevelden en het onderhoudspersoneel zullen u gaarne behulpzaam zijn het gezochte graf te vinden.

BRON:
Oorlogsgravenstichting

een voorplaat in zwart-wit en bovendien met alleen maar tekst. Beste sobats, maakt u zich maar niet ongerust, de kleur komt bij het volgende nummer weer terug, evenals de foto.

Dat betekent dus dat er een bepaalde reden voor moet zijn dat onze omslag deze keer in zwart-wit gedrukt is. Inderdaad, die reden is er. De "Sobat" bestaat namelijk 10 jaar. Het eerste nummer dateert van juni 1987. De eerste nummers verschenen in de vorm van een krant en waren gewoon in zwart-wit, dus niet in kleur, tenminste wanneer men zwart en wit niet als een kleur ziet.

Om nu dat eerste nummer nog eens in onze herinnering terug te roepen, heeft de redactie gemeend om de omslag te wijden aan dat eerste nummer.

U ziet de kop zoals die ook boven dat allereerste (en die zo gebleven is tot en met nummer 13) nummer stond en daaronder, gescheiden door de "nummerk" van deze uitgave, het laatste gedeelte op pagina 8 van het eerste nummer, nl. het adressenbestand van het toenmalige, laten we het maar onder een noemer brengen, VOMI-kader, zowel landelijk als in de afdelingen van die tijd.

Het plaatsen hiervan ziet de redactie als een hommage aan al diegenen die in de beginperiode van de VOMI (en de "Sobat") hun schouders er onder gezet hebben en er, in een moeilijke periode, aan meegewerkt hebben om de VOMI daar te brengen waar zij nu staat. Gaarne betuigen wij hun vanaf deze plaats dan ook onze welgemeende en hartelijke dank. Het past ons als redactie ook onze dank uit te spreken voor al het werk en de inzet die de heren J. Dijkema en J. Ausma, in hun hoedanigheid van lid van de zogeheten -uitvoeringscommissie, -verzetten en daarmee de redactie met raad en daad steunen. Heren, heel hartelijk dank voor Uw onschatbare medewerking.

Sluitingsdata inzenden copy.

Zoals gebruikelijk laten wij U, onderstaand, de sluitingsdata voor het inzenden van copy voor de eerstvolgende drie nummers van de "Sobat" weten.

Sobat nummer 54 (augustusnummer)	30.06.1997
Sobat nummer 55 (oktobernummer)	25.08.1997
Sobat nummer 56 (decembernummer)	27.10.1997

Sociale Commissie VOMI

Verslag over 1996

Onze sociale commissarissen hebben het afgelopen jaar 1170 ondersteuningszaken afgehandeld en/of in behandeling genomen. En wij mogen ons gelukkig prijzen, want in bijna 61% van deze zaken is een goedgunstig resultaat geboekt.

Helaas is het aantal, zoals u ziet, weer iets gestegen in vergelijking met het verleden jaar. Maar gezien het vorderen van onze jaren, zal, naar ik verwacht, deze trend nog wel iets doorzetten.

In de maand december zijn bij ons allemaal honderden telefoontjes binnengekomen i.v.m. de z.g. "Erkennings"-uitkering van de f. 1.000,- netto. Het waren er zoveel, dat we gewoon op een gegeven moment opgehouden zijn ze te tellen. In deze kwestie is het gewoon wachten, het komt allemaal duidelijk in de media.

In de Sociale Commissie hebben zich ook dit jaar weer enkele mutaties voorgedaan:

- a.- **Henk Riemsdijk**, de Sociaal Districts Coördinator Midden-Nederland is ons helaas overleden.
- b.- **Gerard H.L. Offerman** heeft bedankt als Sociaal Commissaris Noord-Brabant West en kon zodoende ook geen Sociaal Districts Coördinator van Zuid-Nederland meer zijn. Hij is met ingang van diezelfde datum Algemeen Consul van de Sociale Commissie geworden.
- c.- **Ben C.H. Habich**, Sociaal District Coördinator van Noord-Nederland heeft enkele operaties moeten ondergaan en heeft dus wat gas terug moeten nemen. Wij wensen hem langs deze weg sterkte en beterschap!
- d.- **Joop F. Hese**, Sociaal Contact Medewerker Kring Aseen heeft om gezondheidsredenen zijn functie moeten neerleggen.
- e.- 3 Sociaal Contact Medewerkers hebben afgehaakt.

Vacant zijn de navolgende functies:
 l.- een Sociaal Districts Coördinator Midden-Nederland.

- 2.- een Sociaal Districts Coördinator Zuid-Nederland.
- 3.- een Sociaal Commissaris Noord-Brabant West.
- 4.- een Sociaal Commissaris Groningen.
- 5.- Sociaal Contact Medewerkers in diverse Verenigingen moeten worden aangevuld, al was het alleen al omdat de uitgestrektheid van het gebied dit vereist.

De huidige bezetting is:
 Sociale Commissie 20 man/vrouw
 Fonds Sociale Zorg 3 man/vrouw
 Sociale Contact Medewerkers 18 man.

Het jaar 1996 was het jaar van de Nabestaanden en zoals u weet hebben wij daarvoor een speciale Commissie samengesteld.

De resultaten daarvan zijn nog niet spectaculair, maar wij wachten eerst rustig af tot de éénmalige z.g. "Erkennings"-uitkering netto heeft plaats gevonden.

Ook dit jaar gaat natuurlijk onze speciale dank uit naar **Mevrouw L.S.T. Tan te Deventer** voor het leiden van onze VOMI-gespreksgroepen in Drenthe en vanzelfsprekend ook de **Heer Jan Willem de Leeuw**, Kolonel der Limburgse Jagers b.d.

En ook gaat dit jaar onze dank uit naar de navolgende instanties:
Algemeen Militairen Pensioenbond te Amersfoort.

De Nationale Ombudsman te 's-Gravenhage.

Centrum '45 te Oegstgeest.

I.C.O.D.O. te Utrecht.

Gemeentelijke Sociale Diensten - diverse plaatsen.

G.G. & G.D. - diverse plaatsen.

Indische Pensioen Bond te 's-Gravenhage.

Fonds 1815 te Amsterdam.

Stichting Fondsenwerving Militaire

Oorlogs- en Dienstsachtoffers te

Tilburg.

Stichting Joods Maatschappelijk Werk - diverse plaatsen.

Korrelatie te Utrecht.

Het "K.T.O.M." te Arnhem.

Het Nederlandse Rode Kruis te 's-Gravenhage.

Het Internationale Rode Kruis te Genève.

De Oorlogsgravenstichting te 's-Gravenhage.

R.L.A.G.G. - diverse plaatsen.

U.S.Z.O. Sociaal Juridisch Dienst - diverse plaatsen.

U.S.Z.O. Pensioen Berekening te Heerlen.

Stichting Rechtsbijstand Dienst-plichtigen te 's-Gravenhage.

Uitkerings Raad te Leiden.

Wetswinkels - diverse plaatsen.

Ministerie Binnenlandse Zaken te Zoetermeer en 's-Gravenhage.

Ministerie Buitenlandse Zaken te 's-Gravenhage.

Ministerie Justitie te 's-Gravenhage.

Ministerie Defensie Buitenlandse Betrekkingen te 's-Gravenhage.

Ministerie Defensie Sectie

Onderscheidingen te 's-Gravenhage.

Comm. Geneesk. Onderzoek te 's-Gravenhage.

Centr. Archieven Dépôt te 's-Gravenhage.

Centr. Medisch Archief te Leiden.

Directoraat Personeel Koninklijke Marine te 's-Gravenhage.

Sociaal Medische Aangelegenheden te Utrecht.

Sectie Militaire Geschiedenis te 's-Gravenhage.

B.R.L.O.P. te Kerkrade.

Nederlandse Ambassade te Australië te Canberra.

Nederlandse Ambassade te Canada te Ottawa.

Nederlandse Ambassade te

Indonesië te Jakarta.

Nederlandse Ambassade te Israël te Tel Aviv.

Canadese Ambassade te 's-Gravenhage.

Ambassade Groot Britannië te

's-Gravenhage.

En gaarne wil ik vermelden dat, ondanks het inzakken van de "postzegelmarkt", **Mevrouw Jac. M. Holwijn te Bloemendaal** door haar grote inzet voor ons Fonds Sociale Zorg weer bijna f 2.000,- heeft binnengebracht met

het veilen van de opgestuurde postzegels. Merci!

En natuurlijk **Leen van Eijk** en **Tjibbe J. Gaastra** te **Ter Aar** met hun **VOMI** toko, bedankt voor jullie grote inzet. Alles wat het **Fonds Sociale Zorg** doet of verzorgd wordt door hun met dubbeltjes bij elkaar geschrapt. En daar heb ik grote bewondering voor!

Specificatie

616 Ideële belangen

Voor 17 oud-dienstmakkers hebben wij het **Draaginsigne voor Gewonden** mogen aanvragen en verkregen. Ook hebben wij 14 **Eretekens voor Orde en Vrede** en 11 vervangingen mogen aanvragen en daarvan zijn er 2 afgewezen.

Wij hebben 15 **Mobilisatie-Oorlogskruizen** mogen aanvragen en daarvan is 1 afgewezen.

Aan 1 van onze leden is de **Ere-medaille in de Orde van Oranje-Nassau** verleend. En 1 lid is benoemd tot **Lid in de Orde van Oranje-Nassau**. En buiten ons om zijn 3 leden benoemd tot **Ridder in de Orde van Oranje Nassau**.

In 1996 zijn door ons 214 **Veteranenpassen** aangevraagd, dit waarschijnlijk i.v.m. de z.g. "Erkennings"-uitkering.

Voor 21 oud-dienstmakkers hebben wij het **Nieuw-Guinea Herinneringskruis** mogen aanvragen en verkregen.

Ook in 1996 zijn 321 aanvragen binnengekomen voor het **Erekrus voor oorlogsvrijwilligers**, dit betekent dat bij ons al meer dan 1000 aanvragen in de loop der jaren zijn binnengekomen.

44 Pensioenen en Uitkeringen

Wij hebben voor 26 oud-dienstmakkers mogen helpen bij het verkrijgen van een **Militaire Invaliditeits Pensioen**, waarbij er 3 werden afgewezen.

Voor 14 hebben wij een verhoging van hun **M.I.P.** kunnen regelen en voor 2 zijn we nog bezig.

Ook hebben wij voor 4 weduwes een pensioen mogen regelen.

317 Immateriële belangen

Wij hebben 63 **Staten van Dienst** opgevraagd bij het **B.R.I.O.P.** en ook hebben wij vaak van hun telefonisch die informatie verstrekt gekregen welke wij op korte termijn nodig hadden voor het opstellen van bezwaarschriften, requesten etc.

Wij hebben nu 4 goed lopende **praatgroepen** met 26 deelnemers, dit aantal wisselt nog wel eens, maar wordt altijd weer aangevuld.

In 1996 hebben wij 222 leden of echtgenotes en weduwes bezocht, omdat ons daarom verzocht was en ze duidelijk behoefte hadden aan een luisterend oor.

Wij hebben dit jaar ook weer voor 61 leden een intake gesprek geregeld bij het **Centrum '45 te Oegstgeest**.

Wij hebben de nieuwe **M.I.P.'ers** geadviseerd lid te worden van het **B.N.M.O. te Doorn**.

De vorig jaar vermiste neef is niet vermist, maar is labiel gedeserteerd en is waarschijnlijk in 1985 te Soerabaya overleden en in Pasuruan begraven. Maar helemaal zeker is dit niet en het kan best zijn dat hij nog leeft, maar daar proberen ze meer duidelijkheid in te krijgen.

193 Materiële belangen

Wij hebben 44 leden mogen helpen met **Contributie-bijstand**.

De **Aartsbisschop van Merauke** vroeg hoe het stond met pensioen voor de ex-leden van het **P.V.K. (Papoea Vrijwilligers Korps)**, maar wij hebben hem door moeten verwijzen naar de **S.D.V.**

Wij hebben voor 4 mindervalide leden een aangepaste woning mogen regelen. Ook hebben wij voor 4 leden een elektrische traplift mogen regelen. Dit alles met volledige medewerking van **Woningbouw Verenigingen**. Er zijn dit jaar 198 oud-dienstmakkers overleden en in 94 gevallen hebben wij mogen bijdragen aan een graftak. Helaas hoorden wij het van velen veel te laat, zodat niemand van de **VOMI** bij de begrafenis of crematie aanwezig kon zijn.

Wij hebben ook in 46 gevallen mogen bijdragen aan een bloemetje of fruitmand bij een ziekenbezoek thuis of in het ziekenhuis.

Ook dit jaar ga ik niet alle **Sociale Medewerkers** bij name noemen en zeggen hoe geweldig ze waren, want het was niet geweldig, maar gewoon een **veteranenplicht** wat ze deden! Let wel, het gaat niet om het verdienen van wat dan ook, maar om het dienen van oud-dienstmakkers. Maar het was wel weer een prestatie waardoor ik trots op u ben. Wij hebben dit kunnen doen door een persoonlijk doorzettingsvermogen en enthousiasme. We worden ieder jaar een jaartje ouder

en het vergt steeds meer van jezelf en daarom juist 'SALUUT'.

En ik hoop van harte, dat ik in 1997 weer op dezelfde wijze op u allen kan en mag rekenen.

Merci.

V.B.

Embleem Binnen- landse Strijd- krachten

Militairen zijn gerechtigd het embleem ter herinnering aan de dienst bij de **Binnenlandse Strijdkrachten** te dragen, mits dit embleem hen door of namens **Z.K.H. de Prins der Nederlanden** werd uitgereikt.

Het embleem wordt gevormd door een bronskleurige metalen ellips - de lange as verticaal - waarop een kapitale letter "B" gedekt door de Koninklijke kroon, is aangebracht. De gekroonde "B" is omgeven door een randschrift, luidende "Binnenlandse Strijdkrachten 1944-1945". De afmetingen van het embleem zijn: grootste hoogte 25 mm, breedte 20 mm. Het embleem wordt gedragen op de jas-DT en tot 1983 op het jak-VT en wel op het midden van de zichtbare ploof van de linkerborstzak. Toestemming tot dragen werd verleend bij MB van 6 juni 1946, nr 918. Bij het embleem behoort een dankbrief van **Z.K.H. Prins Bernhard**.

Sporen van verwondering (3)

Het verkeerde paard

Er is een oude vaderlandse uitdrukking die zegt: "Kaartspelers en dobbelaars zijn grote zondaars".

Gokken of kaartspelen (m.n. om geld) was voor de oorlog in veel gezinnen niet toegestaan.

Dit verbod gold niet zo zeer het spel, maar de begeerte om te komen tot een arbeidsloos inkomen.

Thans bespeurt men van dergelijke opvattingen vrijwel niets meer en arbeidsloos inkomen uit loterijen en dergelijke is heel gewoon. Zelfs het verkrijgen van inkomen uit fraude lijkt heel gewoon te worden.

Dat ik de vraag opwerp of wij niet op het verkeerde paard hebben gewed heeft echter een geheel andere grond.

Als U de oorlog bewust hebt meegeemaakt wordt U vandaag geconfronteerd met het volgende:

a. Nederlanders die lid zijn geweest van de SS, en die wij toen als landverraders zagen, krijgen nu van de Duitse regering een pensioen. En als ze gewond zijn geweest krijgen ze een extra toeslag.

b. Nederlandse militairen die zich in 1943 in strijd met de oproep van de Nederlandse regering in Londen meldden voor krijgsgevangenschap krijgen hun soldij uitbetaald en als ze ambtenaar zijn, worden die jaren als pensioengerechtigd meegeteld.

c. Indien men langer dan twee jaar in werkelijke dienst is geweest (en veteraan is) krijgt men mogelijk een uitkering van 1000 gulden.

d. Heeft men zich gemeld voor krijgsgevangenschap in 1943 dan was men in werkelijke dienst en telt de tijd als krijgsgevangenschaap doorgebracht mee. Is men op advies van de Nederlandse regering in Londen ondergedoken, dan telt de onderduiktijd niet mee, omdat men dan niet in werkelijke dienst werd geacht te zijn.

Dit betekent dat plichtsgetrouwheid een verwerpelijke eigenschap is geworden die door volk en regering bestraft dient te worden.

Voor mijn gevoel is dat een "Umwertung aller Werte".

Hoe dat komt? Dat is heel eenvoudig. Het is het gevolg van de manier waarop steeds maar weer pragmatisch en niet principieel wordt gedacht.

In het algemeen worden de politieke partijen onderscheiden door twee gezichtspunten t.w.

- beginselpartijen,
- programpartijen.

Op dit verschil kom ik nog wel eens terug, vooralsnog is het genoeg te constateren dat de beginselpartijen vrijwel geen beginselen meer hebben en bijna alle partijen pragmatisch en programatisch geworden zijn. Het standpunt dat thans algemeen aanvaard lijkt te zijn is: "Beginnselen zijn mooi maar ze moeten je niet voor de voeten komen".

Mocht men vragen hebben naar het recht en de gerechtigheid dan komt men in alle gevallen van een koude kermis thuis.

Niemand in dit land schijnt meer het besef te hebben dat het oplossen van een voorliggend probleem slechts kan geschieden na een inzicht te hebben verkregen van het totale kader waarbinnen zich dat probleem afspeelt.

Stelt men een vraag die te maken heeft met recht, gerechtigheid of rechtvaardigheid dan krijgt men van overheidswege een antwoord dat uitmond in "de discussie is hiermee gesloten". Kijkt u ook maar in het blad "De Opmaat".

Ik heb in de voorbije tijd bij herhaling aan de overheid de vraag gesteld naar de juridisch status van een ontvluchte krijgsgevangene en uiteraard ook naar de motivering van het standpunt dienaangaande.

Voor de zoveelste maal zal ik u deelgenoot maken van mijn ervaringen.

Laat ik beginnen met het meest schrijnende.

In het blad "Vrij Nederland" van 29 april 1995 is de gehele uitgave gewijd aan de oorlog en bepaalde stukken "nasleep". In die uitgave staat ook een artikel over de "Zeven van Breda" en hun uitbraak op kerstavond 1952. Ik heb die uitgave bewaard omdat ik van de ontsnapte gevangenen zowel Bikker als de Jong, aan den lijve heb "mogen meemaken".

Beiden waren kampbewaker en lid van de SS.

Voor deze activiteiten zullen ze nu wel een pensioen ontvangen.

Bij mijn gevangenneming toendertijd was ik reeds lid van de BS-strijdend gedeelte en ik vroeg enkele jaren geleden aan het Ministerie van Defensie of ik tijdens mijn kamptijd als "krijgsgevangene" moest worden gezien. Het antwoord toen luidde: "Nee, want u was geen soldaat in de zin der wet".

Ik weet niet wat u van dit antwoord zult denken, maar mijn reactie op dat antwoord was heel simpel: "Dat had de Nederlandse regering in Londen de Duitsers dan ook maar moeten vertellen, want dan hadden ze dus toch gelijk door ons als terroristen te bestempelen en als zodanig te behandelen".

Pensioenrechten over die tijd? Hoe kan men zo naïef zijn.

Een sobat (beroepsmilitair) heeft mij een hele tijd geleden welwillend een "Handboek voor de soldaat" uitgave 1972 ter beschikking gesteld. Daarin staan op blz. 6-6 e.v. de voorschriften hoe te handelen bij gevangenneming e.q. krijgsgevangenschap.

Voor een goed begrip moet dienen dat deze voorschriften behoren tot het militaire straf- en tuchtrecht.

Als officier heb ik een eed af moeten leggen dat ik mij aan die krijgstucht zou onderwerpen.

Artikel 29 d van de krijgstucht luidt als volgt:

"Van de krijgsgevangen militair mag worden verwacht dat hij, wanneer zich daartoe een geschikte gelegenheid voordoet, zich aan krijgsgevan-

genschap zal onttrekken, teneinde zich weer bij de eigen of bondgenootschappelijke troepen te voegen." En artikel 26 f luidt als volgt:

"Het is de krijgsgevangen militair niet geoorloofd op erewoord of belofte algehele vrijlating te aanvaarden..."

Dat ik telkens weer wordt geconfronteerd met de uitspraak: "Hij die zijn erewoord verbreekt heeft zijn rechten verspeeld" ergert mij in hoge mate. Dat men zijn erewoord onterecht heeft gegeven en daarna er prat op gaat, die te hebben gehouden, zie ik als in hoge mate hypocriet. Ik kan daar weinig waardering voor opbrengen. Dat vele officieren onder de indruk van de omstandigheden een dergelijke verklaring in 1940 hebben afgegeven is misschien te begrijpen, maar daarom hoeft men er nog niet prat op te gaan.

Maar daar gaat dit verhaal niet over. Het gaat om de betekenis van artikel 26 d en de consequenties die dat krijgstuuchtelijke voorschrift heeft.

In de loop van de tijd is voor wat betreft de Nederlandse jurisprudentie er overeenstemming over bereikt dat de krijgsgevangen militair: "geacht wordt in werkelijke dienst te zijn".

Deze stellingname houdt in dat de krijgsgevangen militair recht heeft op zijn wedde of soldij gedurende die gevangenschap, maar ook indien hij in overheidsdienst is, zijn pensioenopbouw normaal doorgang vindt.

Met deze vaststelling is de juridische positie van de krijgsgevangen genomen militair duidelijk aangegeven.

De vraag is nu wat de juridische positie is van de militair als hij zich aan het krijgstuuchtelijke voorschrift heeft gehouden en zich aan krijgsgevangenschap heeft onttrokken.

Er strijden hier twee regelgevingen om de voorrang. De Nederlandse regel die wordt gehanteerd is dat diegene die zich niet meer in krijgsgevangenschap bevindt d.w.z. niet alleen door vrijlating, maar ook door ontvluchting of onttrekking, niet meer "in werkelijke dienst wordt geacht te zijn". Hij is daarmee voor de Nederlandse wet rechteloos geworden, in die zin

dat hij zijn militaire status is kwijt geraakt, zodra hij buiten het prikkeldraad is.

De internationale regels zoals die in de Conventie van Genève zijn vastgelegd luiden echter dat degenen die zich aan krijgsgevangenschap hebben onttrokken "als krijgsgevangene" dienen te worden behandeld.

Artikel 4 B 1 van het "Verdrag van Genève betreffende de behandeling van krijgsgevangenen" stelt namelijk het volgende:

"Evenzo als krijgsgevangenen zullen worden behandeld, personen behorende of behoord hebbende tot de gewapende macht van het bezette land, indien op grond daarvan de bezettende mogendheid het noodzakelijk oordeelt hen te interneren - zelfs indien zij hen aanvankelijk heeft vrijgelaten ....."

"..... in het bijzonder na een niet geslaagde poging om zich te voegen bij de gewapende macht waartoe zij behoren en welke aan de strijd deelneemt, dan wel wanneer zij geen gevolg geven aan een sommatie tot hen gericht met het oogmerk hen te laten interneren."

Ik heb aan het Ministerie van Defensie daarom twee vragen voorgelegd t.w.

a. Waarom wordt door Nederland niet de internationale regelgeving gevolgd? Wij hebben toch ook de Conventie van Genève onderschreven?

b. Is het feit dat de zich aan krijgsgevangenschap onttrokken hebbende militair door de verklaring van de Nederlandse overheid dat hij daardoor als "niet in werkelijke dienst geacht wordt te zijn" derhalve zijn militaire status verliest, niet van dien aard dat daardoor de morele oproep van artikel 26 d van de krijgstuuch tot een immorele is geworden?

Deze laatste vraag is gesteld omdat het Ministerie van Defensie mij formeel heeft medegedeeld dat de oproep van artikel 26 d slechts een morele oproep is en geen juridische.

Op grond van die verklaring is de overheid van mening dat zij juridisch door deze oproep op geen enkele wijze gebonden is.

Ik heb beide vragen niet alleen aan het Ministerie van Defensie voorgelegd maar ook aan de hoogste Nederlandse militairen en aan de ombudsman.

Het standpunt van de Nederlandse regering heb ik hierboven weergegeven.

De Nederlandse legerleiding en met name de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht meende zich bij voorbaat aan het standpunt van de staatssecretaris te moeten conformeren.

Ik heb van deze wijze van benaderen een vreemde indruk gekregen. U zult van mij wel al hebben begrepen dat ik de oorlog zeer bewust heb meegemaakt en ook het naspel, uitmondende in de processen van Neurenberg.

De Kolonel-General Jodl en de General Feldmarschall Keitel hebben zich in die processen beroepen op hun "Fahneneid" en gesteld dat zij slechts de opdrachten van hun wettige regering hebben uitgevoerd. Zij verklaarden zich beiden "Nicht schuldig im Sinne der Anklage". Zij zijn beiden opgehangen. Hoge militairen hebben, zoals uit dat proces is na te gaan, hoe dan ook een eigen verantwoordelijkheid. De ombudsman waarvan ik gehoopt had een uitspraak te krijgen over het al of niet prevaleren van de internationale overeenkomsten boven de nationale regelgeving, heeft zich van de vraagstelling afgemaakt door te stellen dat hij geen oordeel over de Nederlandse regelgeving mag vellen.

De motivering daarvan kwam op mij nogal warrig over omdat die luidde dat de Staatssecretaris mijn vragen gelet op de Nederlandse regelgeving "naar zijn beste kunnen" had beantwoord en hij (de ombudsman) geen oordeel kon geven over die regelgeving zelf.

Zoals gezegd viel mij dat antwoord danig tegen omdat mijn vraag niet ging over de inhoud van de Nederlandse regelgeving, maar om het prevaleren van de regels van de Conventie van Genève boven de nationale regelgeving.

Maar misschien was mijn vraagstelling wel te onduidelijk om een duidelijk antwoord te geven ofwel mogelijk

waren de consequenties van een antwoord te verstrekken.

We zullen er eenvoudigheidshalve maar van uitgaan dat ik niet in staat ben geweest het probleem duidelijk te stellen.

"Sporen van verwondering" is voor mij bij een beschouwing van het voorgaande eigenlijk een te zwakke uitdrukking.

Erger vind ik het dat door deze problematiek mijn vertrouwen in de rechtsstaat ten fundamente aan het wankelen is gebracht.

Kan elke willekeurige regering de voorschriften van de Conventie van Genève zo maar aan zijn laars lappen? Waarop kan de soldaat zich dan nog beroepen?

Behoren die internationale overeenkomsten niet door alle regeringen te worden nagekomen en als dat niet gebeurt, komt men dan niet op het terrein van de "oorlogsmisdaden"?

Door al deze handelingen is mijn vertrouwen in de politiek en in de regering van dit land danig aangetast. Stemde ik vroeger nog ergens voor, sinds lang stem ik alleen maar vanuit een negatieve benadering (de in mijn ogen de minst slechte).

Maar ik heb sterk de indruk dat ik mijn houding bij de volgende verkiezingen het best kan weergeven met het volgende:

"A statesman is an easy man,
He tells his lies by rote;
A journalist makes up his lies
And takes you by the throat;
So stay at home and drink your beer
And let the neighbours vote

(W.B. Yeats)

Dat lijkt mij, na al het voorgaande, een goed stemadvies, althans voor mezelf.

TL

De volgende generatie

Bij het secretariaat is een brief binnengekomen van een dochter van een oud-Indiëganger die helaas het vorig jaar is overleden.

De inhoud van die brief geeft heel duidelijk aan waaraan het schort in ons onderwijs. De periode 1945-1950 (1962 wat betreft Nederlands Nieuw-Guinea) is niet alleen voor de schooljeugd onbekend terrein. Ook voor het onderwijzend personeel schijnt het een volkomen blank gebied te zijn waarover men niets weet en derhalve niets kan vertellen.

Kan de heer Ritsen nu niet bewerkstelligen dat het onderwijzend personeel weer in de schoolbanken gaat zitten en dat hen objectief het einde van ons koloniale tijdperk uit de boeken wordt gedaan? Zodat de kinderen te weten komen waarover de opa's zo weinig wilden vertellen.

Voor die opa's was het immers: mand dicht en werken. Er waren toen géén grote TV-ploegen die er voor zorgden dat thuis in de huiskamer onmiddellijk verslag kon worden gedaan hoe de ruim 125.000 man de tijd tussen 1945 en 1950 beleefden. Er waren géén horden psychologen, Rloggs etc. om al die gefrustreerde veteranen op te vangen.

Zie het resultaat in het hieronder vermelde schrijven:

Rotterdam 5 mei 1997.

Geacht Bestuur van de VOMI

Wij zitten weer in een tijd van gedenken en herdenken.

4 mei en 5 mei zijn in Nederland die dagen dat we de oorlogsslachtoffers gedenken.

Voor mij is sinds vorig jaar nog een datum die ik niet zal vergeten, want die is voor mij ook belangrijk geworden.

7 september in Roermond, daar was ik vorig jaar voor het eerst. Mijn vader ging zolang als het monument er is naar Roermond.

23 mei vorig jaar is mijn vader overleden, ik als dochter voelde dat ik dit moet gaan voortzetten.

Want wat er in Indië is gebeurd mag ook niet vergeten worden.

Zoals alle mannen die daar geweest zijn heeft ook mijn vader niet veel over die tijd verteld, alleen de leuke dingen, die men onder elkaar beleefden is verteld.

Aan mijn zoon vroeg ik - hij zit in de derde klas van het voortgezet onderwijs - heb jij les gehad over de tijd dat er Nederlandse soldaten zijn geweest in Indië? Nee, was zijn antwoord.

Een vriend van mijn zoon was in een paar regels wat verteld maar die had wel een mening die wel vaker is verteld over de soldaten: "Ze waren fout geweest".

Ik vind het zo jammer dat er niets op de scholen over die oorlogen verteld wordt.

Ook het monument in Roermond moet over zo'n 50 jaar die aandacht krijgen.

Wat er gebeurd is in die landen waar jullie als soldaten zijn geweest. Hoeveel van jullie makkers zijn er gevallen?

En ook voor niets.

Natuurlijk hebben wij er geen flauw vermoeden van wat er gebeurd is, en het herdenken is voor ons anders dan voor u allen.

Maar ik vind het gewoon belangrijk dat over vele jaren onze kinderen en hun kinderen weten waarvoor die monumenten in Roermond en in al die andere plaatsen in Nederland zijn.

Ik kan het mijn zoon vertellen, maar hoe vertelt hij het daar?

Want ik kan hem alleen vertellen wat mijn vader mij heeft verteld, en wat ik uit de lectuur haal over Indië.

Ik wilde dit even kwijt want het houdt mij steeds bezig, het gebeuren is te belangrijk om te vergeten in de toekomst.

Met vriendelijke groeten,

Nel Doornenbal-Notenboom

Lezers schrijven

Veteranenzorg zaak van minister (Staatssecretaris behartigt belangen van de groep onvoldoende).

In de krant leest Jack Schaub dat Staatssecretaris Gmelick Meyling van Defensie vandaag (dinsdag 29 april) naar Assen komt om met burgerlijke en militaire autoriteiten te spreken.

Het gaat daarbij om het oefenterrein De Haar.

Dat is voor de betrokkenen zeker een belangrijke zaak.

Diezelfde dag kreeg hij de correspondentie onder ogen van twee Indië-veteranen die ook met burgerlijke en militaire autoriteiten in gesprek zijn gegaan. Ook belangrijk, meent hij. Hij licht dat nader toe.

Bij de veteranen gaat het om het in stand houden van een procedure die al ruim 45 jaar gevolgd wordt en tot op de dag van vandaag tot volle tevredenheid. Deze veteranen hadden de pech om 45 jaar geleden in Indië tijdens een patrouille op een treklijn te stappen, of zij raakten op een andere wijze zwaargewond. Zij werden vervolgens afgevoerd naar Nederland en na vaak langdurige revalidatie gingen zij aan de slag om zich met hun handicap weer zo goed als mogelijk in te passen in het arbeidsproces. Dit ging vaak moeilijk, maar – zonder enige erkenning voor wat zij voor hun land hadden opgeofferd – zij deden dat toch.

Deze twee veteranen die inmiddels al spreken voor een groep van zeventien lotgenoten hebben zich altijd zeer positief uitgelaten over de behandeling die zij ontvingen van de BNMO (Bond van Nederlandse Militaire Oorlogsslachtoffers) en dus van Defensie. Ja, tot nu toe, want zonder enig behoorlijk vooroverleg of redelijke informatie haalt Defensie van de ene op de andere dag de 45 jaar gevolgde pro-

cedure overhoop.

Bij hun aanvraag tot vernieuwing of vervanging van de orthopedische schoenen of andere orthopedische voorzieningen ging dat in het verleden geruisloos en zonder kosten en administratieve rompslomp.

Nu opeens krijgen ze te horen en te slikken dat zij:

- er voor moeten betalen (respectievelijk driehonderd en vijfhonderd gulden);
- dat zij bij een particuliere verzekeringsmaatschappij (Univé) zijn ondergebracht, voorheen was dat bij Defensie;
- dat zij een attest van de huisarts op tafel moeten leggen, terwijl de huisarts in die 45 jaar geen enkele bemoeienis met hun behandeling en verwonding heeft gehad.

Besparing

Als belangrijk argument voor deze nieuwe procedure komt naar voren "besparing" en het feit dat deze voormalige militairen een betere behandeling zouden genieten dan andere gehandicapten.

Als dat laatste argument mee zou moeten spelen wordt kennelijk niet gedacht aan een verbetering van de zorg voor burger-gehandicapten. En dat allemaal terwijl de kranten iedere dag bol staan van berichten over de zo succesvolle economische situatie in Nederland en miljarden meevallers voor de overheidsfinanciën. Deze veteranen – de groep is waarschijnlijk groter dan zeventien personen – voelen zich opnieuw gekwetst en vernederd. Veteranen hebben zich in het verleden te weinig laten horen en wisten dat de overheid toch nauwelijks naar hen luisterde.

In 1990 kwam de toenmalige minister van defensie, Relus ter Beek, met zijn nota "Zorg voor Veteranen in samenhang" en ook was er af en toe sprake

van enige erkenning, zij het steeds weer aarzelend en mondjesmaat. Tot mijn verbijstering moeten veteranen nu vaststellen dat onze huidige staatssecretaris die ontwikkeling ten goede stelselmatig de das om doet.

Vragen

Twee van de vele vragen die veteranen zouden willen stellen zijn:

- In de Tweede Kamer werd met een "Kamerbrede" meerderheid in mei 1995 een toegehoofd duizend gulden-uitkering afgedwongen voor veteranen die van tussen de twee en vijf jaar in Indonesië hadden gediend. Waarom heeft de staatssecretaris dit besluit na bijna twee jaar nog steeds niet tot uitvoering kunnen brengen? Feit is dat wachten met de uitvoering besparing voor de overheid oplevert. Inmiddels zijn al veel veteranen overleden en deze groep van zeventigers en ouder wordt met de dag kleiner.
- Waarom pakt u, meneer de staatssecretaris, de gehandicapte veteranen aan zoals ik hier beschrijf? Daaruit kan toch moeilijk enig blijk van "erkenning" worden afgelezen.

Het Tweede Kamerlid Agnes van Ardenne (CDA) schreef onlangs in het kader van de veteranenzorg een artikel op deze pagina waaruit ik het volgende citeer:

Helaas zijn de Indië-veteranen afhankelijk van een traag werkende staatssecretaris van defensie. Ook voor jonge veteranen (onder andere in Cambodja) haalt de staatssecretaris niet alles uit de kast.

Aan het eind van haar artikel zegt van Ardenne:

Het lijkt mij logisch om de zorg voor veteranen opnieuw bij een minister onder te brengen.

Ik ben het daar hardgrondig mee eens. Het lijkt mij niet alleen logisch maar ook onvermijdelijk. Bovendien hoe eerder hoe beter.

Bovenstaand artikel van de hand van de heer J. Schaub werd op 29 april 1997 geplaatst in de Drentse Courant en aan de redactie ter plaatsing in de "Sobat" aangeboden door:

Jack Schaub, oorlogsvrijwilliger en veteraan,
Bovensmilde

Nieuwe Ridder

VOMI Limburg telt sinds 29 april 1997 een ridder binnen haar gelederen.

Op die dag namelijk heeft het H.M. de Koningin behaagd de heer M.J.G. Everhartz, wonende Lellestraat 10 te Kerkrade, te benoemen tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

De daarbij behorende versierselen werden hem thuis opgespeld door de burgemeester van de gemeente Kerkrade, drs Th Woltgens (voorheen fractie-voorzitter van de PvdA in de Tweede Kamer en thans nog zitting hebbende in de Eerste Kamer). De heer M.J.G. Everhartz, bij ons beter bekend als May, ontving deze, welverdiende, hoge Koninklijke onderscheiding voor zijn vele en grote verdiensten op sociaal, maatschappelijk en cultureel terrein.

Een kleine greep uit zijn vele bestuurlijke functies in deze:

- 30 jaar Bestuurslid "Centrum voor Maatschappelijk Werk" Kerkrade, waarvan 25 jaar secretaris.
- 25 jaar Voorzitter Gemeenschapshuis "de Jreëts".
- 23 jaar Raadslid der gemeente Kerkrade.
- 20 jaar Bestuurslid Centrale

Administratie, waarvan 5 jaar als voorzitter.

- 20 jaar Voorzitter Commissie van Bijstand van Mannenzangkoor St. Jozef, Kaalheide.
- 12 1/2 jaar Bestuurslid van Cultureel Centrum Kerkrade.
- 12 jaar Bestuurslid Openbaar Onderwijs Kerkrade.

En tenslotte:

Mede-initiatiefnemer van de heroprichting van VOMI Limburg, waarvan hij, hoe kan het ook anders, van meet af aan de voorzitter is.

Vanaf deze plaats feliciteren wij "Ridder May" dan ook van ganser harte met deze (naar onze mening reeds lang verdiende) onderscheiding en hopen dat hij deze nog vele jaren, in goede gezondheid, moge dragen. Het spreekt uiteraard vanzelf dat wij hierbij ook zijn echtgenote gaarne betrekken, want zonder haar steun en begrip was het vervullen van al deze functies niet mogelijk geweest.

May en Tiny, van harte proficiat.

Namens VOMI Limburg,
L.C. Zéguers

V.O.M.I.

take

Speciale aanbieding
V.O.M.I. - adreszegels

victor o. bridé ovw
117 van nijenrodestraat
2597 rl 's-gravenhage
tel. 070 3 28 06 32
postbank(giro) 22 09 02

afmetingen: 42x21 mm gegomd
500 stuks (minimaal) f 35,- franco.
Deze adreszegels te bestellen bij:
Fonds Sociale Zorg
Oost Kanaalweg 12A, Ter Aar.

EXTRA AANBIEDING

V.O.M.I.-wapenschild

Het is er eindelijk, zeer fraai uitgevoerd op een blank gelakt mahonie schild in wangmodel met het V.O.M.I. logo in plastic spuit/gietwerk, wat kleuren betreft gelijk aan onze sticker en borstembleem.

De prijs is f 30,- exclusief verzending.

V.O.M.I. - demobilisatiespeldje met sureté en zwaar verguld

K.B. kwaliteit f 12,50 franco

V.O.M.I. - OVW insigne

afmeting: 11 mm hoog
met sureté en zwaar verguld
K.B. kwaliteit f 10,- franco

U kunt ze bestellen bij het Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland te Ter Aar

V.B.

Toespraak Drs. W.T. van Gelder

Drs. W.T. van Gelder, Commissaris der Koningin in de provincie Zeeland, hield tijdens de jaarvergadering van VOMI Zeeland te IJzendijke onderstaande toespraak. Zijn standpunt ten aanzien van onze inzet in voormalig Nederlands-Indië ondervond veel instemming en voldoening bij de aanwezigen.

Geachte aanwezigen,

Met genoegen heb ik de uitnodiging aanvaard vandaag in uw midden te zijn en het woord te voeren. Voor u staat iemand, die in 1942 geboren is en dus de tijd waarin de politieke acties in Indië plaats vonden niet bewust heeft meegemaakt. Mijn kennis komt uit boeken en van de T.V. Hoewel ik een bijzondere belangstelling heb voor de geschiedenis is het niet aan mij om een oordeel te vellen over wat in Indië en Nieuw-Guinea is gebeurd. Mij past bescheidenheid, temeer daar het zoveel jaren na dato vaak gemakkelijker is met de kennis van nu dan met de ogen van toen het Indonesische conflict te bezien. Hoe men ook tegen de aanleiding en de politieke besluitvorming van destijds aankijkt, u bent door de Nederlandse regering met instemming van het parlement als militair uitgezonden. U hebt onder bijzonder moeilijke omstandigheden uw taak verricht. U verdient daarvoor alle lof. Immers, u moest ver van huis opereren in een onbekend gebied, onder bijzondere klimatologische omstandigheden, met strijdmethoden waar weinig ervaring mee was opgedaan, en bovendien in een volstrekt instabiele politieke constellatie. Daar waar politieke middelen faalden, werd u als militairen geroepen de kastanjes uit het vuur te halen. Ondanks het feit dat u met grote inzet uw taak hebt uitgevoerd, was uw missie gedaemd te mislukken. Het Indonesische avontuur heeft een trauma opgeleverd, waar heden ten dage nog steeds niet over kan gediscussieerd worden zonder oude wonden open te rijten. We zwijgen er maar liever over. We willen liever niet geconfronteerd worden met een van de pijnlijkste perioden van onze geschiedenis. En door er over te zwijgen stakt de gedachtenvorming, of wat nog er-

ger is: we delen zwarte pietten uit en denken er daarmee van af te zijn. U vecht al jarenlang voor erkenning en begrip en met recht.

Succes heeft vele vaders, een mislukking blijft altijd wees. Dat geldt voor de positionele acties, Nieuw-Guinea, Vietnam tot Srebrenica aan toe.

En wie blijven in de kou staan? Degenen die het werk onder de meest moeilijke omstandigheden moesten opknappen en daarbij hun leven in de waagschaal stelden. En wat doet men dan? Men zoekt, puttend uit gemeenschappelijke ervaring, steun bij lotgenoten.

Met uw vereniging en uw activiteiten houdt u de herinnering levend aan een belangrijk stuk van onze Nederlandse geschiedenis.

Want de zogenaamde overzeese gebiedsdelen zijn nu geschiedenis, iets wat onze jeugd hopelijk op school nog leert en waarvan ze hopelijk iets onthoudt.

Nederlands-Indië en Nederlands Nieuw-Guinea, steeds minder mensen kunnen zich daarbij iets indenken.

Het is een deel van ons gezamenlijk verleden dat is weggezakt en weggedrukt in de schaduw van de Tweede Wereldoorlog en mogelijk ook in de schaduw van onze schaamte.

Wat in die periode nog aanvaardbaar leek, beziet men met onze opvattingen van nu als niet meer acceptabel. En te weinig wordt beseft dat men gebeurtenissen uit het verleden niet mag meten met hedendaagse normen.

De nieuwe taxatie van een verleden, dat voor u slechts gedeeltelijk geschiedenis is.

U draagt vanzelfsprekend Indië nog met u mee.

Het is voor u een zeer annerverende tijd geweest met ervaringen waar men nooit los van komt. Ervaringen die u het best nog kunt delen met uw oud-collega's en lotgenoten. Ik kan me globaal iets indenken wat dat voor een mens moet betekenen: vechten en bevochten worden.

Ik vermoed ook dat mensen zoals u beter dan menig ander kunnen aanvoelen wat het heeft betekend voor Dutch-bat in Srebrenica om daar te

moeten zijn, zich terug te moeten trekken en thuis zo'n negatieve stemming aan te treffen.

Een negatief oordeel van mensen, die hun leven niet in de waagschaal hebben moeten stellen, van mensen die de angst niet hebben gevoeld en van mensen die geen vrienden hebben verloren.

Het overkwam de Amerikaanse soldaten die terugkwamen uit Vietnam, het overkwam ons eigen Dutch-bat, terugkerend uit het voormalig Joegoslavië en het overkwam u na de terugtrekking uit Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea.

Het is een risico dat militairen lopen. En dan komt er een oordeel: Amerika had nooit zo ver moeten gaan in Vietnam, Dutch-bat had nooit onder die voorwaarden in Srebrenica moeten zitten en u had misschien nooit ingezet mogen worden voor het behoud van Nederlands-Indië en Nederlands Nieuw-Guinea, zegt men nu. De geschiedenis kan hard zijn, en de conclusie kan misschien nu zelfs zijn dat die inzet onjuist was.

Maar, en daar wil ik heel duidelijk in zijn, dat zegt niets over u.

U wordt daar niet mee beoordeeld of veroordeeld. U hebt zich toen ingezet voor de goede zaak. U allen persoonlijk verdient onze bewondering en onze dankbaarheid.

Niet minder dan bijvoorbeeld de oud-militairen van de Prinses Irene-brigade, die in 1945 wel mee konden doen aan een overwinning.

Ik wens uw vereniging daarom alle succes met haar activiteiten.

In de eerste plaats met uw onderlinge ontmoetingen en uw bijeenkomsten. Het is belangrijk dat u samen optrekt. Het is goed voor iedereen om over indringende ervaringen te kunnen praten met mensen die hetzelfde hebben meegemaakt.

Ik wens u als vereniging ook alle succes met uw streven om de aandacht en waardering vast te houden en te verwerven voor uw inzet en die van uw gesneuvelde collega's.

Wat men nu ook van de Nederlandse politici in die jaren mag denken, er is geen reden om niet trots en dankbaar te zijn jegens hen die zich toen voor die zaak hebben ingezet.

Op vrijdag 5 september 1997 houdt D-5-4 RI (Tarakan) haar jaarlijkse reünie, dit jaar in de J.W.F.-kazerne te Assen.

Ons bekende adressen krijgen hiervan nog bericht.

Deze bijeenkomst wordt voor een aantal onderdelen georganiseerd met de Ost. Cie. van 5-4 RI.

Voor verdere inlichtingen: J.L. de Vries, tel.: 0541-66 10 53
E.J. Bleker, tel.: 0573-25 37 18

Het 5e Bataljon Garde Regiment Prinses Irene houdt op 18 september 1997 weer een reünie in Oirschot.

Nog geen bericht ontvangen?

Neem dan contact op met M.J. Jansen, Meidoornstraat 56, 6903 CD Zevenaar, tel.: 0316-33 16 98.

Reünie voor het zesde bataljon G.R.PI (412 bat.) op donderdag 21 augustus 1997, in de Generaal Major de Ruiter van Steveninck-kazerne te Oirschot. Aanvang om 9.00 uur. De bijdrage bedraagt f 15,- per persoon, te storten op giro-rekening 1930405, t.n.v. Reünie Comité 6 G.R.PI te Arnhem.

Opgaven en info: 026-351 42 27.

SOBATS, NOG NOOIT GEWEEST? GA ER NU NAAR TOE ZOLANG HET NOG KAN. GRAAG TOT ZIENS.

M. Karens, Gruttersdreef 209, Apeldoorn.

Op zaterdag 27 september 1997 komt 1-4 R.I. OVW "SATOE AMPAT" in de Frederik-kazerne te Den Haag bijeen voor het houden van haar jaarlijkse reünie.

Inlichtingen bij Freek Vlasblom, Segbroeklaan 494, Den Haag, tel.: 070-360 65 44.

Voor de COAK-collega's uit de periode 1946-1949 (Bussum, Kampen, Middelburg) moet toch een reünie te ritelen zijn. Wilt u meer weten, neem dan even contact op met Joh. Janse,

tel.: 030-692 50 49 of met W. van Loo, tel.: 045-535 39 28.

Naar aanleiding van een eerdere oproep aan 6 ARVA-veteranen, die hebben gediend op het vliegveld Semplak te Buitenzorg om tot een reünie te komen, hebben velen zich gemeld.

Dit heeft geleid tot allerlei activiteiten van een kleine groep oud-Indië-gangers van 6 ARVA, t.w. Gerard Burgers, Bert v.d. Meij, Gert Sluik en ondergetekende.

In overleg met de Sectie Luchtmachthistorie zijn oude en nieuwe lijsten, plus de namen en adressen van diegenen die zich telefonisch of schriftelijk hebben aangemeld, naast elkaar gelegd.

Iedereen die zo op de nieuwe lijst 6 ARVA terecht kwam heeft een brief gekregen met de mededeling dat een reünie in 1997 niet realiseerbaar is i.v.m. onvolledige adreslijsten, namen die niet kloppen, overledenen, verhuizingen etc.

Om zo'n groot mogelijke volledigheid te verkrijgen, verzoeken wij nogmaals degene die nog niet heeft gereageerd op genoemde oproep/brief of in het geheel nog niets heeft vernomen zich alsnog aan te melden bij de Sectie Luchtmachthistorie, Kon. Marialaan 17, 2595 GA Den Haag of schriftelijk dan wel telefonisch bij ondergetekende.

Let wel: Het gaat alleen om 6 ARVA-veteranen die tijdelijk of langdurig op Semplak hebben gediend.

Het is namelijk onmogelijk gebleken om ook andere legereenheden van Semplak hier bij te betrekken. Tijdens de veteranendagen van de Luchtmacht op Soesterberg in september a.s. zal de voorlopige reünie-commissie aanwezig zijn. Vanaf 1998 zal er dan (als alles goed gaat) een jaarlijks weerkorende reünie van 6 ARVA Semplak komen.

Stef Wolthuizen, Cepheusstraat 13, 1973 VR IJmuiden, tel.: 0255-51 50 57.

Zoals reeds eerder in de "Sobat" aangekondigd gaan de drie Z.M.C.'s (41, 42 en 43 ZMC) op vrijdag 19 september 1997 in de Frederik Hendrik-kazerne te Blerick/Venlo een gezamenlijke reünie houden. Per 1 juni j.l. is aan ieder lid (voor zover het adres bekend was) van genoemde onderdelen een brief verzonden met de nodige informatie en het reünie-programma.

Willen zij die geen bericht ontvingen en toch aan deze reünie willen deelnemen, contact opnemen met het redactie-lid L.C. Zegers, Zonstraat 118, 6463 AE Kerkrade, tel.: 045-545 40 13.

Op 7 november 1997 is het 50 jaar geleden, dat in de Arthur Coolkazerne te Ede het 31e B-Hospitaal is "opgericht". Ter gelegenheid van dit feit organiseert de reünie-commissie op woensdag 5 november 1997 voor de tweede maal een reünie in de "Korporaal van Oudheusdenkazerne" te Hollandse Rading (Gem. Hilversum). Degene, die hiervoor nog geen uitnodiging hebben ontvangen, dienen telefonisch contact op te nemen, met tel. 0348-41 34 13.

A - 5 - 1 R.I. (Assen, Celebes, Sumatra 1947-1950) houdt de jaarlijkse reünie op DONDERDAG 4 SEPTEMBER 1997, in rest. "Nieuwe Brug" te Ommen. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij: W.W. Dussel, tel.: 050-525 82 65 en bij D. Scharrenburg, tel.: 0341-41 70 89.

Staf II Infanterie Brigade "7 Dec. Div.", alsmede de bij de Staf gedetacheerden houden op donderdag 25 september a.s. een reünie in de "Kumpulan" te Arnhem. Daar onze adreslijsten niet meer volledig zijn, stellen wij het op prijs dat ook andere sobats worden vermeld, zodat die ook kunnen worden benaderd. Zond nu uw briefkaart met naam, rang, adres en telefoonnummer aan dhr. J.W. v.d. Berg, Tjerk Hiddesstr. 29, 8921 NM te Leeuwarden.

Tempo Doeloe

Nazi-Republiek Nias (1)

Op 10 mei 1940, nadat in Nederlands-Indië bekend was geworden dat Nederland, het moederland, door Duitse legers was overvallen, werd in Indië door het Gouvernement-Generaal de staat van beleg afgekondigd. Dat hield in, dat zonnodig het militair gezag, met voorbijgaan aan het civiele bestuur, zelf regelend kon optreden. Het militair gezag vond dat één van de eerste maatregelen moest bestaan in het interneren van onderdanen van vijandelijke staten, in dit geval de Duitsers. Het Duitse Consulaat-Generaal werd door politie bezet evenals het gebouw van de Deutsche Verein en verdere Duitse kantoren in geheel Nederlands-Indië. Duitse onderdanen, t.w. alle Duitse mannen, de vrouwen volgden later, werden geïnterneerd (tegelijk met plm. 500 Indische NSB-ers) waaronder de medewerkers van het Duitse Consulaat-Generaal. In totaal plm. 2400 personen plus ongeveer 300 bemanningsleden van 21 Duitse schepen, die zich op dat moment in Nederlands-Indische havens bevonden en door Nederlandse militairen werden bezet. De plm. 3300 Duitsers sloot men onder militaire bewaking op in geïmproviseerde onderkomens op het voor de noordkust van Java gelegen eiland Onrust. Het transport daarheen vond plaats onder zware bewaking van Nederlandse soldaten met de bajonet op het geweer, die allesbehalve zachtzinnig optraden. De Duitsers werden zonder aanzien des persoons geïnterneerd; notaire Nazi's, Joden, zendelingen, reeds lang geïntegreerde personen en in Indië geboren werden met de meest prominente Nederlandse NSB-ers op één hoop gevoegd. De behandeling van de gevangenen was, vooral de eerste dagen, ten hemel schreiend. Er werden zelfs geïnterneerden, waaronder een joodse Duitser, door de bewakers doodgeschoten. De gevangenschap in Nederlands-Indië duurde voor deze mensen tot januari 1942. Medio 1940 verplaatste men de Duitsers naar Sumatra naar een kamp (Lawé-Sigala-gala) in de omgeving van Kotatjané in de Alas-vallei ten noord-

westen van het Toba-meer (Atjehse landen).

Nadat op 7 december 1941 met de Japanse aanval op de Amerikaanse vlootbasis Pearl-Harbor de oorlog in het Verre Oosten was uitgebroken, waaraan ook Nederlands-Indië ging deelnemen, en de Japanse aanval op het Indische grondgebied in de Grote Oost was begonnen, tegelijk met luchtbombardementen op Sumatra als onderdeel van de snelle Japanse opmars op het Britse schiereiland Malakka, vonden de autoriteiten in Batavia het noodzakelijk de geïnterneerde Duitsers over te brengen naar Brits-Indië. (De meeste geïnterneerde NSB-ers bracht men over naar Suriname). Als bestemming voor de Duitsers was een kampement met de Britse autoriteiten afgesproken ongeveer 200 km ten noorden van Delhi aan de voet van de Himalaya, Dehra Doon. Het eerste transport vertrok op 28 december 1941, 1000 personen, het tweede, 900 man sterk, vertrok op 3 januari 1942. De derde groep, 477 man, vertrok op 19 januari uit Sibolga, een haven aan de westkust van Sumatra, met het s.s. 'Van Imhoff', een Nederlands schip van de KPM (Koninklijke Paketvaart Mij), een 8443 bruto ton metend schip. Behalve de 477 Duitsers waren er 48 bemanningsleden en 62 man bewaking aan boord. De 'Van Imhoff' werd kort na vertrek door een Japanse marineverkenner gebombardeerd en begon te zinken. De 110 Nederlandse opvarenden, bemanningsleden en militaire bewaking, verlieten met de aanwezige boten het zinkende schip. De Duitse gevangenen werden zonder meer in de afgesloten ruimten aan hun lot overgelaten. Een gebeurtenis die na de oorlog, toen de omstandigheden waaronder deze ramp zich had voltrokken bekend werd, de Nederlanders als een oorlogsmisdad deed aangerekend en nog een lange nagalm zou veroorzaken. Wel zouden volgens sommige apologeten op de 20ste januari Nederlandse marinevliegtuigen nog hulp aan de rondrijvende drenkelingen hebben geboden, maar zekerheid hieromtrent

is er niet. Volgens de meeste lezingen slaagde een aantal Duitsers er echter in geheel op eigen kracht het eiland NIAS te bereiken. Wat daarna gebeurde hopen we u in een volgend artikel te verhalen.

I. Zwaan

Van de Bestuurstafel

Voortzetting van pagina 3

ren uit het vuur zijn gehaald en met name die hij als OSL (Oud Stijders Legioen) op zijn erelijst kan bijschrijven als het gaat om de belangen van de veteranen. Vergeten zal niet kunnen worden dat de onrechtvaardigheden die door de veteranen zijn en worden ervaren slechts op latere leeftijd manifest zijn geworden. En het bestuur van VOMI Nederland bestaat uit personen die na een maatschappelijke carrière groepen zijn om de belangen van de veteranen d.w.z. hun wapenbroeders te behartigen. Zij hebben aan die oproep gehoor gegeven zonder dat daarbij ook maar enig persoonlijk gewin aan de orde was.

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro-, c.q. Bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

Waar was Wieteke?

3 april: Grote Reünie VOMI Noord-Brabant Oost

De legerplaats Oirschot was nagenoeg leeg, 2500 mannen waren onderweg naar Polen voor een grote internationale oefening.

Wij hadden nu een mooie gelegenheid om voor 350 personen een reünie te organiseren in de onlangs voor Veteranen sterk verbeterde accommodatie. De zalen bevinden zich nu op de begane grond, waardoor het lastige trappen klimmen is vervallen. De kwaliteit van de geluidsinstallatie is aangepast aan de huidige stand van de techniek, hetgeen een hele verbetering is voor onze oudere oren! Dank aan Defensie is hier zeker op zijn plaats.

Niet allen, die zich hadden ingeschreven konden een plaats krijgen, maar we beloven hen, dat ze een volgende keer voorrang zullen krijgen. De secretaris is tot op het allerlaatste moment nog bezig geweest met de plaatsen, die door omstandigheden vrij

kwamen, door anderen te laten innemen.

Het bestuur moest al gauw haar improvisatietalent te hulp roepen doordat Wieteke van Dort niet op tijd aanwezig was vanwege verkeersproblemen bij de Spoorwegen tengevolge van een ongeluk.

De openingstoespraken van de voorzitter en van de voorzitter van VOMI Nederland werden daarom niet in de schouwburg maar in de ontvangtzal gehouden op een moment dat tante Lien nog niet boven water was. De voorzitter vroeg aandacht voor het onlangs verschenen boek "Orde en Vrede", dat onlangs is aangeboden aan Prins Bernhard en Mevrouw Spoor.

Het zal zeker nog tegen een speciale prijs voor Veteranenpas-houders worden aangeboden in "De Opmaat". Hij spoorde iedereen aan ook persoonlijk iets aan ledenwerving te doen.

Jan Dijkema, de voorzitter van VOMI Nederland, schetste in zijn toespraak vele Veteranen-perikelen en kreeg een zeer aandachtig gehoor.

Gelukkig bleek Wieteke aan het eind van deze toespraken gearriveerd te zijn, zodat ze toch nog in staat was haar programma vóór de gezamenlijke rijstmaaltijd uit te voeren.

De aanwezigen genoten van een prima en herkenbare steer, die zij wist op te roepen. Niet alleen had zij Indische liedjes en conferenties in haar programma, maar ook liedjes uit de Tweede Wereldoorlog. Ze betrok het publiek op een leuke wijze in haar optreden en oogstte sympathie door al direct mee te delen, dat ze van plan was lekker met ons mee te eten na afloop en ook nadien nog gezellig bij ons te blijven. Voor de voorzitter had ze een welgemeende kus, toen ze namens alle aanwezigen een "bloemrijke" waardering kreeg.

In de namiddag werd er de inmiddels bij velen bekende video "Sawah-trappen met oom Coen" vertoond en de trekking van de loterij gehouden, die door de fraaie prijzen veel belangstelling had.

De ontvangst van de reünisten begon 's morgens om half tien en de laatste gasten vertrokken om 5 uur, na een lange dag van een gezellig samenzijn en een bezoek aan de diverse interessante stands.

Aanwezig waren S.D.V., Soc. Fonds VOMI, Wim's Militaria, de heer Moes met zijn collectie, ons eigen lid Joop de Lange met zijn boek over de W-brigade en later nog Wieteke van Dort. Ten afscheid was er voor ieder nog een kopje koffie.

Het bestuur heeft veel blijken van waardering gehad voor de organisatie van deze dag die, ondanks enige improvisatie door het aanvankelijk "zoek" zijn van onze hoofdrolspeelster, toch perfect gelopen is.

Het is deze waardering, die onze "motor" is om door te gaan.

We hadden dit jaar nog een evenement willen organiseren, ook gezien de overgrote belangstelling, maar de legerplaats heeft geen ruimte meer over. Volgend jaar? Moet kunnen!

Boekbespreking

"Mars et Historia"

Jubileumnummer van "Mars et Historia", verschenen ter gelegenheid van het 6e lustrum (30ste jaargang, nummer 3 juli/september 1996). Uitgave van de Nederlandse vereniging ter beoefening van de Militaire Historie. Zesde lustrumnummer. Redactie: H.F. Fabri, drs. M. van der Hoeven en J. van den Berg. 206 pagina's, geïllustreerd. ISBN 90 803271 1-5. ISSN 0928 5156. Prijs f 32,50.

Het lustrumnummer kan worden besteld door f 32,50 (inclusief verzendkosten) over te maken op postgiro 466523 van de Heer J. van den Berg te Gouda, Cronestein 85, 2904 EL Gouda, onder vermelding van: Lustrumnummer M. et H. 1996.

Het lustrumnummer 1996 is een fraai uitgevoerd geplastificeerd exemplaar, met een kort voorwoord van Prins Bernhard en een inleiding van de Verenigings-voorzitter drs. J. Nuis. De bundel telt niet minder dan 16 bijdragen, grotendeels handelende over de opleiding van officieren der onderscheidene onderdelen van de Nederlandse krijgsmacht.

De eerste bijdrage vertelt ons over de vooelopers van het Koninklijk Instituut voor de Marine: De opleiding van de adelborsten tot 1929, en is geschreven door M.A. Van Alphen.

De tweede is gewijd aan de wetenschappelijke vorming aan de Koninklijke Militaire Academie, 1868-1890-1960 (KMA) van de hand van dr. W. Klinkert.

Nummer drie, van de hand van dr. W. Brevaert, gaat over de hogere militaire vorming van de officieren der Koninklijke Landmacht, 1868-1992 (Hogere Krijgsschool).

Bijdrage vier, van drs. J.P.C.M. van Hoof, heet: "De Duitse Mathematique" (Wis- en Landmeetkunde).

Nummer vijf is van dr. R. de Winter en getiteld: "Het ontstaan van de

Militaire Vliegeropleiding, de eerste generatie officieren-vlieger".

Bijdrage nummer 6 van dr. S.J. de Groot, behandelt de Subalterne Infanterie-officier als vormer van de soldaat (en korporaal, JZ) omstreeks 1860-1870.

Dr. M.C. Hoff vertelt ons in bijdrage nummer zeven over de mening-gerichte organisatie. (Motivatie van de troep, informatie, tactiek, strategie, etc.).

Nummer acht met als titel: "Voerde Nederland ooit een oorlogsvlag?" is geschreven door de bekende en omstreden vlaggeloog Klaas Sierkma. Volgens de auteur een primeur.

Nummer negen werd samengesteld door dr. R.P. de Graaf en heet: "Frictie in de middeleeuwen". Het debat over een 14de-eeuwse stammencorlog in de Lage Landen. (Vlamingen, Hollanders en Galliërs in Vlaanderen).

Nummer tien heeft een heel lange titel: "Diplomatieke gemakzucht en militaire haast. Het conflict tussen kapitein ter zee, G. Fabius, en de Nederlandse gezant in de Verenigde Staten, Th.M. Roet van Limburg, juni-november 1861".

Nederlandse houding en bemoeienis (bemoeizucht) met de Amerikaanse burgeroorlog. Dit geleerde betoog is dan ook geconcentreerd door de vermaarde hedendaagse Nederlandse krijgshistoricus, Prof. dr. G. Teitler.

Het twaalfde artikel in deze bundel werd samengesteld door de bekende embleem-deskundige, de kapitein b.d. B.C. Cats en is getiteld: "Het embleem van het regiment Stoottroepen".

Nummer dertien is geschreven door J.H.J. Andriessen. Het is een hogelijk interessant resumé over: "De rol van Servië tijdens het ontstaan van de Eerste Wereldoorlog", 'Servië, l'histoire se répète' (Servië, de geschiedenis herhaalt zich).

Bijdrage nummer veertien is van drs. M.J. Lohnstein en speelt in Suriname.

Het voert als titel: "Buku: een dorp stelt zich teweer". Het verhaalt ons over een bloederige strijd in een onbekende episode uit onze koloniale geschiedenis, de 18de eeuw.

Koloniale troepen pogen een opstandig, door gevluchte slaven (Marrons) gesticht dorp, in het Surinaamse oerbos te veroveren. Een fascinerend maar gruwelijk oorlogje.

Artikel nummer vijftien heet: "Het Kennemer bataljon, 1945-1948" van W.E. Meiboom. Het overzicht behelst de petite histoire van een uit het verzet, de (N)BS (Nederlandse) Binnenlandse Strijdkrachten, ontstaan LIB (Licht Infanterie Bataljon) oorlogsvrijwilligers-bataljon, (OVW-Bat.) bestemd voor Nederlands-Indië, gerecrueteerd uit Noord-Hollandse BS-ers. Het laatste, 16e stuk in deze zeer gevarieerde bundel draagt als titel:

"Soldaat in de schoolbank". Het militaire onderwijs in Nederland 1840-1950. Het geeft een summier overzicht van een t.g.v. het 30-jarig bestaan van Mars et Historia in het Museum Flehite te Amersfoort gehouden tentoonstelling, tussen 28 september en 10 november 1996, uiteraard over het aangegeven onderwerp.

Bij wijze van postscriptum wil ik hier een persoonlijke noot toevoegen aan het voorlaatste artikel in deze bundel: "Het Kennemer-bataljon, 1945-1948" van W.E. Meiboom.

In de zomer van 1945 diende ik als lid van (N)BS, district 11, in Hoorn. We hielden ons daar meestentijds onledig met het bewaken van geïnterneerde NSB-ers, SS-mannen, zwart-handelaren etc., in de eilandgevangenis De Krententuin. Een oud VOC (Verenigde Oostindische Compagnie)-magazijn, annex kantoor. Een aantal van onze BS-ers hadden zich aangemeld als OVW-er (Oorlogsvrijwilliger) voor onbepaalde tijd, overal ter wereld. Deze mannen werden ingedeeld bij een in oprichting verkerend OVW/LIB-bataljon, gelegerd in Noordwijkerhout (Het Kennemer-bataljon II(2)-4-RI (Regiment Infanterie). De Indië-vrijwilligers vertrokken uit Hoorn op een winderige nazaterdag. Ze stonden in de bak van een open vrachtauto. Wij, de achterblijvers, zwaalden hen uit. Zij juichten en zongen: "We gaan naar Indië, Hoera! Wat doen we met Soekarno als ie komt, als ie komt, etc. Een van de vertrekkenden was een boerenzoon uit Westfriesland met wie

ik, in mijn onderduikerstijd in de Wieringermeer, in verstopte schepen, door geallieerde vliegtuigen afgeworpen wapens voor de ondergrondse had schoongemaakt en in elkaar had gezet. Ik noem hem Klaas, een enthousiaste en luidruchtige jongen. Nog zie ik hem op die open vrachtwagen staan. Zijn lange witblonde haren wapperden in de straffe wind. "Wij gaan naar Indië, hiep, hiep hoera" riep hij, wild met zijn armen zwaaiend. En zich tot mij kerend, "je zal er spijt van krijgen Zwaantje, dat je niet mee gaat naar Indië. We gaan de wereld zien. Hoera". En weg reed de auto met de vrolijk zingende en wuivende vrijwilligers.

Ruim een jaar later, in de vroege herfst van 1946, arriveerde ik met ons bataljon (van de 7 december divisie) in Indië.

We werden gelegerd op de Poentjakpas. Enkele honderden meters bergafwaarts van ons bivak (richting Tjandjoer) bevond zich de post van een OVW-eenheid. De mannen van deze post waren al enkele maanden in Indië en beschikten over een cantine (wij nog niet). Een groepje jongens van onze compie, waaronder mijn persoon, besloten op de tweede avond van ons verblijf in de tropen eens een kijkje te gaan nemen in genoemde cantine. Tot mijn verbazing trof ik daar een aantal oude makkers uit de Hoornse BS. Een van hen was Klaas. Nog woordelijk herinner ik mij zijn begroeting: "Ha, ha, die Jackie. Ze hebben je dus toch gevonden hé ouwe Turk. Je dacht zeker onder Indië uit te komen, hé goocheme grasneger. Maar dat is je dan niet goed gelukt ouwe rukker". Een andere Hoornse BS-er vulde Klaas' welkomstwoorden aan met de opmerking: "Ja, ja Jacob, wat je ook doet, de goden krijgen altijd hun getal", terwijl een derde Horinees daaraan toevoegde, mij joviaal op de schouders slaande: "Wat vriend voert jou naar Ispahan?" (wat zoveel betekent als, "je dacht toch niet dat je de dood kunt ontlopen door te vluchten naar de einden der aarde, waar Heintje je toch wel vindt"). Klaas heb ik helaas nooit meer terug gezien. Hij sneuvelde in Indië. Wat vriend, voerde jou naar Ispahan?

J. Zwaan

Jung Chang

"Wilde Zwanen". Drie dochters van China'. Uitgeverij De Boekerij bv. Amsterdam 1992. (Gebonden editie). Forum 1997, reuzenpocket, 655 pagina's. Prijs f 25,-. Uit het Engels vertaald door Paul Syrien. Oorspronkelijke titel: "Wild Swans, Three Daughters of China". Uitgeverij Simon and Schuster, Londen, Globalflair. 1991. ISBN 90225 2195 8 (9 789022 521953). NUGI 301.

Een familieportret, behelzende een eeuw geschiedenis van China. Een grandioos boek over een afschuwelijke tijd.

De hoofdmoot van dit fascinerende boek wordt gevormd door de lotgevalen van de honderden miljoenen Chinezen onder de bloedige terreur van Mao Zedong (1940-1976) (Mao Tse Toeng). Het is een relaas over het leven van de Chinezen onder de laatste keizers, Soen Jat Sen, de Japanners in Mantsjoerije (Mansjoekwo), de Tweede Wereldoorlog (Tjjang Kai Sjek), de burgeroorlog (tot 1949) en het tijdperk van Mao en zijn communisten. Het is een adembenemend verhaal, ongelooflijk en verschrikkelijk. Een hogelijk authentiek verslag van een Chinese vrouw, haar grootouders en ouders (overtuigde communisten) en haarzelf in de hel van Mao Zedong, de "Grote Roerganger" (en grootste massamoordenaar uit de geschiedenis der mensheid).

Het boek van Jung Chang toont ons op uiterst realistische wijze het leven onder een absolute dictatuur en het afschuwelijke mechanisme daarvan. De Hel die Mao Zedong schiep ontrolt zich in al zijn demonische aspecten voor ons verbijsterd geestesoog. Bij deze Chinese tiran verbleekt de dictatuur van een Hitler tot een onhandig amateurisme en verdwijnt een despoot als Stalin naar het Tweede plan in de orde der miljoenen verdelgers. In het Rijk van Mao met zijn duizend bloemen, culturele revolutie en grote sprongen voorwaarts, durfden bijna een miljard onderdanen van zijn 'verlicht' regiem zelfs niet meer te denken, stierven er miljoenen als schadelijke insecten tijdens een verdelgings-campagne. De zich als een onfeilbare god manifesteerende rode keizer Zedong ontloopte zich als de Grote Broer in

George Orwell's "1984", maar dan in overtreffende trap. Mao verrijst uit dit magistrale werk als een in hoge mate intimiderende, mensenverdelgende, cultuur en leven verwoestende godheid, als een super genie in het kwad, Shiva als alverdelger. Het zou een must moeten zijn voor activisten en illusionisten van extreem politiek links en rechts om dit boek te lezen.

Ik eindig deze recensie met een citaat uit de recensie over dit morbide boek van Rudy Kousbroek in NRC/Handelsblad: "Een blik in de hel".

J. Zwaan

Sabotage

Dit verhaal valt uiteen in twee delen. De aanleiding is een artikel in Vrij Nederland (VN.) nr. 2 van 1997 (18 januari).

Voor ik u het curieuze van de in onze kringen bekende schrijver Louis Zweers weergeef, voorafgaande een persoonlijke impressie.

Het was juni 1949, toen een groep Nederlandse militairen terugkeerde van een zeedaagse patrouille, met door inheemsen gepeddeld prauwen, in het mondingsgebied van kali Tjitaroem. De Tjitaroem-delta, dicht bij de noordkust van Java, is een schilderachtig landschap. Vele kreken, weelderig begroeide moerassen en meertjes omgeven de met kreupelbos begroeide oevers van de loomstromende rivier.

De mannen, die hier een ver van de bewoonde wereld gelegen buitenpost bemanden, ervoeren de bootpatrouilles, gewend als zij waren aan dodelijk vermoedende tochten door de rimboe, woest bergland met steil klimmen na gevaarlijke afdalingen of over glibberige sawah-dijkjes, als verkwikkende vakantie-uitjes. Zilveren visjes dartzelden en sprongen in en boven het lauwe water, exotische vogels bevolkten de oeverbossen, prachtige vlinders en regenboogkleurige libelle-achtige insecten zweelden in het zonlicht. Betoverend waren de indigo donkere nachten in de schaarse huttenklustertjes, waarin wij de nachten doorbrachten. In de kustkampongs onthaalden Soendanees vissers ons op overheerlijke rijstgerechten met verse en gedroogde vis plus onovertroffen sam-

bals. Lekkerder nasi heb ik nooit gegeten. Zwanen- en ganzeneieren met grote gekookte kreeften, waar je het heerlijke witte vlees, na de schaal met een hamertje te hebben gebroken, er met een lepelje uitschepte, dienden als bijgerechten.

Bij terugkeer in ons bivak, Baroe Djaya, bleek dat er enkele uren nadat wij vertrokken waren met onze vrouwen-patrouille, een aan mij gericht telegram op de post was bezorgd. Mijn vader bleek ernstig ziek (harttrimbosse). Ik mocht terug naar Holland. Na een dag pakken vertrok ik de volgende ochtend naar onze bataljons-staf in Gedoenggedeh, waar nog een dag van administratieve afhandeling en fouriers-perikelen volgde. Vervolgens reisde ik af naar Batavia.

In afwachting van mijn repatriërings-transport werd ik voorlopig ondergebracht in de repatriënten-barak, achter de Koning Willem III-school op Selembah (of Weltevreden).

Na enkele dagen kreeg ik te horen dat ik per vliegtuig, na demobilisatie ter plaatse, naar patria zou vliegen. Nu snel souvenirs voor thuis kopen, afscheid nemen van bekenden, keuringen en wat papieren rompelomp, zo werd de dag van vertrek definitief vastgesteld. Het vervoermiddel zou de KLM-Constellation "Roermond" worden.

Eén dag voor de vastgestelde vertrekdatum werd ik bij de transport-officier geroepen. Er was een urgenter geval dan het mijne. Mijn vader was tegen alle verwachtingen in buiten levensgevaar geraakt. De repatriëring van mijn persoon ging niet door. Een soldaat, genaamd Van Enkhuizen (niet zijn werkelijke naam), zou mijn plaats in het vliegtuig innemen. Zijn vader, een arts, was stervende. Nog zie ik vaak het gezicht van deze Van Enkhuizen voor me, zoals hij, de ochtend van zijn vertrek, nog in de repatriënten-barak, zich voor mij verontschuldigde, dat hij in mijn plaats zou thuisvliegen. Ik reageerde nogal fatalistisch. Tenslotte is ieders genezing of redding uit een dodelijk gevaar toch altijd slechts uitstel van executie. Wij, de achterblijvers, namen enkele uren later afscheid van de thuisvliegers op het vliegveld (Kemajoran). De volgende morgen (het kan ook nog een dag daarna zijn geweest) werd ik wakker van de radio, een ontvanger van de wereldomroep. De nieuwslezer deelde mee dat de KLM-Constellation "Roermond" voor Bari

(Italië) was neergestort. Alle inzittenden waren omgekomen. Minutenlang heb ik, na dit bericht, in diepe meditatie naar het "plafond" van de barak liggen staren. Terlaloe.

Het was de herinnering aan deze periode uit mijn tropendiensttijd die zich weer opdrong bij het lezen van het bovengenoemde artikel in VN, wat als kop: "Moest de Franeker (ook een KLM-Constellation. JZ) boven India verongelukkig? Sabotage of vliegcrash".

De "Franeker" verongelukte op 12 juli 1949 bij Bombay (India). Weer kwamen alle inzittenden om het leven. Aan boord bevonden zich 15 bekende Amerikaanse journalisten, 10 bemanningsleden en 20 andere passagiers. De journalisten hadden op uitnodiging van de Nederlandse regering een bezoek aan Ind(onesië) gebracht, om zich op de hoogte te stellen van de werkelijke toestand aldarr. De Amerikaanse regering was Nederland destijds zeer vijandig gezind en stond onvoorwaardelijk achter de Indonesische regering, waarvan de meeste leden zich op dat moment in Nederlandse gevangenschap bevonden. De oriëntatiereis van de zeer invloedrijke Amerikaanse journalisten had bij hen een voor Nederland zeer positieve indruk gevestigd.

Het artikel van Louis Zweers, heus geen sympathisant van de Nederlandse regering en de destijds in Indië dienende militairen (evenals de redactie van VN, die in haar kolommen al decennia lang een diepe haat en verachting uitdraagt ten opzichte van Indië-veteranen en mensen die ooit in Indië werkten en leefden) levert, in strijd met de VN- en Zweers-tradities, in dit relaas waarachtig, zij het indirect, enige kritiek op de paradijselijke republiek van de heilige Soekarno.

De suggestie wordt gelanceerd, dat de Indiase regering de voor Nederland positieve berichtgeving, die de Amerikaanse journalisten van zins waren in de VS (Amerika) te publiceren, tot elke prijs wensten te blokkeren (India steunde de Republiek van Soekarno, in zijn strijd tegen Nederland, met alle beschikbare middelen). Zweers wijst er op dat onderzoekscommissies tot de conclusie zijn gekomen, dat de "Franeker" is verongelukt ten gevolge van sabotage, gepleegd door de verkeersleiding op het Indiase vliegveld Santa Cruz, bij Bombay, waar de KLM-Constellation

tegen een heuvel vloog en uit elkaar sloeg (45 doden).

Deze vliegcrash wordt in verband gebracht met de juist een maand eerder bij Bari neergestorte Constellation "Roermond". Het vermoeden bestaat, volgens Zweers, c.s., dat Indonesië en India vreesden voor een belangrijke ommezwaai van de Amerikaanse publieke opinie naar het Nederlandse standpunt in het Indië-conflict, na het openbaar worden van het voor Nederland zeer positieve oordeel over de politieke situatie in Indië, tengevolge van het publiceren van de bevindingen der Amerikaanse persdelegatie. (Negatief voor Indonesië). De onderhandelingen over de onafhankelijkheid van Indonesië zouden dan vermoedelijk anders zijn verlopen. Een en ander wijst dan ook op een daad van politieke beïnvloeding der wereldopinie, in het bijzonder in Amerika, ten nadele van Nederland, door middel van een afschuwelijke wandaad.

Al is de leugen nog zo snel de waarheid achterhaalt haar wel.

J. Zwaan

COLLECTORS ITEM

Wij kunnen bij voldoende belangstelling in het bezit komen van **50 SEIKO herenhorloges** met titanium plated kast met grijzige wijzerplaat en zilverkleurig ons logo VOMI en verder 1 t/m 12 en secondenpunten en wijzers en secondenwijzer ook in zilver.

Prijs f 65,-, exclusief verpakking en porto.

Mocht U serieuze belangstelling hebben, stuurt u ons dan een briefkaart met opgave van naam, adres etc., naar:

**Fonds Sociale Zorg
Oost Kanaalweg 12,
2161 TP Ter Aar**

V.B.

Veteranen zien slechts de rug van Meijling

'Dit is het einde van de gevangenschap van vier soldaten van 425 B.I. Ze gaan zes weken naar een herstellingsoord in Bandoeng om weer op verhaal te komen. Hun soldij over de periode die ze in TNI-gevangenschap hebben doorgebracht werd nooit uitbetaald... herhaal: hun soldij werd nooit uitbetaald!' aldus Anton P. de Graaff in zijn lezenswaardige boek 'De heren worden bedankt - met het vergeten leger in Indië, 1949-1950 -.' Ik neem aan dat de betrokken militairen wel een aanslag hebben ontvangen van de Inspecteur der Directe Belastingen, vanwege ontvangen inkomsten in natura. Door het TNI werden immers maaltijden, kleding en huisvesting verstrekt.

Ook de nabestaanden van personen die zich enorm verdienstelijk hebben gemaakt voor hun vaderland, weet men in dit kruideniersland te vinden. Weduwen van Ridders in de Orde van de Nederlandse Leeuw dienen de onderscheiding van hun overleden man weer in te leveren. Er zit immers een paar gram edelmetaal aan. Als ze de onderscheiding willen houden, dan dienen ze daarvoor vijfhonderd gulden aan de staat te betalen... herhaal: vijfhonderd gulden aan de staat te betalen!

'Defensie heeft zich steeds op het standpunt geteld dat erkenning niet in geld is uit te drukken. Zoals u weet, kiest Defensie om die reden in de eerste plaats voor een beleid waarin immateriële zaken, zoals een veteranenpas, het draaginsigne gewonden en het nationaal Indië-monument hier in Roermond, de waardering voor veteranen tot uitdrukking brengen. Ik ben er van overtuigd, hoe vreemd dat misschien ook klinkt, dat deze zaken meer waard zijn dan materiële voorzieningen. Elk bedrag is immers arbitrair. Geen enkel bedrag kan luttelkens verhalen die fysiek of geestelijk zijn achtergebleven of kan het aanvankelijke gebrek aan erkenning voor uw inspanningen goedmaken', aldus de staatssecretaris van Defensie, drs. J.C. Gmelich Meijling in zijn toe-

spraak ter gelegenheid van de nationale dodenherdenking bij het Indië-monument op 7 september 1996. Ik neem aan dat de staatssecretaris na afloop van zijn speech een grote doos geslepen spiegeltjes en kralen heeft uitgereikt aan Anton P. de Graaff en de zijnen, die zich vervolgens vol dankbaarheid in het stof wierpen. Voor de (amateur) psychologen onder u wil ik nog graag even de aandacht vestigen op het zinnetje "hoe vreemd dat misschien ook klinkt", in het betoog van de staatssecretaris.

"Welk bedrag wij u ook geven, het zal altijd te weinig zijn, dus geven wij u niets, zodat we er absoluut zeker van zijn dat we u tekort doen", dat is een meer dan schandalige manier van redeneren. Als je vindt dat iemands verdiensten zo groot zijn, dat je ze bijna niet in geld kunt uitdrukken, dan kan dat hoogstens een reden zijn om voor de veiligheid een bedrag te geven, dat je eigenlijk te hoog vindt. Helemaal als het om mensen gaat, die juist dankzij deze enorme offers die ze voor het vaderland brachten, in een penibele financiële situatie verkeren. Maar veteranen zien slechts de rug van Meijling.

Duizend gulden? Vele Indië-veteranen hebben deze grove belediging nog moeten incasseren ook. Uit pure armoede.

De waardeloze veteranenpassen die Defensie nu verstrekt, dienen met spoed van een pincode te worden voorzien. Zodat veteranen niet meer alleen tegen een muur oplopen, maar daar ook eens inkomsten uit kunnen trekken, die net zo groot zijn als hun verdiensten voor het vaderland.

Naast het Nationaal Monument op de Dam, pardon ik verschrijf me. 'Op het landgoed Vrijland bij Arnhem, komt een gedenkteken voor militairen die bij vredesmissies zijn gesneuveld' aldus een kort bericht in de Defensiekrant van 19-9-1996. Volgens Meijling past een dergelijk gedenkteken "binnen één van de grondslagen van het veteranenbeleid, namelijk maat-

schappelijke erkenning voor wat de veteranen voor Nederland hebben betekend'.

Een gedenkteken op een besloten en veratgelegene landgoed voor veteranen plantsen, liefst nog met een bordje 'Veteranen bekijk het maar' erop, past inderdaad geheel binnen het beleid van deze staatssecretaris.

Bron: 'Trivizier 13 Juridische zaken' column 3/97 Dick Berts, reserve-officier bij het Korps Mariniers en journalist.

Van de Bestuurstafel

Zout in open wonden

Elders in dit nummer is reeds aandacht besteed aan de uitkering die de overloper Princen krijgt van het NOVIB.

Bij het ter perse gaan van dit nummer kwam ons het verbijsterende bericht ter ore dat er klaarblijkelijk een stichting in het leven is geroepen om P.P. aan een uiterst luxueus bestaan te helpen, met als motivering dat hij gezien moet worden als verdediger van de "mensenrechten" en bestrijder van de huidige Indonesische regering (op dit punt).

Aan de initiatiefnemers hiervan en hun achtergronden zullen wij in een volgend nummer wel meer aandacht besteden.

Monument Padang II

De vele reacties die ik op de vraagstelling in Sobat 51 van dit artikel zowel schriftelijk als telefonisch heb ontvangen, wil ik hier weergeven.

Het wekte de vraag en mijn nieuwsgierigheid, een monument voor gesneuvelde Nederlandse militairen, en nog wel opgeticht door de vroegere tegenstanders.

Het is haast niet te geloven, maar het is toch realiteit.

Dit monument te Padang is voor alle Nederlandse militairen die daar geëd hebben belangrijk, om juist dit te weten. Het vermeldt de dankbaarheid van de Indonesische bevolking uit Padang en omgeving voor de Nederlandse militairen. Zij die destijds de orde en rust hebben hersteld in hun gebied. Een van de vele onomstotelijke bewijzen dat een leger, dat was uitgezonden naar Indië met de opdracht: "Om de orde en rust weer te herstellen", dat ook heeft verricht. En niet om oorlog te voeren. En dat zij het op bijzonder correcte wijze hebben volbracht. Moge deze wetenschap meewerken om de vele negatieve, soms zelfs schandalige berichten over "onze jongens" te niet te doen. De hetze-schrijvers die het goede verzwijgen. Die alleen de zeldzame excessen zwaar overdrijven. Het Indonesische Veteranen Legioen heeft de dank namens de bevolking van de westkust van Sumatra vertolkt door het oprichten van een schitterend monument. Een monument uitsluitend voor de Nederlandse militairen die daar zijn gesneuveld tijdens de uitvoering van hun opdracht: om orde en rust te herstellen.

Dit monument is onthuld op 21 augustus 1994, door de algemeen voorzitter van het Veteranen Legioen R.I., de heer Achmad Tahit, Luit. Gen. T.N.I. - A.D. Purn (b.d.).

De namen op het monument die niet te vinden waren in de slagorde-boeken van gesneuvelden te Padang, is hoofdzakelijk terug te voeren tot spelling van naam, een verkeerde voorletter of een O.V.W.-nummer in plaats van een legernummer.

Deze mededelingen van oud-colle-

ga's, opgediept uit dagboeken of gegevens die hun ten dienste stonden, zeg ik allen hiervoor mijn dank.

Velen spraken hun verwondering uit over dit schitterende monument, dat geplaatst is door hun vroegere tegenstanders.

Aan aspirant Indonesië-reizigers die Noord-Sumatra bezoeken, raad ik aan dit monument in hun reisschema op te nemen, het is zeer zeker de moeite waard.

J. Kloet

Stichting Indië-monument Friesland

In Leeuwarden staat in het Rengerspark een monument, waarop 168 namen staan van militairen die tussen 1945 en 1962 in voormalig Nederlands-Indië zijn omgekomen en afkomstig waren uit Friesland.

De oprichting werd tot stand gebracht door een stichting, voortgekomen uit particulier initiatief. De kosten voor dit monument zijn door particulieren, w.o. veel oud-militairen Indië-gangers, bedrijven, instellingen en overheden bijeengebracht.

Het stichtingsbestuur organiseert ieder jaar op 31 augustus een herdenking van de gevallen. Wanneer deze datum op een zondag valt dan wordt de herdenking op de dag daarvoor gehouden. In 1997 is dit het geval. De plechtigheid vangt aan om 19.00 uur, waarbij een ieder welkom is. In het voorjaar van 1997 heeft het stichtingsbestuur een actie gehouden om het aantal donateurs uit te breiden. Hiertoe is de hulp ingeroepen van meerdere verenigingen van oud-militairen. Het is gebleken dat het streven van het stichtingsbestuur nog een warm hart heeft onder de vele nog in leven zijnde oud-militairen-Indiëgangers, maar ook onder de nabestaanden. Het heeft het stichtingsbestuur erg goed gedaan dat nog zoveel het werk van de stichting - de nagedachtenis aan de 168 militairen die van hun misle in voormalig Nederlands-Indië niet mochten terugkeren in de periode 1945-1962, in ere te houden - hebben willen steunen en zich aanmeldden als donateur, zelfs uit Canada en Nieuw-Zeeland. Daarnaast heeft het bestuur de Friese gemeenten benaderd om een financiële bijdrage voor een fonds, waarvan de rente-opbrengsten in de toekomst kunnen dienen voor de kosten van het onderhoud en de verzekering van het monument. Van de 31 Friese gemeenten hebben 27 meegedaan aan de financiële bijdragen. De vier gemeenten die niet hebben meegedaan, beschouwden het als "geen gemeentelijk belang" hoewel in totaal 24 jonge mensen uit deze gemeenten

op het monument staan vermeld. De opstelling van deze gemeenten roept wel vragen op binnen het bestuur.

Het secretariaat van de stichting is

gevestigd op het adres: Oostenstein 14, 9291 GR Kollum, telefoon: 0611-45 17 64. Hier kunnen alle gewenste inlichtingen worden opgevraagd.

'Oud-Strijder' zijn

'Oud-Strijder' zijn, wil veel meer zeggen,

dan jaar na jaar met veel talent,

een Vaderlandse krans neerleggen

aan een 'vergeten' monument.

Het is een 'bange' tijd herdenken,

toen hij, als jong soldaat, meedogenloos

de dood zag wenken.

Voor velen kwam geen dageraad.

'Oud-Strijder' zijn wil meer beduiden,

dan 'gratis' eten op een feest.

Het is met waardigheid getuigen

hoe hard de 'oorlog' is geweest.

Dankzij veel moed en veel ontbering,

werd iedere meter grond bevrijd.

Die 'vrijheidsdaad' verdient verering,

ook nog in onze drukke tijd!

Als is zijn strijd sinds lang gestreden,

al heeft het lot hem toen gespaard,

zijn 'littekens' uit het verleden,

zijn nu nog 'Eretekens' waard.

Ray van Rieme

Onthulling monument in Goedereede

Ondanks het schrale en koude weer kwamen op zaterdagmorgen 19 april jl. ruim 200 belangstellenden naar Goedereede om de onthulling bij te wonen van een monument ter nagedachtenis van drie in het voormalig Nederlands-Indië omgekomen militairen.

Bij deze onthulling waren naast nabestaanden de burgemeester van Goedereede, de heer C. Sinke, en oud-burgemeester, de heer J. Baron van Knobelsdorff aanwezig: mevrouw F. Zuidwegt, directeur Stichting Dienstverlening Veteranen, rez. luitenant-kolonel der Artillerie b.d. M.M. Bakker, voorzitter Raad van Advies, de heer Klapwijk namens de BNMO, de heer W.F.J. Elgers, penningmeester Veteranen Platform, Generaal-majoor C.H. Nicolai, Divisiecommandant 1 Div. "7 Dec." en Adjudant F. Willemsen, de heer A.P. Pley, secretaris Bond Wapenbroeders Gewest Zuid-Holland, de heer G. Determan, secretaris VOMI Nederland en afgevaardigden van VOMI-afd. uit Zeeland, Brabant en Zuid-Holland-Zuid. Alvorens dit monument te onthullen zei burgemeester Sinke in zijn toespraak: "In het tehuis van oud-militairen "Bronbeek" hangt een wat bitter gedicht aan de wand. Sommigen van u kennen het vast, het luidt:

"WIJ WENDEN ONS TOT
JAN SOLDAAT
IN HOGE NOOD OF BITT'RE
STRIJD ONS WACHT,
DE NOOD VOORBIJ, HET LAND
IN VREDESSTAAT,
VERGETEN WORDT DE HEER EN
JAN SOLDAAT VERACHT".

De terugkeer van soldaten vormt in deze eeuw vaak aanleiding tot ambivalente gevoelens, soms trauma's zelfs voor betrokkene en soms ook voor de omgeving. We weten er niet goed raad mee. Kijk maar eens naar Vietnam, Libanon en onlangs weer Bosnië. En zo heeft het ook lang - mijns inziens te lang - geduurd eer er in ons

land aandacht ontstond voor het isolement van de nabestaanden en de erkenning van het offer dat de overleden Indiëgangers voor hun land gegeven hebben. Veel discussies gingen over de ontbinding van een koloniaal verleden en de ontvlechting van het Koninkrijk in Nederland en in de Oost.

Offers en verdriet als gevolg van een naar de maatschappij van toen terecht poging tot herstel van recht en orde in Indië, kregen weinig aandacht. Dat moet pijn hebben gedaan. De tijd van nieuw perspectief op de toekomst, van wederopbouw, waarin velen liever niet terug dachten aan de strijd in het verre oosten, hebben zeker ook een rol gespeeld. Men had wel andere dingen aan het hoofd. Toch is daar de waardering gekomen, niet in het minst ook door het werk van uw vereniging, mijnheer de Jong. Het was in de loop van 1996 dat de heren Bruggeman en Van der Bok, als plaatselijke initiatiefnemers, vergezeld van de heer de Jong mij bezochten met het verzoek om voor de drie uit de huidige gemeente Goedereede afkomstige jongens, een blijvend gedenkteken op te richten. Ik kan u zeggen: zowel het college van B en W als de gemeenteraad hebben geen moment gearzeld, toen het er op aankwam dit initiatief te verwezenlijken. Verschillende mensen binnen het gemeentebestuur hebben zich daarna volop ingezet om te komen tot de plechtige onthulling van heden. Ik noem met naam: de heren A. Lekker en G. Tanis. En nu is het zover. 3 jongens, verbonden met 3 dorpen uit deze gemeenschap, hebben die dorpen niet teruggezien.

Met respect noem ik de namen:
- Matthijs Grootenboer;
- Johannes Westdijk;
- Gerrit van Soest.

Op deze gedenksteen kunt u hun namen lezen. Met dit monument hebben zij een plaats teruggekregen in deze gemeenschap. Zodat wij hen hier

kunnen gedenken, juist ook hier in de omgeving waarmee zij verbonden waren. Dat alles opdat wij hen nimmer zullen vergeten".

Hierop volgde een toespraak door Ger de Jong, voorzitter VOMI afdeling Zuid-Holland Zuid. Daarna las hij een gedicht voor.

Begeleid door koraalmuziek, gebracht door de Koninklijke Fanfare Apollo te Goedereede, werd het monument onthuld door burgemeester C. Sinke en de heer J. Baron van Knobelsdorff, burgemeester van Goedereede en Stellendam in de jaren 1946 t/m 1960. Aansluitend hierop volgde hoornsignaal, twee minuten stilte en taptoe. Krans-, c.q. bloemlegging werd verricht door burgemeester C. Sinke namens de gemeente Goedereede, Generaal-majoor C.H. Nicolai en Adjudant Willemsen namens 1 Div. "7 Dec.", sobats D. Bruggeman en L. van der Bok namens VOMI Zuid-Holland Zuid, nabestaanden en een deputatie 4-3 R.I.-ers uit Zeeland. De plechtigheid werd besloten met het spelen van het Wilhelmus, het hijsen van de vlag van halfstok in top, defilé van alle aanwezigen langs het monument en terug naar de raadszaal van het gemeentehuis. Aldaar bedankte Ger de Jong de burgemeester van Goedereede voor de perfecte samenwerking en overhandigde hij de heer Sinke een herinnering in de vorm van de ons bekende sawatrappet dan wel Soldaat Overzee '45-'62. Ook oud-burgemeester, de heer J. Baron van Knobelsdorff en een broer van de omgekomen Johannes Westdijk gaven met enkele woorden blijk van hun gevoelens en belevenis tijdens deze onthulling.

Teruggezien kan worden op een indrukwekkende plechtigheid, voorafgegaan door de inzet van velen en perfect uitgevoerd door de gemeente Goedereede.

H.C. Clasquin,
Zuid-Holland Zuid

Onthulling Indië-monument in Albrandswaard

Vrijdag 2 mei 1997 werden in Rhoon en Poortugaal, samen de Gemeente Albrandswaard vormend, gedenkstenen onthuld. De genodigden en belangstellenden verzamelden zich in de Nederlands Hervormde Kerk in Poortugaal. Vanuit de kerk ging men vervolgens naar de begraafplaats, waar men zich bij het monument opstelde. Hier werd koraalmuziek gespeeld door de Harmonievereniging La Bona Futura uit Poortugaal. Mevrouw A. Latenstein van Voorst-Waldringh, burgemeester van de gemeente Albrandswaard, hield een toespraak, waarin zij in het bijzonder de familieleden van de omgekomen Indië- en Koreaagangers, de familieleden van de zeven gefusilleerde inwoners van Rhoon, de oud-Indië- en Koreaagangers, alle oud-militairen en generaal-majoor C.H. Nicolai, Divisiecommandant 1 Div. "7 Dec.", welkom heette.

Gedenk in Uw gedachten
dat zij hun leven gaven
en ver van hun verwanten
in den vreemde zijn begraven.

Deze tekst staat op twee van de vier gedenktekens, die onthuld werden ter nagedachtenis van zes Albrandswaardse militairen, die in het voormalig Nederlands-Indië en Korea zijn omgekomen. Hun namen werden door haar met respect genoemd:

Gedenksteen Poortugaal:
J. Hoegge - H. van Wijnen -
J.C. van der Stoep - J. Verhey.

Gedenksteen Rhoon:
P. Groenenboom - L.G. Molenaar.

"Zij waren strijders voor een zaak, die op dat moment bijna iedereen in ons land als rechtvaardig beschouwde. Het heeft echter lang geduurd, voordat hier aandacht ontstond voor het isolement van de nabestaanden en de erkenning van het offer, dat de omgekomen militairen voor hun land hebben gegeven. Met deze gedenkplaten hebben onze Indië- en

Korea-strijders een waardige plaats in onze gemeenschap gevonden. Wij moeten er voor zorgen, dat zij niet vergeten worden".

De heer Ger de Jong, voorzitter van de afdeling Zuid-Holland Zuid en de VOMI-leden Palsgraaf, Zeeuw en van Hilten werden bedankt voor hun initiatieven, de tijd en de moeite, die zij in het realiseren van de monumenten hebben gestoken. Hierna las de heer de Jong een toepasselijk gedicht voor. Nadat twee minuten stilte was gehouden, volgde kranslegging namens het gemeentebestuur door de burgemeester, namens de VOMI door de heer de Jong, namens 1 Div. "7 Dec."

door de Generaal-majoor Nicolai en Adjudant Willemsen, waarna nog bloemstukken door nabestaanden en diverse legeronderdelen werden gelegd. Na het spelen van twee coupletten van het Wilhelmus werd de vlag van halfstok in top gehesen, waarbij wederom koraalmuziek werd gespeeld. Hiermede was de plechtigheid te Poortugaal afgelopen en werd naar Rhoon met bussen gereden, waar in de Nederlands Hervormde Kerk werd verzameld.

Aansluitend ging men naar de achter deze kerk gelegen begraafplaats voor de onthulling van het daar geplaatste monument. Hier werd koraalmuziek gespeeld door de Fanfare "Volharding" uit Rhoon. Vervolgens hield de burgemeester een toespraak, waarin zij haar vreugde uitsprak over het feit, dat er een gemeenschappelijke gedenkplaats is ontstaan, waar een ieder, vanuit zijn eigen verdriet en gedachten, zijn herinneringen aan tijden en personen kan laten herleven. Zij was er van overtuigd, dat het realiseren van de gedenktekenen in Albrandswaard een positieve bijdrage zal leveren aan de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomsten op 4 mei. Hierop volgde de toespraak van de heer de Jong, voorzitter VOMI afd. Zuid-Holland Zuid. Hij gaf een historisch overzicht van de gebeurtenissen in Nederlands-Indië en de capitulatie

van Japan in 1945. Hij bedankte het gemeentebestuur van Albrandswaard voor het doen plaatsen van de gedenkstenen en ook bedankte hij onze eerder genoemde VOMI-leden voor hun inspanningen.

Daarop vond onthulling plaats door de burgemeester, namens de VOMI door de sobats Zeeuw en Palsgraaf, vervolgens nabestaanden, diverse afgevaardigden van legeronderdelen en belangstellenden.

Na het spelen van het Wilhelmus en het vlag in top hijsen was aan de plichtigheid in Rhoon een einde gekomen. Daarna ging het met de busen weer terug naar de raadszaal in het Gemeentehuis van Albrandswaard. De bijeenkomst werd afgesloten met een woord van dank, uitgesproken door de burgemeester en de heer de Jong.

Hij was blij met de aanwezigheid van mevrouw F. Zuidwegt, directeur Stichting Dienstverlening Veteranen. Als herinnering aan deze dag overhandigde de heer de Jong de burgemeester een exemplaar van het beeldje "Soldaat Overzee", beter bekend als de Sawahtrapper. Namens het Veteranenplatform sprak de heer Elgers en hij overhandigde de burgemeester een wapenschild van het Veteranenplatform met de tekst "Eer en Nazorg". Als laatste dankte sobat Zeeuw allen, die hun bijdrage aan deze dag hadden gegeven. Albrandswaard kan terugzien op een indrukwekkende en zeer goed bezochte herdenkingsbijeenkomst.

Henk Barentlo,
Zuid-Holland Zuid

kenlucht een ooievaar, zo symbolisch voor dit dorp aan de Lek zich mee liet voeren door de wind, herdacht men in stilte. De nabestaanden, de Indiëgangers van Liesveld, de VOMI-leden, herkenbaar aan hun blauwe blazers met het bekende embleem op de borst, en al die Liesvelders die naar deze plek waren gekomen. De een met een brok in de keel, de ander met tranen in de ogen en weer een ander die zich gewoon even liet gaan. Nadat door verschillende afgevaardigden bloemen waren gelegd, werd het plechtige gedeelte afgesloten met het Wilhelmus en het hijsen van de vlag door de 11-jarige Flores Renes uit Langerak.

Overigens was ook het CDA-kamerlid, mevrouw van Ardenne, naar Liesveld gekomen. Binnen de fractie is zij onder meer belast met het vete-

Onthulling monument indrukwekkende gebeurtenis

Liesveld heeft voortaan een plek om te gedenken. Op zaterdag 26 april j.l. werd onder enorme belangstelling het monument onthuld voor het gemeentehuis in Groot-Ammers. Een drieliuk met links de namen van de Liesveldse slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog en rechts de namen van de gesneuvelde militairen in Indië. Met name het Indië-monument kreeg extra aandacht. Temeer omdat Indië-ganger Arie Teunis Blom uit Langerak, samen met Zuid-Holland Zuid, de initiatiefnemers waren achter de realisering van het monument.

Burgemeester A.J. Borgdorff onderstreepte in zijn toespraak hoe de teruggekeerde jongens uit Indië aan hun lot werden overgelaten. "Het land had een oorlog achter de rug. Men wilde zo snel mogelijk vergeten. Het was een omgeslagen bladzijde. Het volk gaf de Indiëgangers nooit de waardering die ze verdienden. Nu, bijna 50 jaar later, brengen we alsnog dat eerbetoon. Maar dit monument moet ons er ook steeds aan blijven herinneren dat we ons altijd moeten blijven inzetten om oorlog en onderdrukking te voorkomen", aldus de burgemeester van Liesveld.

Hierna volgde een toespraak van Ger de Jong, voorzitter VOMI Zuid-Holland Zuid en hij zei o.a.: "Bij de terugkeer

in Nederland konden de jongens hun verhaal niet kwijt en zo ontstond er een verwijdering met het thuisfront en de overheid. Die overheid had het te druk met de wederopbouw en er was weinig waardering voor de veteranen. Ook werden de nabestaanden in de steek gelaten. De veteranenorganisaties zijn blij met de medewerking die de laatste jaren wordt onderhouden, ook van de lokale overheden, bij het realiseren van monumenten", aldus Ger de Jong, die de plaatselijke initiatiefnemer en VOMI-lid Arie Teunis Blom bedankte.

Vervolgens werd het woord gevoerd door oud-Indiëganger Barendregt, zelf indertijd bij de aan- en afvoertroepen, de ART, waartoe ook de gesneuvelde Joop Uittenbogaart behoorde. Het slotwoord werd namens de gezamenlijke kerken van Liesveld gesproken door dominee J. van Atten.

En toen was het moment daar dat het monument onthuld werd. Burgemeester Borgdorff onthulde, samen met de jeugdige Hans de Graaf uit Groot-Ammers, het linker paneel. Het Indiëpaneel werd onthuld door de heren Andries Schippers en Jaap den Oudsten, nabestaanden van de twee andere gesneuvelden, Hans den Oudsten en Hendrik Schippers. En terwijl hoog tegen de grijze wol-

ranenbeleid. In een korte toespraak zei zij: "Ik denk dat wij met deze inhaalslag op de goede weg zijn. Het veteranenbeleid krijgt steeds meer gestalte. Zo hoort het ook. Ik wil daar graag aan meewerken. Vergeet niet dat er in Nederland heel wat veteranen recht hebben op extra aandacht. En dan denk ik niet alleen aan de Indiëgangers en de jongens van Nieuw-Guinea. Dan denk ik ook aan de militairen die gediend hebben in Libanon, Cambodja, Haïti, Bosnië en tal van andere plaatsen op de wereld waar een oorlogstoestand heerste", aldus mevrouw van Ardenne. Met enige woorden van dank overhandigde de heer van Orsel van het Veteranenplatform de burgemeester een tableautje als herinnering aan deze dag. Daarna werd nog enige tijd onderling doorgebracht alvorens huiswaarts te keren.

Ed van Tuijl,
Ingezonden door Zuid-Holland Zuid

Onthulling monument Alphen aan de Rijn kreeg op 12 april 1997 een prachtig Indië-monument

Dankzij het initiatief en inzet van de VOMI-leden Mens en van Klink, kon op 12 april een prachtige gedenksteen in het Hazeveld worden onthuld.

Vóór de onthulling was er een bijeenkomst in het gebouw "Vreugdeoord" waar, na een welkomstwoord van de heer van Klink, burgemeester Schoof het woord voerde.

Hij sprak zijn voldoening uit over het feit dat na zoveel jaren Oud-Militairen uit Indonesië een erkenning vanuit de samenleving en vanuit de overheid hebben gekregen. Het is goed dat ook de nagedachtenis aan de 8 overleden militairen uit Alphen vorm heeft gekregen door dit monument en de gemeente heeft hieraan gaarne haar medewerking verleend.

De heer Weijs, voorzitter van VOMI Zuid-Holland N., memoreerde hoe in de jaren '45 - '50 meer dan 25.000 OVW-ers en 125.000 dienstplichtigen uit hun vertrouwde omgeving weg moesten om orde, vrede en veiligheid in het verre Indonesië te brengen. Meer dan 6.000 sobats zijn daar achter gebleven maar dat wil niet zeggen dat we deze sobats mogen vergeten. Daarom is er het nationaal monument in Roermond, waar jaarlijks de

herdenking plaats vindt. Maar ook steeds meer worden er plaatselijke gedenktekens opgericht en het is verheugend dat dit thans ook het geval is in Alphen a/d Rijn.

Na declamatie door mevrouw Schoeren van een speciaal voor deze gelegenheid gemaakt gedicht door de oud-Indiëganger de heer Brummans, werd gezamenlijk naar het Hazeveld gewandeld waar talloze belangstellenden reeds een plaatsje hadden gevonden.

Eén van de nog in leven zijnde moeders, mevrouw van Rijswijk, onthulde hierna samen met burgemeester Schoof het prachtige monument met de namen van de 8 gesneuvelden. Na trompetsignaal en 2 minuten stilte werden de vlaggen gehesen en werd gezamenlijk onder begeleiding van "Con Brto" 2 coupletten van het Wilhelmus gezongen.

Bloemen en kransen werden neergelegd en hiermede was een einde gekomen aan de officiële en stijlvolle onthulling.

Dank aan de gemeente, sponsors en architect Verkade voor de ondersteuning bij de realisatie van dit project.

J.W. de Jong

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Eresaluut aan:

C.A. Schoemaker	Terneuzen
P.J. Beenen	Arnhem
A.A.H. Hanegraaff	Delft
A.C. van Oost-4-7-R.I.	Oud-Gastel
E. Gielo	Axel
M.A.J. Cocu 5-10 R.I.	Cuijk
H. Pouwels-Dop.Lev.	Heusel
C.G. van Haestregt	Roelofarendsveen
T. Albert	Hilversum
J.T. Jansen	De Bilt
Th. de Bruyne	Goes
C.M. van Terheijden 5-1-R.I.	Bergen op Zoom

A. Koning	Zandvoort
G.J. Schoop	Oudeveld
H.J. Koudstaal	Haarlem
G. Hendrikse 4-8-R.I.	Maarsse
J. Kamp	Sassenheim
P. Heijer	Nieuwegein
H. Kuitpers	Emmen
G. van de Ven	Cuijk
J.A. van IJzerlootij Krimpen aan de IJssel	
J.G. Vonk	Berkel en Rodenrijs
H.J. Bijker 5-5-R.I.	Nieuwleusen
J. Kremer	Almelo
A. van Tuijn 5-3-R.I.	Workum
P. van der Linden	Zwijndrecht
M.J. Peekstof	Rotterdam
C. van de Velde	Spijkenisse
J. Pas	Heemstede
O.H. Baljet	Alkmaar
P. Valk	's-Hertogenbosch
A. Sala	Delft
J. Booy	Kloosterburen
Mw. A. Liebe-Koning	Passé
C.C. Peters	Geertruidenberg
B. Grevinga	Hengelo
L.J. de Graaf	Elto
J. Westland	Huizen
P.J. Zandstra	Haarlem
W. van Breugel	Den Dungen
C. Scheele	Axel
A.P. van der Hoogte	Amsterdam
A. Penners	Amsterdam

sociale
VERENIGING
VOMI

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons aller oprechte medeleven U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

Indrukwekkende ceremonie bij onthulling plaquette voor gevallen Indië-militairen

Gemeente Renkum

Ongeveer 350 belangstellenden, waaronder veel nabestaanden en veteranen, waren vrijdagmiddag 29 april in de druilerige regen naar de onthulling gekomen van de herinneringsplaquette voor de gesneuvelde Indië-militairen uit de gemeente Renkum. Gelukkig klaarde het weer later op.

Voortaan staan veertien namen in de toren naast het gemeentehuis gegraveerd van mannen die in de jaren 1945-1950 hun leven lieten in het toenmalige Nederlands-Indië.

Achter de plaquette is garde van de "Puntjak" ingemetseld.

"Het is misschien laat, maar niet TE laat", sprak de heer Jongboer, voorzitter van het Comité Herinneringsplaquette, voorafgaand aan de onthulling. "De grote opkomst bewijst dat er een sterke onderlinge band bestaat tussen de Indië-veteranen. Er zijn hier makkers aanwezig van de gesneuvelden. Ze waren er toen en ze zijn er nu weer. De politiek heeft jarenlang geprobeerd te vergeten dat er ruim 6000 Nederlandse militairen liggen op de erevelden in Indonesië. De erkenning die nu mondjesmaat aan de veteranen wordt toebedeeld, willen wij vandaag delen met hen die niet zijn teruggekeerd".

Het comité is zeer te spreken over de medewerking van het Renkumse gemeentebestuur. "Vanaf het moment dat wij vorig jaar contact zochten, heeft de gemeente haar medewerking verleend. Wij mogen daar zeker blij mee zijn. Er zijn genoeg plaatsen waar gemeenten niet willen meewerken. En dat terwijl wij werden gestuurd om orde en vrede te herstellen. Er zijn zeker dingen gebeurd die niet hadden mogen gebeuren. Het geeft achter geen pas om dan maar meteen alle uitgezonden militairen over één kam te scheren. Dat is niet alleen natrippen naar de veteranen van nu, maar vooral naar diegenen die daar

hun leven hebben gelaten en die zich nooit tegen wat voor beschuldiging ook hebben kunnen verweren".

Bij het oplezen van de namen van de gesneuvelden werd steeds een roos door een scholier uit één van de vijf dorpen van de gemeente Renkum in een vaas geplaatst. Vervolgens werd een oorkonde aan de burgemeester overhandigd waarmee symbolisch de plaquette aan het gemeentebestuur werd toevertrouwd.

Burgemeester Verlinden benadrukte in zijn toespraak de verbanden die er is tussen de gesneuvelden van toen en de burgers van nu. "We komen uit dezelfde beschaving. Zij werden gestuurd om orde en vrede te handhaven in een ver land. Aan ons de taak om onze eigen orde en vrede te handhaven. Het mag niet zo zijn dat zij voor niets gestorven zijn. Natuurlijk kunnen wij het gemis bij hun familie nooit goed maken. Maar laat het een troost zijn dat de gemeenschap hen, ook na vijftig jaar, niet vergeten is". Als laatste spreker maakte de heer Lapré, op niet mis te verstane wijze, duidelijk dat het zenden van Nederlandse militairen tienduizenden landgenoten van welke

volksaard dan ook, het leven hebben gered. Die militairen hebben bescherming gegeven tegen het moorden en plunderen van rondtrekkende bendes! Veel dank is dan ook verschuldigd aan hen die niet terugkeerden. Na de toespraken volgde de onthulling door de burgemeester en de 91-jarige moeder van de omgekomen marinier Louis Weesseling. Daarna volgde de taptoe, één minuut stilte en het door koor en aanwezigen gezongen Wilhelmus. In zijn dankwoord bedankte de heer Jongboer het gemeentebestuur voor de gastvrije ontvangst in de raadszaal en het aanbieden van een drankje, zowel vóór als na de plechtigheid.

Bloemen werden gelegd door o.a. Gemeentebestuur van Renkum, Comité "Herinneringsplaquette", VOMI afd. Rivierenland, "Bond van Wapenbroeders", Reüniecommissie 1-2-4 R.P.I., reüniecommissie D.K.G. Contact Oud Mariniers, nabestaanden en vele anderen.

Na afloop werd er van de gelegenheid elkaar nog in het gemeentehuis te ontmoeten druk gebruik gemaakt.

G.J. Jongboer

Onthullingsplechtigheid

Op vrijdag 25 april 1997 was de onthullingsplechtigheid van de "Herinneringsplaquette" bij de raadhuis-toren te Oosterbeek.

Een welkomstwoord werd gesproken door de heer G.J. Jongboer, voorzitter van het comité met aansluitend het noemen van de namen van de veertien omgekomen militairen.

Hierna werd de symbolische overhandiging gedaan van de plaquette aan het gemeentebestuur van de gemeente Renkum.

Een koorzang bracht het lied "Blijf bij mij", waarna de burgemeester van de gemeente Renkum, drs. J.W.A.M.

Verlinden, zijn toespraak hield, gevolgd door het zangkoor met het lied "Waarheen zal ik mij wenden".

Verder werd er nog een toespraak, die u verderop kunt lezen, gehouden door de heer S.A. Lapré, Ridder M.W.O., majoor b.d.

Hierna nogmaals koorzang met het lied "Heilig, heilig", waarna de onthulling van de plaquette plaatsvond door de burgemeester.

Tot slot werd "The Last Post" geblazen en werd een minuut stilte in acht genomen, gevolgd door het signaal "Reveille".

Het koor en aanwezigen zongen hierna het eerste en zesde couplet van het Wilhelmus en er werd een dankwoord gesproken.

Er werd nog de gelegenheid geboden voor het leggen van de bloemen.

De 14 namen van de gesneuvelden zijn:

Doorwerth: Jhr. C.F.M.L.H. van Nispen tot Pannerden
D. Wolthof

Heesum: H. Blauw
G.A. Welle

Oosterbeek: J.H. Aartsen
N.H. Berendsen
M.J. Diepeveen
G. Geurtsen
L. Wesseling

Renkum: T. van Gelder
P.A. Jacobsen
A.J. van Kesteren
D. van Schenkhof
A.P. Versteegen,

Toespraak de heer S.A. Lapré.

Zeer geachte burgemeester Verlinden, zeer geachte dames en heren en jongeren,

Op deze zeer gedenkwaardige dag past mij een kort, doch nadrukkelijk woord.

Ik ben in het toenmalige Nederlands Indië geboren en ik spreek namens zeer velen, niet in het minst namens die samenlevingen van destijds. Verder denk ik, dat allen hier aanwezig en in het bijzonder de nabestaanden van hen die worden herdacht, recht hebben op achtergrondinformatie.

Want wat is er toch in feite gebeurd?

Na de Japanse capitulatie op 15 augustus 1945, onstond er in Ned. Indië een complete chaos, in het bijzonder op de eilanden Java en Sumatra. Dat kwam door een aantal oorzaken.

Ten eerste: De Britten, verantwoordelijk voor het Gezag in Ned. Indië - omdat Nederland op dat moment geen middelen ter beschikking had - kwamen laat en zeker in het begin met te weinig troepen.

Ten tweede: De Japanners, gedemoraliseerd door hun onverwachte capitulatie - afdgedwongen door 2 atombommen - hielden zich lang niet altijd aan de order om het Gezag te handhaven, totdat het wettig gezag, het Nederlands gezag, weergekeerd was.

Ten derde: De rede uitgesproken door een Britse Generaal die hierbij het Nederlands Gezag totaal negeerde, waardoor zeker 2 Japanse Generaals grote aantallen wapens in handen speelden van de Indonesiërs.

Die wapens vielen niet alleen in handen van de Indonesische vrijheidsstrijders, maar ook in handen van - door onverantwoordelijke volkenners - opgezwepte ad hoc groepen die vreselijke moordpartijen en plunderingen begonnen tegen groepelingen van Nederlandse, Indonesische en ook van Chinese landaard. Veelal waren weerloze mannen, vrouwen en kinderen het slachtoffer.

Deze periode staat bekend als de "Bersiap-periode".

Bersiap betekent "Attentie"; "geeft acht"; "val aan".

Laat u bij het woord "Bersiap" het voorvoegsel "Ber" weg dan blijft over het woord "Siap" en de gillende aanvalskreet "Siap" doet nu nog Nederlandse families, die de Bersiap-periode hebben meegemaakt, verstijven. Zo werden tienduizenden, oplopend naar honderdduizend en meer, op gruwelijke wijze vermoord.

Ik veroordeel niet de Indonesiërs, noch de rechtgeaarde vrijheidsstrijders. Ik veroordeel ten strengste die waanzinnige en uitzinnige ad hoc groepen, die op weerzinwekkende manier tekeer gingen. Dat had niets te maken met een vrijheidsstrijd! De leden van het KNIL (Kon. Ned. Indisch Leger) bevonden zich uitgemergeld nog in de Japanse interneringskampen. In den beginne vochten zij zonder wapens en later met gestolen en veroverde wapens om teneinde vele weerlozen te redden. Maar ze moesten ook in machteloze woede toezien hoe zeer velen de dood in werden gejaagd! Ik was ook één van die leden van het KNIL.

Wij schreeuwden massaal om hulp. Ook met pamfletten naar de Verenigde Naties en naar Nederland. En door de komst van de troepen uit Nederland werden vele bedreigde samenlevingen - Nederlanders, Chinesen, Indonesiërs - een rampzalig lot bespaard.

Zij, die hier vandaag worden herdacht, hebben hun jonge levens geofferd, teneinde vele anderen het leven te schenken. Dat wil ik nadrukkelijk even stellen en ik ben daar vandaag een levend bewijs van. Mij past een woord van groot respect en diepe eerbied voor deze gevallenen. "Mogen zij altijd in vrede rusten".

Onze gedachten gaan in het bijzonder uit naar hun nabestaanden. Zij dienen te allen tijde op ons te kunnen rekenen.

S.A. Lapré (R.M.W.O.)

Opsporing gezocht

Familie Bulham zoekt MARINUS v.d. DONK, O.V.W.-er van het Krokodilbataljon 1-5 R.I. (of 15 RI). Gelegerd hebbende in Bandoeng-Padalarang. Teruggekeerd naar Nederland 1949/50. Vermoedelijk wonende tussen Tilburg en Eindhoven.

Wil hij, of collega's van genoemd bataljon die weten waar hij thans verblijft, contact opnemen met de ledenadministratie van de VOMI, Saturnusstraat 210 5345 LG Oss of bellen 0412-62 51 09.

Sobat J.H. Smets, Waterhol 12, 5525 AK Duizel, tel.: 0497-51 54 00 wil graag in contact komen met de in 1950 teruggekeerde militairen van de 42 HupVa, waarvan de namen hierna (met de oude adressen) genoemd worden.

A.J. Beyk, Kleiweg 202, Rotterdam

J. v. Driel, Rosestraat 246B, Rotterdam

C. Hollemans, Abbebroekstraat 3, Schiedam

A. v. Kooten, Madurastraat 86 III, Amsterdam

P.C. Meys, Megastraat 209 H, Amsterdam

J. Middelkoop, Havikstraat 8, Haarlem-Meer

J.D. Midderham, C.H. v. Uffelenstraat 4, Noordwijk

A. Mulder, Rusthoflaan 19, Rotterdam

A. Pyper, Hoofdstraat 234, Santpoort

F.J. v. Roemburg, Diemerlaan 5, Ouderamstel

B. Verdonk, Blauw-Arendspad 10A, Zaandam

A.L. v.d. Zanden, Dijk DI, Lith.

Dhr. M.A. Alewijnse, Hoogaamstraat 138, 6211 BK te Maastricht, vraagt aan collega's te willen reageren die zijn vader, M.A. Alewijnse, hebben gekend en in Indonesië hebben meegemaakt.

Zijn vader is geboren te Koudekerke

(W), werkzaam geweest bij scheepswerf "De Schelde" te Vlissingen. Is als O.V.W.-militair in juli '45, aug/sept. '45 in Malvern Wells, Engeland, geweest. In okt./nov. '45 met het m.s. "Sterling Castle" naar Australië vertrokken, daarna Malakka, Dec. '45 / febr. '46 eiland Penang, mrt. / juni '46 Batavia (Sgt. Calculator L.T.D. 5e Brig), juli / okt. '46 Bandoeng (Artillerie Werkplaats K.N.I.L., 22 okt. '46 overleden in Juliana ziekenhuis te Bandoeng. Hij zou graag in contact willen komen met mede-militairen die hem in één van bovengenoemde periodes redelijk goed gekend hebben. Zijn onderdeel was K.L./G.B.I.-H.I.

In een officieel Defensie rapport wordt de naam van Sgt. G.J.C. de Ridder genoemd te Bandoeng.

Wie van de sobats kan zijn zoon, dhr. M.A. Alewijnse, meerdere inlichtingen e.d. geven?

Wie kan aan onderstaand adres inlichtingen verstrekken omtrent de heer GUUS SCHRÖDER, geboren 25-8-1927 te Koetardjo (nu Kutoarjo) Midden-Java. Mogelijk heeft hij tijdens de bezetting van de Jappen in een kamp gezeten. Het kan ook zijn dat hij de "Bersiap" periode heeft meegemaakt. Hij is destijds in de periode 1942/1945 uit Batavia gevlucht. Heeft iemand hem gekend of contact gehad? Guus Schröder heeft als militair ook aan beide politionele acties deelgenomen en oud-kameraden zullen hem dus gekend hebben. Hij heeft ook in het KNIL gediend, vermoedelijk tussen 1945/1949. Hij was soldaat, nummer 3206 A, ingedeeld bij de Eenheid M.I.D. Berkkener, Batavia en hij was omstreeks 16 april 1946 of 1947 gelegerd in de L.T.D.-school, 14 Roa Malaka '47 te Bultenzorg.

Gaarne contact opnemen met mevr. L. de Roo, Adam van Vianenstr. 36, 2871 VW te Schoonhoven, Tel. 0182-38 60 69.

Oproep

Het kan gebeuren dat oudere Indische Nederlanders, die destijds als militair bij het KNIL hebben gediend, problemen ondervinden bij het lezen en/of schrijven van de Nederlandse taal. Dit kan contacten met instanties belemmeren. Ons lid en sobat Pesulima wil deze sobats zijn hulp aanbieden en is bereid hen te helpen bij b.v. het vertalen van een brief vanuit het Maleis (Bahasa Indonesia) in het Nederlands. Ook kan sobat Pesulima als tolk optreden.

Het contactadres is:

J.J. Pesulima, Beemsterhoek 79, 2905 XD te Capelle a/d IJssel.

Wie kan de reüniecommissie van het 31e B-hospitaal - Medan inlichtingen verstrekken over het onderstaande:

In de periode maart '48 - april '50 (waarschijnlijk na de 2e positionele actie) is er een "propagandafilm" gemaakt, met betrekking tot het functioneren van de geneeskundige troepen. Filmlocatie: In en voor het station van "Delispoo" te Medan en het militaire hospitaal aan de boelweg te Medan, (Sumatra's Oostkust).

Filmonderwerpen: Gewondenvervoer en gewondenverzorging.

Iedereen, die inlichtingen kan geven over deze film, verzoeken wij contact op te nemen met onderstaand contactadres:

J. Kerkhof, Goudenregenstr. 15, 3442 HG Woerden. Tel. 0348-41 34 13.

Foto-expositie Museum Bronbeek

In de Kumpulan op het landgoed Bronbeek is de foto-expositie "Batavia/Djakarta/Jakarta - beeld van een metamorfose" te zien. Deze expositie welke op 31 mei j.l. geopend werd duurt nog tot en met 11 juli 1997. De expositie wordt gehouden ter gelegenheid van de verschijning van het gelijknamige boek bij uitgeverij Asia Major.

"Veldprediker Ambushed!"

Onze bataljons veldprediker "Hemel-piloot" Ds. Tasseran vertrok 8 januari 1949 vanuit Baturadja per jeep op weg naar Pulau Panggung via Sugi Waras. Hij arriveerde echter niet op de plaats van bestemming. Even voorbij Sugi Waras reed hij met zijn jeep in een hinderlaag - trekmijs. De peloppers brachten echter de mijn een paar seconden te vroeg tot ont-ploffing, met het gevolg dat de jeep in het gat in de weg, geslagen door de mijn, schoot. De peloppers openden hierop het vuur, waarbij één van de inzittenden werd gewond. Na tegen-vuur afgegeven te hebben, zochten Ds. Tasseran en de andere inzitten-den een goed heenkomen in de rich-ting van Sugi Waras, persoonlijke be-zittingen van Ds. Tasseran in de jeep achterlatend. Enige tijd later arriveer-den ze uitgeput, maar heelhuids, op deze buitenpost - Lucky to be alive! Ongeveer een maand later werd er in ons detachement Pulau Panggung een soerat van de T.N.I. afgeleverd, in gebroken Hollands, en wel met de volgende inhoud:

(*AUTHENTIC*)

Aan den heer
Commandant Nederlandse Leger
te Pulau Panggung

TENTARA NASIONAL INDONESIA
SAMEN LEGER SECTOR
NR. 12172.

Wij Commandant T.N.I. die in de buurt van uw sector blijft, delen we u hier mede omtrent onze resolutie:
Wij T.N.I. die nu bezig zijn aan 't guerilla aanval vinden niet leuk om bloedende leuk lijve van de Nederlanders in Indonesia.
De Nederlanders zijn geen onze vijanden, de Nederlanders zullen wij niet vermoorden. Onze hoop is dat u zo gauw mogelijk terug naar oude werk, u vroegere werk, uw families, vrouw en kinderen en uw ouders wachten allemaal steeds op u.
Wij Indonesiërs willen alleen onafhankelijk zijn. Wij willen onze vrijheid in onze landen hebben en willen

als uw vaderland Nederland, die 80 jaar met strijd en politiek trachten om u land vrij te hebben.
Geen enkel land in de wereld, die hun vrijheid om te hebben niets kunnen krijgen, bijv. uw vaderland zelf. Geef uwe medewerking aan ons, wij allen zullen uw hulp nooit vergeten. Hiermede sturen we uw een foto van twee lieve meisjes, dochters van de heer Majoor (Overste) Tasiron, kommandant bataljon te Baturadja, die gestorven was onderweg door gurilja aanval, wegens niet met opzet gedaan. Wij hopen dat u allemaal ook gauwe verdrietig, zullen zijn, over de verledene mensur Tasiron die jammer niet in zijn vaderland kunnen sterven. Gaarne hopen we u deze foto naar hun familie terug te sturen. Tot hertoe schrijven we dit brief om u te kunnen medeweten en wachte op u brief en bericht.

In elk geval zullen wij altijd interna-tionale militair krijgstuicht volgen.
Bij voorbaat onze dank
19 Febr. 1949
8.00 uur
Commandant T.N.I.
Luitenant 1e klas
w.g. A. Nawi.

Een week later was het wel raak. Toen sneuvelden er 7 jongens en één vermist; nooit teruggevonden, tijdens een convoi overval op de weg tussen Sugi Waras en Pulau Panggung (zie dec '96 nr. Sobat).
Deze weg kronkelde vanaf Sugi Waras steil omhoog, dicht begroeide steile bergwanden aan de ene kant, diepe ravijnen aan de andere kant. Een weg vol met haarspeldbochten - zo een ideaal terrein voor ambushes - hinderlagen, enz.
De peloppers maakten echter wel een vergissing: Ds. Tasseran was wel een majoor, maar geen bataljons-odt. En hij was ook niet gesneuveld.

Selamat Malam,
C. van den Heuvel,
Buddina - Australia

Geachte leden,
Even wat duidelijkheid betreffende de postzegels welke door mevrouw Jac. M. Holewijn op veilingen worden ingebracht.
Laat ik vooral duidelijk stellen dat de postzegelmarkt goed is ingezakt! Gewone Nederlandse zegels brengen zogoed als niets meer op. Naar Nederlandse 'Gelegenheids' en buitenlandse zegels is nog wel vraag. Dit houdt niet in dat u geen zegels meer moet sturen, natuurlijk niet, maar dan weet u zo ongeveer hoe de vork aan de steel zit.
Afgeweekte of niet afgeweekte maakt in verkoopprijs niet uit.
Gemaakte portokosten kunnen gezien de uitermate geringe opbrengst niet meer worden gedeclareerd.
Het spijt me, niet met een prettiger bericht te kunnen komen en ik hoop dat u hiervoor begrip op kunt brengen.

Saluut, V.B.

socialle
om te
commissie
te bij
staan
anderen

Verenigingsnieuws

Drenthe/ Groningen

Secr. J. Plat, Sassenbergen 71,
9531 GW Borger.
Tel. 0599-235666.

De rustige periode binnen onze vereniging is aangebroken. Onze activiteiten gaan zich nu even richten op vakantie te houden.

De caravans zijn weer volop in de running, nemen wij aan en de niet caravanners bevolken bungalows of appartementen in binnen- of buitenland. Nu maar hopen dat het weer voor deze zomer een beetje wil meewerken.

Onze vereniging heeft 5 mei met enkele vrijwilligers deelgenomen aan het bevrijdings-defilé te Wageningen. Een indrukwekkende plechtigheid, waar de VOMI zich weer eens als echte veteranen heeft gemanifesteerd.

Er zijn meer gelegenheden waar de VOMI in de openbaarheid treedt. Wilt u ook eens meedoen? Geef u dan op bij het secretariaat of vraag daar naar inlichtingen.

Vergeet u verder niet uw vrij-vervoer aan te vragen, dit jaar 6 sept., voor de Nationale Dodenherdenking te Roermond?

Afdeling Assen

Al een eerste aankondiging voor de eerste bijeenkomst in "De Aanleg" te Deurze in het nieuwe seizoen '97/'98. 17 sept. '97: Ton Bosman komt met zijn Noorwegen verhaal. Door zijn vrouw worden dan diverse dingen uit dit land ter bezichtiging gesteld.

Afdeling Dalen

20 maart heeft men hier de laatste bijeenkomst gehouden. Al eventjes geleden, maar we willen deze toch nog even memoreren. Harry Proms, een eigen bestuurslid en een verwoed ballonvaarder, heeft deze middag een

smeug verhaal verteld en dia's vertoond over deze sport van hem. Zeer de moeite waard om daar naar te luisteren en te kijken. Andere afdelingen! Steek uw licht eens op bij het bestuur van Dalen. De eerstvolgende bijeenkomst is vastgesteld op 6 nov. '97. Het is daar echter nog geen vakantie, want de landelijke veteranendag van "DAMETIN" zit er aan te komen.

5 juli worden er minstens 2000 veteranen uit het hele land verwacht. De afd. Dalen van onze vereniging zal meedoen met het officiële gedeelte, door een krans te leggen bij het monument. Verder maakt de afdeling zich nog al druk met de presentatie van de VOMI op de te houden Paasr Baroe. Het Fonds Sociale Zorg zal ook daar met haar "toko" aanwezig zijn. Wanneer u naar Dalen gaat, loop dan ook even bij de VOMI-stand langs. Men begroet u graag.

Afdeling Groningen

Het is een feit. De prov. Groningen heeft weer een eigen afdeling met een eigen bestuur. Voorlopig net als de andere afdelingen onder de paraplu van DRENTHÉ/GRONINGEN, maar .... wie weet, groeit de afdeling wel uit naar een eigen zelfstandige autonome vereniging. GRONINGERS, ga achter de sobats staan, die bereid zijn de VOMI-kar in jullie provincie te trekken.

Het bestuur:

Voorzitter: J. Schaub, Boerheem 26,
9421 MA Bovensmilde.

Tel. 0592-414043.

Secr. Penningm: H. Wieringa,
Steenstr. 2-G, 9646 BA Veendam.
Tel. 0598-613867 en

M.P. de Boer, Hoofdstraat 67, 9626 AB
Schildwolde. Tel. 0598-422389.

2e voorzitter: P.N. te Selle, Het Molenrecht 13, 9621 BB Slochteren.

Tel. 0598-422125.

Lid bestuur: W. Lalkens, Meenteweg
64, 9626 BJ Schildwolde.

Tel. 0598-422592.

De bijeenkomsten zullen voor het eerst gehouden worden in "De Bunker", even buiten Groningen, richting Haren. U hoort van dit bestuur.

Afdeling Hoogeveen

10 april heeft men hier de laatste bijeenkomst van het seizoen gehouden in de "Mauritshof". Ruim 100 personen waren aanwezig.

Er was een bijzonder woord van welkom voor mevr. Booi, wethouder van de gemeente Westerbork. Ook een woord van welkom voor dhr. Veenstra uit Stellingwerf (Fr.), die deze middag zou gaan verzorgen en zou voorlezen uit eigen werk, in het Stellingwerfs, iets anders dan Drents en Fries.

In een moment van stilte hebben wij onze sobat, dhr. Wielgaard, herdacht. Mevr. Booi bracht namens het gemeentebestuur de dank over voor de uitnodiging en ging verder nog in haar toespraak in over het op te richten monument voor twee gesneuvelde sobats uit de gem. Westerbork. Naar alle waarschijnlijkheid zal de officiële onthulling van het monument in september zijn.

Ook de verloting viel weer in goede aarde met prijsjes, die meegenomen waren door de leden. Hartelijk dank daarvoor. Dit was dan ook al weer de laatste contactmiddag van het seizoen '96-'97. Nog een goede vakantie-tijd en mooi weer toegewenst.

H. Giethoorn,
secr. afd. Hoogeveen

Afdeling Meppel

Eén van de laatste activiteiten van het seizoen '96/'97 is de uitgaansdag geweest, met twee bussen een toer-tocht gemaakt door "Het Land van Bartje".

Alles zat er natuurlijk aan. Van een excursie bij de distilleerderij Hooghoudt in Groningen tot een huikarrit in de omgeving van Drouwen. Van

lunch tot diner. Van koffie/thee tot iets sterkers. Een dag om met genoegen op terug te kijken. De eerstvolgende bijeenkomst voor het komende seizoen is gepland op 29 okt. '97. Natuurlijk net als altijd bij "Waanders" in Staphorst.

J. Plat

Flevoland

Secr. Cevergriend 13,
1356 EA Almere.
Tel. 036-5318972.

Vrijdag 21 maart waren wij als promotie-team voor VOMI-Flevoland op de welkomstmakmarkt in de "Meerpaal" te Dronten, een enorme drukte daar. Het heeft ons één definitief en een paar aspirant leden opgeleverd. Het ligt in de bedoeling meer van dergelijke gelegenheden gebruik te maken om VOMI te promoten.

Zaterdag 5 april waren velen van ons weer aanwezig bij de sociëteits-bijeenkomst in onze vertrouwde Tangsi "Kolkzicht".

Alle "stormbaan-hindernissen" als bingo - lunch - loterij - muziek - etc. werden met nooit aflatende energie (Indië-veteranen waardig) genomen, hetgeen resulteerde in een gezellige en positieve bijeenkomst. Besloten werd, om bij voldoende belangstelling met een bus gezamenlijk naar de Pasar-Malam Besar in Den Haag te gaan. Het kan een dolle boel worden. Zaterdag 25 april zijn we voor de tweede maal in onze nieuwe Tangsi "Mata" te Dronten. Dankzij de oproep in de diverse plaatselijke bladen en door Omroep "Flevoland", ziet het er gezien de reacties naar uit dat het een geslaagde dag gaat worden. Mede verantwoordelijk voor het eventuele succes zijn o.a. Jaq. de Wit met zijn films, Hans Schaap met zijn disco uit de 60-70er jaren en natuurlijk de diverse hulptroepen!!! Zonder deze ben je nergens.

Zaterdag 17 mei zijn we weer in Tangsi "Kolkzicht", het programma blijft nog even een verrassing. Dat leest u in de komende "Nieuwsbrief". Ondanks de diverse verzoeken zijn er nog steeds een paar "Deugnieten" waar de contributie kennelijk vastgekit zit in de "Knip". Doe niet zo rot en maak de financiële bijdrage even over. De minister van financiën voelt

zich senang. De "Knip" is wat lichter (geen gesjouw meer) en .... het is zo lullig om een "aanmaning" te sturen. Je wilt er toch bij horen en de "Sobat" blijven ontvangen?. Doen, ja tocht terimah kassi banjak!!!!. Selamat Djalan!

Frits Frantzen

Friesland

Secr. Drastlaan 68,
8303 EE Emmeloord,
Tel. 0527-616717.

10-jarig bestaan

Allereerst een excuus van uw secretaris. Er zijn door een fout bij het verzenden van de uitnodiging voor de feestdag op 31 mei een aantal enveloppen, naar schatting 15 à 20 stuks, zonder inhoud de deur uitgegaan. Een achttal leden heeft opgebeld en zij hebben alsnog de inhoud ontvangen.

Het bestuur heeft veel werk moeten verzetten om deze dag rond te krijgen. Vooral de financiële kant gaf veel zorgen. Gelukkig zijn er een aantal sponsors gevonden die deze zorgen aanmerkelijk konden verlichten. Een kort verslag van deze dag zult u in het augustusnummer van "Sobat" aantreffen.

Ledenvergadering

Op 25 maart hielden we onze ledenvergadering op de vliegbasis Leeuwarden. Ondanks dat (of was het dankzij dat?) de vrouwen vanwege de beperkte ruimte niet uitgenodigd waren was de opkomst verheugend groot. De aftredende bestuursleden werden herkozen. In de kascommissie werd afscheid genomen van de heer Oostwoud te Wolvega. Voor hem in de plaats werd de heer T. de Boer te Stiens gekozen.

Gemeentelijke bijeenkomst

De derde bijeenkomst van dit soort is inmiddels gehouden op 25 april in de gemeente Dantumadeel. Ons lid J. Wiersma heeft zich ingespannen voor deze bijeenkomst en met medewerking van het bestuur een gezellige middag georganiseerd voor inwoners woonachtig in die gemeente. Belangrijk is dat het gemeentebestuur het grootste deel van de kosten op zich heeft genomen.

Een honderd-tal leden en niet-leden waren op deze middag aanwezig. De heren Dijkema, Blom en Boschma maakten de aanwezigen duidelijk waar onze vereniging voor staat met als resultaat dat een twaalftal sobats onze gelederen kwamen versterken. De middag werd besloten met, u raadt het al, een nasi-maaltijd.

Als er in andre gemeenten leden zijn die ook eens zoiets zouden willen organiseren, op medewerking van het bestuur kunnen ze zeker rekenen. Het resultaat is meestal de moeite waard.

Zorgen voor de toekomst

Wij als bestuur voelen ons tot op heden redelijk fit en we kunnen ons werk daardoor nog doen. Maar wat gebeurt er met de vereniging als één of meer van ons plotseling uitvalt? Bepaalde functies zullen wel door andere bestuursleden overgenomen kunnen worden, maar als de man die de computer bedient of als de man die het geld beheert plotseling niet meer kan, dan zijn er zo direct geen vervangers bij de hand. Als u als lid suggesties heeft voor het oplossen van deze noodsituaties dan horen wij dat graag. Het zou helemaal mooi zijn als er jongere leden zijn die als vervanger zouden kunnen optreden. We denken daarbij met name aan de Nieuw-Guineagangers, die meestal nogal wat jonger zijn dan de Indiëgangers. Regeren (besturen) is tenslotte vooruitzien.

Ledenbestand

Ons ledental groeit, tegen de verwachting in, nog steeds. Leden en bestuur spannen zich in om nieuwe leden aan te brengen. In de categorie Nieuw-Guineagangers blijft het ledenaanwas wat achter. We zijn niet in het bezit van adressen van Nieuw-Guineagangers die moeilijk lid zouden kunnen worden, zodat we ook geen actie kunnen ondernemen. Mocht iemand van u aan deze adressen kunnen komen, dan weet hij nu wie hij daarmee een plezier kan doen.

Indiëmonument Rengerspark Leeuwarden

Het bestuur van de Stichting Indiëmonument Friesland is bezig met het vormen van een fonds, waaruit in de toekomst het onderhoud van het monument kan worden gefinancierd. Velen hebben zich inmiddels gemeld

als donateur. Van de 31 Friese gemeenten hebben er 27 een bijdrage gegeven, terwijl 4 gemeenten meenden niet mee te moeten doen omdat het "geen gemeentebelang diende", (er staan 24 namen van inwoners uit deze gemeenten op het monument!). De benodigde gelden om het onderhoud in de toekomst veilig te stellen zijn nog niet binnen. Er is nog steeds hulp nodig van hen die de stichting een goed hart toedragen. U doet toch ook mee? Inlichtingen zijn te krijgen bij de heer Hoogsteen te Kollum (Tel. 0511-451764).

De jaarlijkse herdenking is dit jaar op 30 augustus, omdat 31 augustus op een zondag valt.

Tenslotte. Een oproep die we al vaker deden: adreswijzigingen, bericht van overlijden e.d., zenden aan de secretaris van uw vereniging en niet naar de centrale ledenadministratie in Oss.

Wij wensen u een heel goede, maar vooral gezonde zomer toe en hopen u in het najaar weer te ontmoeten op één van onze regionale bijeenkomsten.

Henk Leeman

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham,
De Kroon 80,
5056 EC Berkel Enschede.
Tel./Fax. 013-5333899.

Jaarvergadering

Omdat onze jaarlijkse ledenvergadering plaats vindt na de sluitingsdatum voor het inzenden van deze kopij, zal een verslag over deze vergadering eerst in het augustusnummer worden geplaatst.

Bijeenkomst Boxmeer

Op 5 maart j.l. bezochten weer velen onze contactmiddag in Boxmeer en hoewel de opkomst minder groot was dan het afgelopen jaar, was de gezelligheid er niet minder om. De film kon nu onder betere omstandigheden worden vertoond en na de pauze werden er uiteraard weer vele vragen aan het bestuur gesteld; merendeels over de komende uitkering van duizend gulden.

Helaas konden ook wij nog niet veel positiefs daarover melden. De verloting verliep nu enigszins an-

ders dan we tot nu toe gewend waren; er waren wat prijsjes speciaal voor de dames bestemd, dus alleen dames met een winnend lotnummer kwamen in aanmerking voor deze prijzen, hetgeen de nodige hilariteit veroorzaakte.

Oirschot

Zoals u elders in dit blad kunt lezen is deze dag in alle opzichten geslaagd te noemen en wij zullen uiteraard trachten dit te herhalen; het probleem is het verkrijgen van kazernruimte of een andere geschikte gelegenheid; tips dienaangaande zijn welkom!

Contributiebetaling

De inning van de contributie is inmiddels afgesloten; helaas hebben wij enkele leden van de ledenlijst moeten schrappen, daar door hen niet werd gereageerd op ons betalingsverzoek.

Vakantieperiode

Onze activiteiten zullen de komende maanden op een laag pitje komen te staan en gezien de vele werkzaamheden, welke nodig waren om onze reünie op 3 april j.l. vlot te laten verlopen heeft uw bestuur wel wat rust verdiend.

Zodra ergens een bijeenkomst door ons wordt georganiseerd krijgen de in dat bepaalde gebied wonenden een schriftelijke uitnodiging.

J. van der Ham, secr.

Noord-Brabant West

2e secr. mev. M.C.A. Looyen-
van Reusel, Carneeldijk 1,
4706 EG Roosendaal.
Tel. 0165-560546.

Bijeenkomst in Breda

Op 26 februari kwamen bijna 100 personen naar de bijeenkomst. Dit getal 100 is voor Breda een nieuw record. Onze voorzitter opende de bijeenkomst met de herdenking van onze overledenen. De secretaris had het weer druk met vragen te beantwoorden van allerlei aard. J. Malipaard heeft informatie verstrekt over de twee excursies die op handen zijn in juni naar de vliegbasis Woensdrecht en Gilze-Rijen.

Uit gesprekken is mij gebleken dat sommige leden dachten dat zij alleen de bijeenkomsten in hun eigen woon-

plaats en omgeving mochten bezoeken. Ik wil u er op wijzen dat iedereen overal welkom is, dus op alle 8 bijeenkomsten en op de alg. ledenvergadering.

De families Blokland en Gulickx hadden weer voor leuke prijzen gezorgd voor de loterij. Ook hadden zij weer voor lekkere hapjes gezorgd. Namens ons allen hartelijk dank voor jullie inzet. Het was een oergezellige praatmiddag, de tijd vloog om. De loterij werd weer in twee delen gespeeld, voor en na de pauze. Piet Bosselaar en Jan Dorst deden weer hun best om de nodige loten aan te smeren. Ga zo door.

Bijeenkomst in Zevenbergen

Op 19 maart waren we bijeen in de gezellige zaal van onze sobat Aarts en zijn familie. De zaal was weer tot in alle hoeken gevuld en iedereen genoot van de gezellige sfeer. De hapjes waren weer voortreffelijk en de loterij met mooie prijzen hielp weer mee om onze verenigingskas in een nog betere conditie te brengen. Dank aan alle medewerkers voor hun hulp en bijzondere inzet.

Jaarvergadering in Kruisland

Op 24 april onze druk bezochte jaarvergadering in zaal "Koch" te Kruisland. De voorzitter, J. Mol, verwelkomde onze sobats met hun dames en ging daarna over tot de herdenking van de sobats die ons in 1996 zijn ontvallen met daarna een minuut stilte. In zijn openingswoord verwelkomde hij speciaal de heren Determan en van Haalen van het algemeen bestuur VOMI-Nederland en in het bijzonder ook onze oud-voorzitter P. Nels en de heren Wetering en Schelthout. De heer Mol gaf bovendien informatie over de op handen zijnde onthulling van een plaquette voor de in Indië gevallen militairen uit Bergen op Zoom op 3 oktober a.s., met daaraan voorafgaande een dienst in de St. Gertrudiskerk.

Tot slot bedankte hij alle medewerkers van de activiteiten-commissie, de prijzen-verzorgers, de parkeerbegeleiders, de postzegelverzamelaar, de leden die begrafenissen en crematies van onze overleden sobats bijwoonden en de bestuursleden voor hun inzet in het afgelopen jaar.

De jaarvergadering werd vlot afgevoerd (met een kleine pauze). Na de middag genoten wij van een voortreffelijke en vooral goed verzorg-

SOBAT

de Brabantse koffietafel. Vervolgens was er een loterij met bijzonder mooie prijzen en er was ook gelegenheid voor een dansje op muziek van het in deze zaal aanwezige prachtige orgel. Ondanks haar drukke werkzaamheden kwam in de loop van de namiddag ook de directeur van de S.D.V., Mevr. Zuijdwegt, ons nog gezelschap houden. Om vijf uur gingen allen tevreden huiswaarts.

Programma in het najaar

De volgende bijeenkomsten zijn vastgelegd en beginnen om 13.30 uur. Het kopje koffie staat voor u klaar.

1. woensdag 27 aug. in de Raayberg, Antwerpsestraatweg 267 te Bergen op Zoom.

2. woensdag 17 sept. in zaal Doornbos, Abdijstraat 26 te Breda.

3. woensdag 15 okt. in zaal Aarts, Stationsstr. 37 te Zevenbergen.

4. dinsdag 11 nov. in het gebouw "De Wieken", Gezellelaan 19A te Roosendaal.

NOTEER DEZE DATA ALVAST IN UW AGENDA.

Onderscheiding

Op 27 maart j.l. kreeg ons VOMI-lid, J.M. Oome uit Raamdonkveer, de gouden erespeld van de Oorlogsgravenstichting opgespeld. J.M. Oome heeft dertig jaar gefungeerd als consul. De gouden speld werd uitgereikt door de plaatsvervangend alg. directeur van de Oorlogsgravenstichting, R. Hoetsmit.

Nogmaals onze gelukwensen namens het bestuur en de leden van Vomi Noord-Brabant West.

Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel

Noord-Holland

Secr. E. Pereboom,
Postbus 2163,
1000 CD Amsterdam,
Tel. 020-6148804.

Regiobijeenkomst

Op 8 maart hielden wij een regiobijeenkomst in de kantine van de Sporthal groeneweg in Schagen. Uitgenodigd waren 185 sobats voor die bijeenkomst in de regio Noord-Holland Noord. 100 personen hadden aan de oproep gehoor gegeven. Hoewel het bestuur natuurlijk verheugd is over zo'n grote

opkomst, vreesde zij niet alle personen te kunnen plaatsen. Maar met een beetje improviseren gelukte dat aardig.

We zullen de volgende keer naar een royelere ruimte uitzien.

Na de opening door de voorzitter en informatie aan de sobats over de stand van zaken in de f 1000,- affaire en de reis naar Normandië bracht Han Harmsen op de wijs van "het busje komt zo" een lied ten gehoren met als tekst "De uitkering komt zo", hetwelk de aanwezigen zeer wisten te waarderen. Hierna vertelde sobat Kok zijn ervaringen met overheidsinstanties bij het aanvragen van voorzieningen in zijn woning op grond van invalidenzorg. Zijn ervaringen waren geen onverdeeld genoegen, doch na flink doorzetten bereikte hij zijn doel.

Na de lunch vertoonde de Wit enkele van zijn films.

Na de loterij gingen we om ca. 16.00 uur huiswaarts.

10-jarig bestaan

Op 16 april vierden wij ons 10-jarig bestaan in de Korporaal van Oudheusdenschazerne in Hilversum. Tussen 10.00 en 11.00 uur arriveerden 168 sobats, waarvan 97 met hun partner.

Als eregasten waren aanwezig onze voorzitter van VOMI-Nederland, Jan Dijkema, de oud-voorzitter van VOMI-Noord-Holland, Jaap Zwaan, en afgevaardigden van onze bureaus: VOMI-Utrecht /t Gooi, VOMI-Zuid-Holland Noord en VOMI-Flevoland. Om ca. 11.15 uur opende de voorzitter van VOMI-Noord-Holland de bijeenkomst. Daarna richtte de oud-voorzitter, Jaap Zwaan, en de voorzitter van VOMI-Nederland, Jan Dijkema, het woord op de hen welsprekende wijze tot de aanwezigen.

Dijkema schetste nageens de noodzaak die tot de oprichting van een veteranenvereniging als VOMI had geleid.

Daarna was er de gelegenheid voor het aperitief.

De inmiddels gearriveerde leden van het Gewestelijk Senioren Orkest, 53 in aantal, en de eerste groep van de reünisten gingen om 12.30 uur aan de voortreffelijke nassimaaltijd.

Er moest in drie groepen worden getogen, dit vanwege de capaciteit van de eetzaal.

Iets later dan gepland was, ving het orkest haar concert aan onder leiding

van dirigent J.L.M. v.d. Berg en gepresenteerd door zijn dochter Ellen v.d. Berg in de sporthal van de kasern. Het orkest had een zeer gevarieerd programma, van Gershwin tot Glen Miller en van Opera tot Filmmuziek. Na een drankje genuttigd te hebben na afloop van het concert vertrokken ca. 270 tevreden reünisten om ca. 17.00 uur naar huis.

Een groot compliment verdient het kasernepersoneel, dat onder leiding van de adjudanten Ooms en Buys en de Chef Hofmeester Sergeant Majoor Leentvaar, deze dag voor ons tot een onvergetelijke maakte.

E. Pereboom

Overijssel

Secr. Almloseweg 80,
7671 RG Vriezenveen,
Tel. 0546-561348.

Jaarvergadering

Op 9 april 1997 hebben we het seizoen afgesloten met de jaarlijkse ledenvergadering in hotel-restaurant "Dalzicht" te Nijverdal op de grens tussen Twente en Salland. Dat was te merken, want ± 250 leden met hun partners waren op deze mooie middag in Nijverdal aanwezig. De gebruikelijke agenda kon vlot worden afgewerkt. Alle verslagen van secretaris, penningmeester en sociale commissie werden goedgekeurd. De voorzitter beantwoorde nog enkele vragen betreffende de f. 1000,-. De vraag hoe het ging met de toekenning van de f. 1000,- aan de weduwen bracht de nodige commotie. De brief, die het bestuur gestuurd had naar VOMI-Nederland, had de volle instemming van de vergadering en gevraagd werd vooral op dit onderwerp attent te zijn.

Na de pauze kreeg onze sobat Linnenman het woord om de aanwezigen de werking van zijn bingo uit te leggen. De bordjes werden uitgedeeld en er werden vlot enkele rondes gedraaid waarbij velen met een leuke en vaak smakelijke prijs naar huis gingen. Na sobat Linnenman te hebben bedankt voor zijn inzet kon de voorzitter tegen vijven de vergadering sluiten met een ieder wel thuis te wensen en een tot ziens in september/oktober, wanneer we weer aan een nieuw seizoen beginnen.

Inning contributie

Op 22 april is bij degenen, die een machtiging hadden getekend, de contributie automatisch afgeschreven. Bij een enkele is het toch nog fout gegaan. Diegenen, waarbij de contributie tweemaal werd afgeschreven, kunnen rekenen op een snelle terugbetaling. Mijn excuses.

Machten er nog leden zijn die kiezen voor automatische incasso in 1999, dan kunnen zij alsnog de machtiging inzenden.

Alle anderen attendeer ik op de oproep die staat op bladzijde 2 van "Sobat" nr. 52.

G.J. van der Sluis

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. R.W. Gosseling,
Koekoekstr. 43,
3815 SH Amersfoort.
Tel. 033-4724090.

Jubileum-reünie

Op 26 april, nu alweer bijna 2 maanden geleden, werd het feit herdacht, dat we ons 2e lustrum vierden. In ons midden bevond zich dhr. Zwaan, redactielid van "Sobat". En wie kan een beter objectief verslag van zo'n gebeurtenis maken dan hij?

Het zal wel ergens in deze "Sobat" staan, dus opzoeken en lezen is de boodschap.

Jaarvergadering

Het lag corspronkelijk in de bedoeling om tijdens die jubileum-reünie in de ochtenduren onze jaarvergadering te houden. Maar de massale opkomst van leden en andere programma-onderdelen deden ons besluiten de volgens de statuten verplichte jaarvergadering op een ander tijdstip te houden.

Vandaar deze enige en algemene oproep tot het bijwonen van onze algemene jaarvergadering op dinsdag 8 juli a.s. om 14.00 uur in Arnhem. Locatie nader te bepalen.

De agenda luidt:

1. Opening door de voorzitter.
2. Mededelingen en ingekomen stukken.
3. Verslag van de secretaris.
4. Financieel verslag van de penningmeester.
5. Verslag van de kascontrole-com-

missie.

6. Verslag werkzaamheden sociaal commissaris.
7. Verkiezing, c.q. herverkiezing bestuursleden.
8. Wat verder ter tafel komt.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

Leden, die ons bestuur willen versterken, kunnen hun kandidatuur schriftelijk bij ondergetekende indienen, tot uiterlijk 10 minuten voor dat de vergadering begint. Zij dient vergezeld te zijn met een voordracht door tenminste 5 leden van onze vereniging.

Wij doen vooral een beroep op onze leden uit de groep Nieuw-Guineagangers, opdat daardoor "jonger bloed" ons team kan versterken.

R.W. Gosseling, secr.

Regio Arnhem

Het 1e halfjaar van 1997 kunnen wij weer positief afsluiten.

Doordat wij niet de beschikking hebben over een aparte ruimte in Bronbeek (renovatie), kunnen wij nog niet overgaan tot het geven van een film-middag, een bingo-middag of een andere activiteit.

Overigens zijn wij de leiding van Bronbeek dankbaar dat wij gebruik mogen maken van hun kantine en tevens kennis kunnen maken met hun bewoners.

De zomervakantie komt er weer aan, dus in de maanden juli en augustus zijn er geen "soos"-middagen voor regio Arnhem.

Op 10 september a.s. om 13.30 uur beginnen wij weer en we hopen dat het dan weer dezelfde gezellige middagen zullen worden als voorheen. Wij rekenen weer op een grote opkomst. Wij wensen iedereen een heel prettige vakantie toe en tot ziens op 10 september a.s.

Joke Gosseling

Regio Oost-Gelderland

Op woensdag 15 januari j.l. was door het bestuur in Gaanderen een bijeenkomst georganiseerd voor de leden, woonachtig in de regio Oost-Gelderland.

Het doel van deze bijeenkomst was een aanzet te geven om tot een versteviging van de band tussen de leden te komen, die nogal ruim verspreid over een betrekkelijk groot gebied wonen en elkaar meestal één-

maal per jaar ontmoeten tijdens de grote ledenbijeenkomst in het voorjaar.

Een drietal bestuursleden gaf een uiteenzetting over de plannen die men heeft om het gestelde doel te verwezenlijken.

Hierna vond een geanimeerde gedachtenwisseling plaats tussen het bestuur en de aanwezige leden en echtgenotes. Besloten werd om in eerste aanleg te komen tot het organiseren van een maandelijkse "soos"-middag in een nader te bepalen vaste locatie. Naar gelang de belangstelling voor deze middagen zal in onderling overleg tot een uitgebreider activiteiten-programma worden besloten. Voor de tweede en derde bijeenkomst op respectievelijk 27 februari en 26 maart was als locatie het centraal in Oost-Gelderland gelegen "Witte Paard" in Zelhem gekozen, waar ook de volgende "soos"-middagen zullen worden gehouden.

Hoewel de stemming zeer geanimeerd was, lag het aantal bezoekers op beide middagen beneden de verwachtingen. Hopelijk komt hierin een verandering ten goede.

Wanneer u dit leest is het seizoen vóór de vakantieperiode inmiddels op 21 mei afgesloten en hebben wij ook de jubileum-reünie in Schaarsbergen achter ons liggen.

De bedoeling is dat met ingang van september de maandelijkse bijeenkomsten op dezelfde voet zullen worden voortgezet.

De leden in Oost-Gelderland zullen hiervan tijdig op de hoogte worden gesteld.

Jo Ploeger

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens,
Chico Mendessstr. 67,
3573 AW Utrecht.
Tel. 030-2716895.

Zaterdag 26 april j.l. waren we te gast in de Kromhoutkazernes voor de jaarlijkse bijeenkomst. Alles was een beetje anders dan we gewend waren. Het binnenkomen, de inrichting van het geheel en de verdere verzorging. Duidelijk was te merken dat er nu anderen aan het roer staan. De privatisering heeft ook in de kazernes toegevoegd. Al met al mogen we toch te-

SOBAT

rugzien op een geslaagde middag. De voorzitter opende het geheel en vroeg eerst de aandacht voor de vijf sobats, die we deze keer moesten missen, t.w. B. Alberts, G. Hendrikse, Th. Janssen, P. Meijer en G. Zalk. Dat hakt er deze keer in. Na een ogenblik stilte kon hij ook vertellen dat we ondanks dit verlies toch nog groeiende waren, wat het ledental betreft.

We mochten mevr. F. Zuidwegt van het S.D.V. begroeten en deze vroeg de aanwezigen of er vragen waren. De duizend gulden kwam weer ter sprake, alwaar zij ook geen definitief antwoord voor klaar had en de vrijvervoerkartjes voor Roermond en zeker voor de weduwen van onze overleden sobats. Deze laatste kunnen via de S.D.V. de kaartjes aanvragen.

Dhr. Scholten, sociaal commissaris, bedankte de aanwezigen. Hij heeft zijn functie overgedragen aan dhr. Schweertman.

Er was een stand van de "Wilde ganzen" aanwezig, die een jongeren project in Irian Jaya sponsoren. Ze waren na afloop zeer tevreden over de opbrengst.

De penningmeester vroeg even het woord en merkte op, dat we het volgende jaar 10 jaar bestaan en dat moet gevierd worden.

Daar was een feestcommissie voor nodig en hij deed hiervoor een beroep op de aanwezigen. Twee personen hebben zich hiervoor aangemeld. Suggesties zijn welkom. Voor de bootreis zijn nog enkele plaatsen vrij. Verder is de middag als van ouds met een stukje muziek, loterij en de rijstmaaltijd gezellig verlopen.

Verder doe ik nog een beroep op u wat betreft het aanwezig zijn bij een crematie of begrafenis van onze sobats. Het is voor de nabestaanden een steun. Als u daar aan mee wilt doen, laat het dan via een telefoontje of briefje aan mij weten.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. J.J.C. Stramrood,
Binnenhof 36,
6715 DP Ede.
Tel. 0318-638160.

De jaarvergadering is weer achter de rug en de opgevallen plaatsen in het bestuur zijn weer opgevuld. Als

laatste is de heer C.H.G. de Ruygt uit Ede toegestreden tot het bestuur, zodat we nu weer met z'n zevenen zijn.

Hopelijk mogen we deze samenstelling voorlopig volhouden.

Velen hebben hun contributie al voldaan voor dit jaar, het gaat nu op dit moment om een viertal die hun contributie nog niet betaald hebben.

In het afgelopen jaar zijn er weer enkele geweest die als lid hebben bedankt. Soms met de opmerking: "Ik voel me niet meer betrokken bij de vereniging" of "geen interesse meer". Ik vraag me dan wel eens af of ze de doelstellingen van de vereniging wel goed gelezen en begrepen hebben.

Regelmatig krijg ik telefoontjes uit Heerlen van een zorgzame juffrouw van Defensie, die mij dan mededeelt dat ze weer enkele aanvragen voor de f 1000,- niet kan verwerken, omdat bij sommigen de naam en adres ontbreken en alleen het legernummer wordt vermeld. Bij een andere aanvraag was een legernummer vermeld van zes cijfers, met het getal 14 als maandcijfer. Alle waren ingevuld op het formulier dat in de "Sobat" stond. Mocht u nog zo'n formulier uit de "Sobat" willen hebben, er zijn nog enkele exemplaren bij het secretariaat verkrijgbaar.

Als u een aanvraag indient, controleer hem dan op juistheid voor u hem instuurt!!!!

Jaap J.C. Stramrood

Zeeland

Secr. J. Kloet,
Veldzichtweg 4,
4456 RN Lewedorp.
Tel. 0113-612391.

Algemene ledenvergadering

Op 18 maart hebben we onze Algemene ledenvergadering gehouden in het Mouritshof te IJzendijke. We hebben ook dit jaar een groot aantal leden mogen begroeten, al was dit jaar zeer zeker een groter aantal leden aanwezig uit Zeuws-Vlaanderen dan uit Zeeland boven de Schelde. De vergadering verliep vlot en gezellig. Als gastspreker hadden we dit jaar uitgenodigd drs. W.T. van Gelder, Commissaris der Koningin in Zeeland. Zijn toespraak was voor alle aanwezigen een grote voldoening en instemming van zijn standpunt ten

aanzien van onze inzet in voormalig Ned. Indië en Nieuw-Guinea.

Het is prettig te kunnen vermelden dat onze vereniging nog steeds groeiende is en wij danken dan ook al die leden die hieraan meegewerkt hebben en één of meerdere oud-strijders voor het VOMI lidmaatschap wisten te strikken.

Wij mochten in maart, tijdens de jaarvergadering, ons 500ste lid even in de bloemetjes zetten en dit overkwam dhr. en mevr. J. den Hollander uit Aagtekerke. Tevens ontving hij uit handen van de voorzitter, dhr. Smoorenburg, een VOMI-stropdas en een VOMI-borstembleem.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J. Ausma,
Liszstr. 117,
2551 TC Den Haag.
Tel. 070-3976413.

Activiteiten

In de afgelopen periode zijn er weer een aantal bijeenkomsten geweest, t.w. 25 febr. in Alphen a/d Rijn, 18 maart in Rijswijk, 8 april in Delft, 24 april in Aarlanderveen en op 20 mei in Leiden.

Over het aantal bezoekers hadden we geen klagen, maar de aanwas van nieuwe leden bleef achter bij onze verwachting.

Wij hopen dat de invulling van onze bijeenkomsten naar de wens van onze leden is geweest. Wij brengen dank uit aan onze regiovertegenwoordigers die zich daarvoor hebben ingezet.

Het wordt voor het bestuur en de regiovertegenwoordigers steeds moeilijker om een goede invulling aan het programma te geven.

De bijeenkomst in Aarlanderveen werd overschaduwd door het gemis van onze twee regiovertegenwoordigers, de heren Akerboom en van Haestregt. Zij zijn ons in een zeer korte tijd ontvallen.

Gememoreerd moet worden dat zij zich in de "Venen" al een heel lange tijd hebben ingezet voor de veteranen.

Bij de uitvaartplechtigheden waren delegaties vanuit het bestuur en vele veteranen aanwezig. Het bestuur wenst nogmaals de nabestaanden de

steun en kracht om dit verlies te kunnen dragen en verwerken.

Als u deze "Sobat" leest is het seizoen 1996/1997 verleden tijd en kunnen we terugzien op een goede periode voor onze vereniging.

We hebben ons tien-jarig bestaan gevierd, een goede nieuwjaarsreceptie in Valkenburg gehad, een groot aantal bijeenkomsten en op 23 mei onze jaarvergadering.

Het bestuur gaat zich nu buigen over het komende seizoen.

Maar het wordt voor de organisatoren, om niet steeds in herhalingen te treden, steeds moeilijker om een goede invulling aan het programma van de bijeenkomsten te geven. Wij doen dan ook een dringend beroep op onze sobats om met suggesties en ideeën te komen om inhoud te geven aan de bijeenkomsten. Ook zijn voorstellen welkom voor andere activiteiten, zoals excursies, één of meerdaagse reizen e.d.

Meerdaagse reizen

In tegenstelling tot het bericht in de vorige "Sobat", dat de Normandiëreis niet zal doorgaan, zijn er na het inleveren van de kopij voor die "Sobat" ontwikkelingen geweest die hebben geleid dat de reis toch nog kan doorgaan. Met gegadigden uit VOMI Noord-Holland waren er voldoende deelnemers om toch de reis te organiseren.

De reis naar Verdun gaat niet door.

Monumenten

Op 26 april is onder grote belangstelling een monument onthuld in Alphen a/d Rijn. Dat dit verwezenlijkt kon worden is te danken aan de inzet van onze leden in Alphen a/d Rijn. Zonder anderen te kort te doen gaat in het bijzonder onze dank uit naar de heren Klink en Mens.

Wij hebben de verwachting dat het monument in Delft op korte termijn gerealiseerd wordt. Een datum van de onthulling is op dit moment nog niet te noemen.

Penningmeester

De penningmeester is een tevreden mens, want een ieder heeft nu zijn contributie voor 1997 betaald. Hij hoopt dat volgend jaar allen de contributie zo spoedig mogelijk overmaken, dat bespaard de vereniging vele onnodige kosten en tijd.

W.G.L. Topée

Zuid-Holland Zuid

Secr. A.G.J. Geurink,

Oranjelaan 35,

3311 DH Dordrecht.

Tel. 078-6130180.

Jaarlijkse ledenvergadering op 9 april 1997

Voorzitter Ger de Jong opent de vergadering en heet de 140 aanwezigen welkom, waaronder Gerard Determan, secretaris VOMI-Nederland. Tijdens een minuut stilte worden staande, nadat de namen zijn voorgelezen, de sobats herdacht die in 1996 en tot vandaag in 1997 zijn overleden. Daarna volgt het voorlezen van de notulen van de ledenvergadering 1996. Vervolgens geeft Arnold Geurink, 1e secretaris, een overzicht van het jaarverslag 1996.

Voorzitter Ger de Jong zegt omtrent de toekomstplannen het volgende: wij gaan door met de hulpverlening aan onze leden. Gezien de leeftijden zal deze frequenter worden. Bezoeken aan zieken; attentie bij thuiskomst uit ziekenhuis; aanwezigheid bij begrafenis en crematie c.q. het sturen van een condoleance. Hij doet een algemeen verzoek aan de vergadering: Niet alle gevallen van ziekte of overlijden worden ons gemeld. Geef ons even een telefoontje in voorkomende gevallen, dan kunnen wij actie nemen. Bijeenkomsten in onze regio in het seizoen 1997/1998 zullen worden georganiseerd. De invulling hiervan is moeilijk, omdat wij daarbij de link willen leggen met ons Indië-verleden. De jaarlijkse excursie buiten onze regio vindt dit jaar niet plaats. De faciliteiten in Oirschot zijn voor ons weggevallen. Naar andere mogelijkheden wordt uitgekeken. Ondanks vorderende leeftijd stijgt ons ledental, weliswaar langzaam, doch gestadig. Zuid-Holland Zuid telt momenteel 1212 leden. In 1996 en tot nu ontvielen ons 31 sobats. Gedenksteden c.q. monumenten zullen in de loop van 1997 worden onthuld in Goedereede, Liesveld, Albrandswaard, Oud-Beijerland, Strijen, Cromstrijen, Nieuwerkerk a/d IJssel, Oostflakkee, Hardinxveld-Giessendam en Vlist. Onderhandelingen met de gemeenten Dordrecht en Rotterdam lopen momenteel. Voorzitter de Jong geeft hierop het woord aan Arte van Stenis, penningmeester. Onze penningmeester geeft toelichting op de zorgvuldig

door hem samengestelde resultatenrekening 1996 en de balans 31 december 1996. Deze liggen op de tafels in de zaal verspreid, zodat alle aanwezigen hiervan kennis kunnen nemen. Enige vragen worden gesteld en beantwoord. Sobat de Zeeuw doet vervolgens verslag namens de kascontrole-commissie en verklaart de gecontroleerde stukken in orde te hebben bevonden. Hierop wordt de penningmeester decharge verleend voor het gevoerde beleid en bedankt voor zijn inzet, hetgeen door de aanwezigen met een warm applaus wordt bekrachtigd. Voor het jaar 1997 wordt een kascontrole-commissie benoemd, t.w. de sobats Koolj, Lagaij en de Zeeuw.

Hierna doet Jaap van Breugel, Sociale Zaken, in een korte toelichting verslag van de door hem en zijn regiomedewerkers verrichte activiteiten. Hij licht toe dat de Sociale Commissie VOMI een subcommissie heeft gevormd, die een inventarisatie maakt met betrekking tot nabestaanden, die voor grafbezoek naar Indonesië willen. Momenteel is dit in het stadium van onderzoek.

Aan de orde is de herbenoeming van bestuursleden. Aftredend en herkiesbaar zijn: Harrie Kuijpers, vice-voorzitter; Henk Barmentlo, 2e secretaris; Hans Clasquin, ledenadministratie en Public Relations. Voordrachten voor andere kandidaten zijn niet ontvangen en bij handopsteking worden de genoemde bestuursleden herkozen.

Voorzitter Ger de Jong stelt de vergadering voor om ons bestuur, in verband met onze leeftijden, aan te vullen met ons lid Klaas Orsel, ex Nieuw-Guineaganger, tevens lid veteraneplatform. De vergadering stemt bij handopsteking hiermede in. Hierop volgt de rondvraag. Sobat de Fretes uit Capelle a/d IJssel komt uit de zaal naar de microfoon en richt zich in het Maleis tot de aanwezigen. Hij zegt veel waardering te hebben voor het werk van ons bestuur, maar heeft moeite het Nederlands te volgen. Zegt nog wel 20 nieuwe leden te kunnen aanbrenge, doch ook hier is hun Maleis en gebrekkige kennis van de Nederlandse taal de handicap. Omdat de kennis van het Maleis voor de meeste aanwezigen niet toereikend is om sobat de Fretes te volgen schiet sobat Pesulima te hulp en vertaalt de gevoelens, door sobat de Fretes uitgesproken. Ook dit levert

applaus op voor beiden. Onze vice-voorzitter Harrie Kuijpers dankt tenslotte alle leden voor hun aanwezigheid op deze goed bezochte ledenvergadering en sluit de bijeenkomst. Hierna volgt nog een video-presentatie door sobat Henk Harrewijn van zijn tocht over Borneo (Kalimantan) en Celebes (Sulawesi). Omstreeks 16.30 uur eindigt deze presentatie en keert iedereen huiswaarts.

Niet te gebruiken vrij-vervoerkarten

Het kan gebeuren dat, door persoonlijke omstandigheden, geen gebruik wordt gemaakt van aangevraagde en ontvangen NS-vrij vervoerkarten voor het bijwonen van de jaarlijkse herdenking op 6 september in Roermond.

Het bestuur Zuid-Holland Zuid VRAAGT UW MEDEWERKING om, in het geval dat u geen gebruik maakt van de vrij vervoerkarten, deze tijdig toe te zenden aan onze secretaris A.G.J. Geurink, Oranjestraat 35, 3311 DH te DORDRECHT.

Met deze terugontvangen vrij vervoerkarten kunnen wij nabestaanden helpen, die naar Roermond willen om de herdenking bij te wonen. Het zou toch jammer zijn als vrij vervoerkarten verlopen, dat deze niet gebruikt worden omdat u zelf verhinderd bent. **DANK VOOR UW MEDEWERKING!**

H.C. Clasquin

Limburg

Secr.: L.C. Zéguers,
Zonstraat 118,
6463 AE Kerkrade.
Tel./fax: 045-5454013.

Jaarvergadering

Op 8 april j.l. hield VOMI Limburg haar jaarvergadering in het Gen. Spoorpaviljoen te Roermond, voorafgegaan door een korte herdenkingplechtigheid bij het Nationaal Indiëmonument.

Deze vergadering mocht zich, ten opzichte van voorgaande jaren, verheugen in een grote opkomst.

De vergadering zelf verliep vlot. De diverse agendapunten gingen snel onder de hamer door.

De beide aftredende en herkiesbare bestuursleden J. Otten en H. Dols werden bij acclamatie herkozen, zodat er

in de bestuursamenstelling geen wijziging is gekomen.

Al met al kan men terugzien op een geslaagde en goedbezochte jaarvergadering.

Activiteiten

Het activiteitenprogramma van VOMI Limburg voor het tweede halfjaar van 1997 ziet er als volgt uit:

06 september

Nationale Dodenherdenking te Roermond. VOMI Limburg verleent met een groep (ca. 20 personen) medewerking aan de organisatie.

16 september

Veteranenbijeenkomst in "Broencafé", Marktstraat 3 te Echt. (Deze bijeenkomst wordt voorafgegaan door een vergadering van het bestuur met de contactpersonen).

23 september

Veteranenbijeenkomst in "Gulikhose", Ophoven 1 te Sittard.

07 oktober

Veteranenbijeenkomst in "De Sport", Wilhelminaplein 14 in Horst.

21 oktober

Veteranenbijeenkomst in "Apollo", Mariaplein 15 in Heiden.

11 november

Veteranenbijeenkomst in "t Groene Woud", Gr. Hornelaan 12 te Weert.

18 november

Veteranenbijeenkomst in "de Iroëts", Kaalheidersteenweg 105 te Kerkrade.

Alle veteranenbijeenkomsten beginnen om 14.00 uur en zijn tegen 17.00 uur afgelopen. Het spreekt vanzelf dat deze bijeenkomsten vrij toegankelijk zijn en dat ook de partners van de leden alsmede andere geïnteresseerden van harte welkom zijn.

Canada

Secr. D. Walinga,
12 Leacrest Street, Bramalea,
Ontario, CANADA, L6S 3K6.
Tel. (905)-457-8782.
Fax. (905)-457-8929.

Wat de activiteiten betreft voor 1997 van VOMI-Canada moeten wij u mededelen, dat er nog geen planning is gemaakt.

Alleen Brits-Columbia, district 11, Okanagan, met Len Jagt als districts-vertegenwoordiger, heeft zijn eerste ontmoeting en lunch reeds vastgelegd voor dinsdag 29 mei 1997. Een

goed voorbeeld voor de andere districten.

De bestuursvergadering van VOMI-Canada is gehouden op woensdag 23 april 1997 in Burlington (Ont.)

Als één van de punten op de agenda was de organisatie van de Algemene VOMI-Canada picnic in Rockwood die gehouden zal worden op woensdag 23 juli 1997.

Deze picnic is alleen toegankelijk voor leden van VOMI-Canada en hun dames. Door gebrek aan ruimte kunnen er geen gasten worden uitgenodigd, alleen gasten uit Holland die op bezoek zijn bij onze sobat's zijn hartelijk welkom.

Deze keer zal onze verloting, met als eerste prijs twee vrije tickets naar Nederland, aangeboden door Canada #3000 Airlines, gecombineerd worden met de gebruikelijke "Tombola" met prijzen van de sobats.

Het bestuur is zeer verheugd met de eerste drie nieuwe leden in de provincie Quebec, de enige provincie die nog niet vertegenwoordigd was in VOMI-Canada. Deze provincie is een Frans-sprekend gedeelte van Canada.

De provincie Alberta hebben wij moeten splitsen in twee delen, nl. Calgary, district 10 en Edmonton, district 10A.

Donald Walinga

Gezocht:
een baretpesp van het R.U.T. Regiment Ultrustings Troepen met kleurenpatch,
een mouwembleem van de "V" brigade,
een mouwembleem de Nederlandse Leeuw met kleurenpatch ovaal oranje.
Tegen vergoeding te sturen naar:
Luke Taylor
10835 Windsor Drive
Sun-City Arizona
85351 - U.S.A.

OPSTELLING NIEUW INGEVOERDE LEDEN IN COMPUTER-ADMINISTRATIE VAN 25 MAART TOT EN MET 2 JUNI 1997

Naam	Woonplaats	Land	Naam	Woonplaats	Land
DIJK G.B. van	's HEERENBERG		EILANDER H.	DEVENTER	
VEENBAAS P.	ABBOTSFORD BC	CANADA	EWIJK L. v.	DEVENTER	
STENIS A. van	ALBLASSERDAM		KOOPMAN W.	DEVENTER	
MULDER D.	ALMERE		LANDSTRA Y.	DEVENTER	
RAMAN F.	ALMERE		MEER H. van der	DEVENTER	
ULRICH J.	ALMERE		STEGEMAN F.A.W.	DEVENTER	
KOSTER D.	ALPHEN a/d RIJN		TERPSTRA P.	DEVENTER	
MOSK W.	ALPHEN a/d RIJN		VERHAAGEN A.J.	DEVENTER	
NOORLANDER C.	ALPHEN a/d RIJN		JANS E.A.J.	DOETINCHEM	
DROGGELMAN P.	AMSTERDAM		VERWEY J.L.	DON MILLS	
KOPS A.P.H.	AMSTERDAM			Ontario	CANADA
GELDHOF J.	APELDOORN		STIERHOUT H.C.P.J.	DOORN	
KAMPHUIS G.	APELDOORN		HORDIJK G.C.	DORDRECHT	
NUIJENS H.F.	ARNHEM		JONKER F.	DORDRECHT	
DIEPGROND A.	ASSEN		BOEL A.J.	DRONTEN	
GROOT M. de	ASSINIBOINE Alberta	CANADA	BOER D.J. de	DRONTEN	
MIEDEMA A.	BAYFIELD Ontario	CANADA	MONSIEU M.J.L.	DRONTEN	
KLYNSTRA P.	BEACHVILLE Ontario	CANADA	BIERENS J.	DUIZEL	
SMORENBERG V.H.	BEEK		PLUK P.	DUNHAM (QU)	CANADA
LOEFFEN J.M.	BEERS		LEFEBER J.S.	EAGON MN	U.S.A.
POLMAN F.	BEILEN		WIERINGA G.H.	EDMONTON AB	CANADA
HEST P.J.	BERGEN OP ZOOM		TIMMERMAN J.	EELDE	
RAAST A. van	BERKEL ENSCHOT		LINDEBOOM F.	EINDHOVEN	
DAMEN J.	BEVERWIJK		PEREIRA J.	EINDHOVEN	
BORSEN-JACOBS G.R.	BLARICUM		SERTO L.	EINDHOVEN	
GROENENDYK J.	BOBCAYGEON		STEVENAAR C.	EINDHOVEN	
	Ontario	CANADA	VORST F. v.d.	EINDHOVEN	
VERBREE A.	BODEGRAVEN		NOTERMANS J.A.M.	EIJNGHAUSEN	
LEUTSCHER B.	BORGER		LIPKE M.	ELBURG	
MORTEL G. v.d.	BOXMEER		BAAS H.	EMMEN	
MATHIJSEN G.J.	BREDA		LANDKROON F.W.L.	EMMEN	
KEMPEN W.H.	BRUNSSUM		CALJÉ C.	ENS	
HARDER A. de	BUNSCHOTEN		GRAAF G. de	ENS	
HEIJNEN J.	BUNSCHOTEN		HAASJES A.	ENS	
BIERMAN H.	BUSSUM		HERLAAR J.	ENSCHEDÉ	
DE WIT N.C.	GALGARY AB	CANADA	MULDER J.G.	ENSCHEDÉ	
BACKS Wm.	GALGARY AB	CANADA	VERSLUIS J.	ETOBICOKE	
DURING M.	GALGARY AB	CANADA		Ontario	CANADA
AMINDE J.H.J.	CASTRICUM		MARIS Wm J.A.	FIJNAART	
EIKELBOOM A.K.	CASTRICUM		STAR W.P. van der	GEERVLIET	
IOOSTEN J.W.	CHAMPLAIN (QU)	CANADA	BERG H. v.d.	GELDHOP	
GNODDE F.	COEVORDEN		NIEBOER-MULDER G.	GIETERVEEN	
BOER A.	DALEN		PROVOOST A.J.	GOES	
BIJLSMA H.P.	DAMWOUDE		SALOME W.	GROEDE	
GALIEN R. v.d.	DAMWOUDE		VISSER B.	GRONINGEN	
HAISMA J.	DAMWOUDE		KALTHOFF N.	HAARLEM	
JONG A. de	DAMWOUDE		STAATS P.J.	HAARLEM	
JONGSMA S.	DAMWOUDE		NUYTEN H.	HALSTEREN	
MEER S. van der	DAMWOUDE		STOFFELS W.	HALSTEREN	
POSTUMA R.	DAMWOUDE		HEHENKAMP C.E.M.	HARDERWIJK	
WIBENGA S.	DAMWOUDE		MAURENBRECHER Ph.	HAWLEY PA	U.S.A.
BAN L.M. van den	DE LIER		HAMPSINK A.G.M.	HEEMSKERK	
KELLER L.J.	DELFT		STOOKER H.M.	HEEMSKERK	
WEGMAN N.H.	DELFT		EXCEL C. van	HEEMSTEDÉ	
KONINGS H.	DELFT		HOEK G. van	HEERENVEEN	
LEEUWEN W. van	DEN BOSCH		STROOMER J.	HELOO	
NORDANUS G.A.	DEN HAAG		KAMPHUIS E.	HEINO	
WIJK J.M. van	DEN HAAG		SCHWERING L.	HELMOND	
MOLENAAR N.	DEN ILP		MOLEN E. v.d.	HENGÉLO	
VANDERPLOEG C.M.	DENFIELD Ontario	CANADA	LUNTEREN N.J. van	HILVERSUM	
BEUMER G.	DEVENTER		GIESSEN H. van der	HOLLAND LANDING	
BLOEMENDAL J.	DEVENTER			Ontario	CANADA
BRINKERS H.J.	DEVENTER		MEULENBROEK J.	HOOGÉ MERDE	
DOMMERHOLT G.	DEVENTER		DANTUMA J.	HOOGÉVEEN	
EERSEMA H.	DEVENTER		ROOS F. de	HOORN	

SOBAT

Naam	Woonplaats	Land	Naam	Woonplaats	Land
GROEN D.J.	HUIZEN		MOHLMANN E.W.	TORONHO	
BOUWMAN R.	IROQUOIS			Ontario	CANADA
	Ontario	CANADA	NUNEN-OPPERS M. van	TROIS RIVIERS	
HARTEN-JONGENEEL M. van	KATWIJK			Ontario	CANADA
OUWEHAND C.	KATWIJK ZH		HAYE J.W.	UITGEEST	
KNOOK D.C.	KRABBENDIJK		TEENSMA J.	URMOND	
BRAANKER W.	KRIMPEN a.d. IJssel		SCHENK F.M.	UTRECHT	
SMEETS J.G.A.	LANDGRAAF		HAZELHOFF N.	VEENDAM	
VERSLUIS C.	LANGERAK		KOOPMAN G.	VEENCOORD	
WOUDSTRA P.	LEEWARDEN		MULDER-POSTMUS T.	VEENWOUDEN	
HOLLEMAN M.	LEIDEN		VEENSTRA J.	VEENWOUDEN	
DIJK P.C.J. van	LEIMUIDEN		VEN C. v.d.	VEGHEN	
CORDEMAN A.C.	LELYSTAD		VEN C. v.d.	VEGHEN	
GELSING Fr.	LENT		BOITEN A.	VELSERBROEK	
HOEKSTRA D.	LUTTELGEEST		BROEK A.F.	VELSERBROEK	
GEFFEN M.C. van	MAASSLUIS		SWART B.	VLAARDINGEN	
HERMANS W.A.	MAASTRICHT		BERG C.S. v.d.	VOGELZANG	
HOOGSTEDER H.	MAASTRICHT		BEGLINGER J.D.	VOORBURG	
PRUDON A.C.	MALDEN		BLOTENBURG H.	VOORTHUIZEN	
BREUKER H.	MIDDELBURG		BRUINEKREEFT H.	WADDINXVEEN	
MEULENDIJKS J.	MIERLO		TERPSTRA J.	WESTERBROEK	
AARSMAN J.G.	MIJDRICHT		VENBEMAN J.	WITTEM	
DORT A.W.H. van	MIJDRICHT		SIMON H.	WOLFHEZE	
BAKKER H.	MONTFOORT		DIJK P.J. van	WOLPAAHRTSDIJK	
BOESTERD A. den	MT.ELGIN Ontario	CANADA	ZALTBOMMEL-WILDE Ch. van	WOLVEGA	
BRUINEN-TOBIAS J.M.	NAALDWIJK		ZIJLSTRA J.	WOODSTOCK	
CAPE G.	NEUW VENNEP		GEERLINKS T.	Ontario	CANADA
TUIJL E. van	NEUWPOORT			WOUW	
WILLEMS H.	NIMEGEN		HELLEGGERS L.K.	ZAANDAM	
LEVERS H.	OAKVILLE Ontario	CANADA	MCOY H.	ZOETERMEER	
VELSEN F.L.F.	OAKVILLE Ontario	CANADA	DOFFERHOF W.H.	ZOETERMEER	
MINDERHOUD J.	OOS-SOUBURG		MEIJER M.	ZUNDERT	
SPUY B.	OOST-SOUBURG		TRAA F.G.M.	ZWAAGWESTEINDE	
HOFWEGEN J.A. van	OOSTERBEEK		BOER K. de	ZWAAGWESTEINDE	
HINDRIKS S.	OOSTERHESELEN		ROOS J. de	ZWAAGWESTEINDE	
BANTEMA A.	OOSTERHOUT		VEEN P. v.d.	ZWAAGWESTEINDE	
PETERSEN B.	OOSTERHOUT		VRIES L. de	ZWAAGWESTEINDE	
JONG N. de	ORILLIA Ontario	CANADA	HUISMAN L.	ZWOLLE	
MEIJER L.C.	PAPENDRECHT				
SMEDING R.	PENTICTON BC	CANADA			
ROSSUM T.A. van	PIERSHIL				
DEKKER M.	POORTVLIET				
VELDMAN	PUNTHORST				
KNIESTEDT W.F.	PURMEREND				
GOORHUIS F.J.	RAALTE				
LUGT J.	REGINA SK	CANADA			
KLERK J. de	RHOON				
BERG S.J. van der	RIJSWIJK				
BUIST B.B.	RIMBEY AB	CANADA			
AKERBOOM-ZAAL A.M.	ROELOFARENDSVEEN				
MATTHIJSSSEN J.	ROOSENDAAL				
VERMUNT J.C.	ROOSENDAAL				
DIJK J. van	ROTTERDAM				
EIK A. van	ROTTERDAM				
HORDIJK C.	ROTTERDAM				
JONG W. de	ROTTERDAM				
GROOTE J.	ROUVEEN				
HAZEKAMP J.	SANFPOORT NOORD				
KLUYFHOUT A.	SEROOSKERKE				
HOEYMAKERS P.J.	SEVENUM				
BIERLING H.	SIDDEBUREN				
BOS B. van der	SPAKENBURG				
VISSENBERG M.H.	SPRUNDEL				
BREDA Joh. van	ST. CATHARINES				
	Ontario	CANADA			
ZWARTBOL P.	STRIJEN				
FRANKEN J.W.	SURHUISTERVEEN				
SOK T.	SWIFTERBANT				
KITCHI P.	THORNHILL Ontario	CANADA			
MARKUS H.	THUNDER BAY				
	Ontario	CANADA			
BAGIJN A.	TILBURG				

NIEUWE
LEDEN
WELKOM

Semendo-plateau

In vorige afleveringen van "SOBAT" heeft een geëmigreerde sobat verslag gedaan van gevechten op het Zuidsumatraanse Semendo-plateau. Hij vertelde dat "coelies" (staat niet in de dikke van Dale) de mortiergranaten droegen, niet zo slim want één sprong in de bush bush en het leed is geschied.

Dit is vragen om ellende.

Wij werden op onze buitenpost gewaarschuwd dat een peloton van een ander bataljon bij ons in de buurt op deze wijze een mortier met granaten had verspeeld.

Inderdaad is hier later een beschieting mee uitgevoerd, zonder slachtoffers.

Ons peloton, 1-D-5-9 R.I., was vanaf maart 1949 gelegerd in Padang Luntar, halverwege Muara Enim en Lahat, 5 km ten noorden van Lematang.

De ligging was fantastisch met uitzicht over een grote vlakte. In het zuiden lag het Semendo-plateau, in het zuidwesten de Gunung Sehilir, beter bekend als de Tepelberg, gelet op de vorm. Op heldere dagen konden wij de Gunung Dempo (3159 meter) zien.

Wij hoorden voor het eerst van het Semendo-plateau op de 2e Paasdag, 18 april 1949.

Er zou voetbal worden tegen Muara Enim, maar de politiepost van Tandjung Agung, halverwege Tandjung Enim en Sugihwaras werd die dag door een grote bende aangevallen, waarna onze jongens de post ontzet hebben.

Het staakt het vuren was bij ons later dan op Java, met als gevolg dat wij op woensdag 10 augustus 1949 nog in een hinderlaag konden rijden met een wonderbaarlijk goede alloof. Een schampschot, veel kogelgaten in de cabine van de auto en in de bak van de driekwart-tonner een handgranaat die niet explodeerde.

Het was kennelijk onze tijd nog niet. De daarop volgende zondag ging om 24.00 uur het staakt het vuren in. Tot dat ogenblik hebben wij intensief gepatrouilleerd om infiltraties op de valreep te voorkomen, eindigend met

een bezoek aan de Pembarab van Merapi, om hem te vertellen dat hij niet met een verhaal zou komen dat zijn kampong niet meer onder onze controle was.

Zelf heb ik het Semendo-plateau bezocht op 24 augustus 1949 in een bliksem-patrouille onder leiding van een TIVG-luitenant Catalani (niet die van de vliegboot).

Uit de wijde omtrek waren militairen van 5-9 R.I. en de Huzaten van Boreel verzameld om in gebied van 5-8 R.I. bijstand te verlenen, dus anderhalve week na het ingaan van het staakt het vuren.

Met een Scout-Car voorop en een Humber ergens in het midden, vertrokken wij uit Tandjung Enim richting Semendo-plateau. Via Tandjung Agung en Sugihwaras reden wij naar Pulu Panggung, de zgn. dodenrit, langs het karkas van een in hinderlaag gevallen drietonner.

Bij het detachement van Pulu Panggung was een begraafplaats

voor negen sobats, waarvan er zeven bij de hinderlaag omgekomen waren en twee bij andere gevechten.

Wij bleken op weg te zijn naar de bende van kapitein Samejuntuk, die de dag na het staakt het vuren nog een kampong had bezet, 6 km verderop, en weigerde zich aan het gezag van wie dan ook te onderwerpen.

Er moest een brief afgeleverd worden van hun tuan besar, een soort ultimatum, waaraan kennelijk gevolg is gegeven, want wij hoefden niet in actie te komen en konden rechtsomkeert maken.

Nooit zal ik de tijdelijke begraafplaats vergeten, in deze schitterende omgeving, van de sobats die niet met ons thuis zouden varen.

Misschien heb ik de in de aanhef genoemde sobat die dag ergens ontmoet.

Wij zullen het beiden nooit weten.

PS. de Boorder

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning !
Met meer leden meer kracht !*

fonds
sociale
zorg

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden !

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterruit van uw auto !

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50
V.O.M.I. stickers	f 1,00
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00
	portvrij
V.O.M.I. luxe aanstekers	f 7,50
V.O.M.I. sleutelhangers	f 8,00
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	f 12,50
	portvrij
V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk plastic	f 30,00

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal f 2,00 extra berekend voor verzending en porto.

U kunt de artikelen ook bestellen bij de
Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:

Leen van Eijk, Oost Kanaalweg 12A, 2461 EP
Ter Aar, Tel. 0172 - 602705, Postgiro 6131844

Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15,
2461 VJ Ter Aar, Tel. 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening
gebracht voor verzending en porto.

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten, bewaar ze en stuur ze naar
Mevrouw Jac. M. Holewijn, Alberdinck Thijmalaan 19, 2081 ES Bloemendaal, Tel. 023 - 5391920.

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

Alle aangesloten Verenigingen worden verzocht ook aan de inzameling mee te werken.

V.B.

INDIVIDUELE DOCH VERZORGDE REIZEN naar INDONESIË

VOLGENS UW EIGEN REISWENSEN (PRIVACYTOURS ®)

Tallose mogelijkheden

WIJ KUNNEN OOK REIZEN SAMENSTELLEN VOOR INDIË-VETERANENGROEPERINGEN (BASE TOURS)

Geïnteresseerd?

Geef telefonisch of schriftelijk uw wensen door voor een blijvend reisvoorstel plus kostenindicatie.

Uiteraard bent u ook van harte welkom op ons kantoor.

AURORA TRAVEL SERVICE B.V.

(ANVR/SGR nr. 15021ATA)

Clauskinderweg 28-29, 1069 HN Amsterdam, Tel. 0206199377/6199396

(zaterdag telefonisch niet bereikbaar)

Kantooruren: maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur. Zaterdag 09.00 - 12.00 uur.

VETERANENPAS

Bij boeking van een AURORA-reis naar Indonesië zal aan de houder van een veteranenpas een bedrag aan "zakgeld" worden overhandigd. Bij alleen een vliegticket naar Indonesië is dit Rp. 50.000,- en bij een complete tour Rp. 150.000,-. Dit laatste zal echter pas in Indonesië worden overhandigd in verband met de betreffende in- en uitvoerbepalingen.

Bent u geïnteresseerd in deze reizen, geef ons dan telefonisch of schriftelijk uw wensen door.

Wij maken dan vrijblijvend een reisvoorstel met de daarbij behorende reissom.

Inlichtingen omtrent prijzen, dienstregelingen, afveerdata, enz. worden verstrekt volgens de laatste in ons bezit zijnde gegevens, echter onder alle voorbehoud.
Registratie K.v.K. Amsterdam 147459